

Stockholms
stad

Verksamhetsberättelse 2025

med personalberättelse och bokslutskommentarer

Protokoll 2/2026

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 17 februari 2026 kl. 17:00-17:10, Gamla
biblioteket, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Elin Hjelmestam (L) Vice ordförande
Felicia Schartner Giertha (S)
Fredrik Pettersson (S)
Celal Altun (S)
Frida Nehrfors Hultén (V)
Leo Müller (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Elin Böhlin (M)
Anders Edin (SD)
Ashna Ibrahim (C)
Elsa Wiberg (S) ersätter Bjarne Snis Sigtryggsson (S)

Ersättare

Carl Houston (S)
Jonas Santesson (V)
Eva Darolf Linnros (V)
Torbjörn Ebérus (M)
Josefine Axelsson (M)
Gabriel Kroon (SD)
Joakim Rönnbäck (L)

Övriga närvarande

Lykke Ask Nämndsekreterare
Monika Gerdhem Avdelningschef
Mikael Nyberg Avdelningschef
Maria Svanholm Avdelningschef
Björn Söderlund Utvecklingschef
Emily Tjäder Avdelningschef

Justerare

Åsa Lindhagen, Elin Hjelmestam

Datum för justering

2026-02-17

Paragraf

§7

Sekreterare

Lykke Ask

§ 7**Verksamhetsberättelse 2025 för miljö- och hälsoskyddsnämnden****Dnr 2025-24615**

MF 2026/9

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för miljö- och hälsoskyddsnämnden och överlämna den till kommunfullmäktige.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm ska vara en ledande stad inom klimat- och miljöpolitik. Det kräver ett arbete som kombinerar höga ambitioner med konkreta resultat i stockholmarnas vardag. Årets verksamhetsberättelse visar att mycket arbete pågår inom nämndens ansvarsområden, men också att tempot i flera avgörande frågor behöver öka och att prioriteringarna i större utsträckning måste fokusera på faktiska miljöförbättringar, effektiv tillsyn och åtgärder som gör skillnad här och nu.

Liberalerna vill se en miljöpolitik som är kunskapsbaserad, resultatenriktad och teknikneutral. Stadens arbete behöver i högre grad styras mot åtgärder som ger mätbara utsläppsminskningar, bättre luftkvalitet och en tryggare

livsmiljö för invånarna. Vi menar att tillsynsverksamheten är en av nämndens viktigaste uppgifter och att resurser och arbetssätt måste säkerställa att lagstiftning följs, att oseriösa aktörer upptäcks och att stockholmare kan känna förtroende för stadens kontrollfunktioner.

Samtidigt behöver klimatarbetet präglas av innovation och samverkan med näringsliv och civilsamhälle. Elektrifiering, smart energianvändning och tekniska lösningar som minskar utsläpp ska prioriteras framför symbolpolitik och åtgärder som riskerar att skapa stora kostnader utan tydlig miljönytta. Stockholm ska vara en stad där det är enkelt att göra rätt och där nya lösningar uppmuntras snarare än bromsas av onödig byråkrati.

Liberalerna ser också behov av ett starkare fokus på människors vardagsmiljö. Frågor om buller, inomhusmiljö, vattenkvalitet och lokala miljöproblem måste få större tyngd eftersom de direkt påverkar stockholmarnas hälsa och trygghet. Miljöpolitiken får inte reduceras till övergripande mål på papperet utan måste märkas i skolor, bostäder, parker och stadsdelar där människor lever sina liv.

Avslutningsvis vill vi understryka vikten av tydlig styrning, uppföljning och prioritering av nämndens resurser. Varje skattekrona ska användas effektivt och insatser ska följas upp med öppna resultat så att både politiker och medborgare kan se vad som faktiskt fungerar. Stockholm har alla möjligheter att vara en internationell förebild inom klimat- och miljöarbete, men då krävs ett ledarskap som sätter resultat före retorik och som vågar prioritera åtgärder med verklig effekt.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation.

Torbjörn Erbe m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Verksamhetsberättelsen visar att mycket av det löpande arbetet inom förvaltningen fungerar väl. Vi vill särskilt lyfta det viktiga arbetet mot välfärdsbrottslighet och de myndighetsgemensamma insatserna som bidrar till att skapa trygghet och rättvisa konkurrensvillkor för seriösa företagare. Detta är ett arbete vi anser bör intensifieras ytterligare.

För Moderaterna är miljö- och hälsoskyddsnämndens kärnuppdrag – en effektiv, rättssäker och förutsägbar myndighetsutövning – av högsta prioritet. Tillsyn och kontroll inom miljö- och hälsoområdet är grundläggande för att säkerställa en trygg och sund livsmiljö för alla

stockholmare. Samtidigt måste processerna vara effektiva och inte skapa onödig administrativ börda för stadens företagare.

Vi ser positivt på förvaltningens fortsatta digitaliseringsarbete, vilket är en nyckel till att frigöra resurser, korta handläggningstider och förbättra servicen. Det är viktigt att detta arbete fortsätter med fokus på att effektivisera myndighetsutövningen och tillgängliggöra relevant miljödata för invånare och företag.

När det gäller miljö- och klimatarbetet är vår utgångspunkt teknikoptimism och att det ska vara enkelt för stockholmarna att göra hållbara val. Omställningen ska ske genom innovation och teknisk utveckling, inte genom förbud eller begränsningar som försvårar människors vardag. Nämndens roll är att underlätta denna omställning. Vi vill se ett fortsatt proaktivt arbete med att exempelvis halvera handläggningstiderna för bygglov för solceller och bergvärme, samt att använda stadens upphandlingar för att driva på utvecklingen av innovativa och hållbara lösningar.

Slutligen vill vi betona vikten av en ansvarsfull ekonomisk förvaltning. Även om nämnden redovisar ett överskott är det avgörande att varje skattekrona används effektivt och med fokus på kärnverksamheten. Vi förväntar oss en fortsatt hög kostnadsmedvetenhet och att förvaltningen ständigt arbetar med att effektivisera sina processer för att maximera nyttan för stockholmarna.

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiets utgångspunkt i miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete är att Stockholm ska ligga i framkant i miljö- och klimatomställningen samtidigt som staden utvecklas, växer och lever. Under året har vi verkat för att nämndens arbete tydligare ska bidra till en omställning som förenar höga klimatambitioner med innovation, företagande och starkt lokalt ansvar.

Vi menar att miljöpolitiken måste vara långsiktig och möjliggörande. Den ska minska utsläppen, stärka den biologiska mångfalden och förbättra stockholmarnas livsmiljö – utan att skapa onödiga hinder för utveckling, stadsliv och tillväxt. Med denna inriktning har Centerpartiet följt, granskat och drivit på nämndens arbete under året.

Klimatfrågan är fortsatt en ödesfråga som kräver tydligt och långsiktigt politiskt ledarskap. Arbetet mot stadens mål om att vara klimatpositivt till 2030 och fossilbränslefritt till 2035 är

avgörande, och vi kan konstatera att tempot i omställningen behöver vara fortsatt högt. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en central roll i detta arbete genom tillsyn, uppföljning och utvecklingsinsatser inom energieffektivisering, fossilfri mobilitet och hållbar produktion. Centerpartiet har under året drivit på för åtgärder som kombinerar utsläppsminskningar med innovation och företagande, och betonat att miljöpolitiken måste vara möjliggörande snarare än hämmande.

Vi har också följt nämndens arbete med biologisk mångfald, vattenmiljöer samt tillgången till parker, grönområden och bad. Det är positivt att dessa frågor fortsatt uppmärksammas, men vi ser att arbetet behöver stärkas ytterligare för att säkerställa långsiktigt god status i stadens vatten samt ökad biologisk mångfald i den växande staden. Tillgängligheten till naturreservat och stärkta ekosystemtjänster i stadsmiljön är viktiga delar i ett hållbart Stockholm som bör prioriteras högre.

När det gäller livsmedelspolitiken har Centerpartiet verkat för att offentlig upphandling i större utsträckning ska bidra till ökad andel svensk och närproducerad mat. Det stärker klimatnytta, robust livsmedelsförsörjning och stadens krisberedskap. Vi menar att miljö- och hälsoskyddsnämnden även framöver har en viktig roll i att lyfta dessa perspektiv inom sitt ansvarsområde.

Ett levande, grönt och välskött Stockholm är också ett tryggare Stockholm. Vi ser att det finns behov av att tydligare värna biologiskt rika parker och stadsnaturens utveckling samtidigt som stadslivet tillåts leva och utvecklas. Miljöpolitiken ska inte upplevas som ett hinder för ett rikt stadsliv, utan vara en möjliggörare för både hållbarhet och livskvalitet.

Centerpartiet kommer även fortsättningsvis att vara en konstruktiv och pådrivande opposition i miljö- och hälsoskyddsnämnden för ett friare, grönare och roligare Stockholm.

Handlingar i ärendet

- MF 2026/9-1 07 2025-24615 Verksamhetsberättelse 2025 för MHN
- MF 2026/9-1.1 07 2025-24615 Bilaga 1. MHN VB 2025
- MF 2026/9-1.2 07 2025-24615 Bilaga 2. Bokslut UH018 VB 2025
- MF 2026/9-1.3 07 2025-24615 Bilaga 3. Uppföljning av tillsynsplan, slutversion

- MF 2026/9-1.4 07 2025-24615 Bilaga 4. Uppföljning kontrollplan_2025_260116
- MF 2026/9-1.5 07 2025-24615 Bilaga 5. Personalberättelse 2025
- MF 2026/9-1.6 07 2025-24615 Bilaga 6. Uppföljning av intern kontroll 2025
- MF 2026/9-1.7 07 2025-24615 Bilaga 7. GDPR Årsrapport 2025 - Miljö- och hälsoskyddsnämnden Stockholms stad
- MF 2026/9-1.8 07 2025-24615 Bilaga 8. Nyckeltal 2025 Miljö- och hälsoskyddsnämnden_slutgiltig

Signerat av

Protokollet har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Åsa Lindhagen	2026-02-18
Elin Hjelmestam	2026-02-18

Handläggare
Emily Tjäder
Telefon: 08-508 28 741

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2026-02-17, p. 7

Verksamhetsberättelse VB 2025 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

1. Godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för miljö- och hälsoskyddsnämnden och överlämna den till kommunfullmäktige.
2. Justera beslutet omedelbart.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 172,3 mnkr. I avstämningsärendet erhöll nämnden sammantaget ytterligare 0,7 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Som tabellen nedan visar uppgår den sammanlagda nettobudgeten till 173,0 mnkr.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2025	274,4	-102,1	172,3
Budgetjustering för lokala åtgärdsprogram (VP)	0,7	0,0	0,7
Omslutningsförändringar (VP)	41,7	-41,7	0
Budget avstämningsärendet	316,8	-143,8	173,0
Nämndbudget 2025	316,8	-143,8	173,0

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar totalt sett ett överskott om 1,3 mnkr. Intäkter från tillsynsverksamhet och externfinansierade projekt minskade något jämfört med budgeterat men förvaltningen uppvisar trots det ett överskott. Det beror på att de budgeterade kostnaderna blev längre än planerat.

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Hållbara inköp och upphandling.* Miljöhänsyn i inköp är betydelsefullt för att nå flera av miljöprogrammets mål. Förvaltningen har stöttat andra verksamheter i staden med expertkompetens inom miljö vid kravställning och uppföljning när varor och tjänster köps in eller upphandlas. Förvaltningen har under året anställt en samordnare inom upphandling för att ge ett sammanhållet och än mer effektivt stöd från miljöförvaltningen till övriga staden avseende miljö- och klimatkrav vid inköp och upphandling.
- *Arbete med förorenade områden och PFAS.* Den proaktiva och egeninitierade tillsynen inom förorenad mark och sediment har stärkts genom fortsatt arbete med undersökningar och ansvarsutredningar på prioriterade platser. En första kartläggning av kemptvättar är genomförd. En handlingsplan i enlighet med den nationella tillsynsstrategin är påbörjad och förväntas bli klar under första halvåret 2026. Inom det förebyggande kemikaliarbetet läggs särskilt fokus på att identifiera och fasa ut produkter som innehåller PFAS liksom ftalater, bisfenoler och svärnedbrytbara ämnen. Användningen av dessa ämnesgrupper, inte minst

PFAS, är väldigt utbredd. Under året har en översikt av användningsområden, utfasningsmöjligheter och begränsningar sammanställts och kommer att presenteras för miljö- och hälsoskyddsnämnden i början av 2026. En utredning av behoven och möjligheterna att påskynda utfasningen av F-gaser (fluorerade växthusgaser), som har pekats ut som en betydande källa till PFAS i miljön, har också genomförts. Resultaten pekar på att användningen i mobila luftkonditioneringsanläggningar ger upphov till den största delen av utsläppen i staden. Under det kommande året kommer arbetet med att minska dessa utsläpp utvecklas.

- *Arbete mot välfärdsbrottslighet.* Förvaltningen är delaktig i det stadsövergripande projektet *Samordnad tillsyn* och har under året deltagit i myndighetsgemensamma inspektioner inom ett flertal branscher; exempelvis barberare, bilverkstäder, restauranger och butiker samt grossister som säljer kosmetiska produkter respektive livsmedel. Flertalet brister har påträffats vid dessa insatser. Förvaltningen har även samverkat med förskoleförvaltningen i syfte att motverka oseriösa aktörer. Insatserna har lett till stängning av två förskolor under året. Vidare har förvaltningen varit delaktiga i insatser i stadens fokusområden, däribland Vårberg där kartläggning och därefter insatser har genomförts. Förvaltningen bidrar därmed till rättvisa villkor för stadens näringsliv och ökad trygghet. Förvaltningen har under året även utvecklat interna arbetsmetoder för att än bättre upptäcka och motverka illegala verksamheter.
- *Metoder, verktyg och kommunikation för genomförande av miljöprogram och handlingsplaner.* Förvaltningen har fortsatt att utveckla stöd till övriga staden för att underlätta genomförandet av miljöprogram och tillhörande handlingsplaner. Innehållet i stödet prioriteras i hög utsträckning tillsammans med de genomförande förvaltningarna och utformas utifrån mottagarnas behov. Resursförstärkning har skett i form av rekrytering av två samordnare, en som samordnar det stöd som miljöförvaltningen erbjuder övriga staden för

implementeringen av miljöprogrammet, och en som är dedikerad till att utveckla och effektivisera förvaltningens stöd vid inköp och upphandlingar. Piloter för att finna ökade synergieffekter mellan stöd inom olika sakområden har startat tillsammans med olika stadsdelsförvaltningar. Dialogen med stadsledningskontoret om styrning, stöd och uppföljning har intensifierats. Miljöförvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen arbetat med en bred implementering utifrån tidigare genomfört projekt för att minska plastanvändningen i skolors storkök. Motsvarande arbete har även startats med förskoleförvaltningen för att i ökad utsträckning göra stadens förskolor än mer hållbara.

- *Värmesamordning.* En stödfunktion för värme är inrättad. Stödfunktionens inriktning har arbetats fram parallellt med uppdateringen av stadens handlingsplan för klimatanpassning och stämts av med berörda aktörer i staden. Stödfunktionens uppdrag är att samordna stadens aktörer som arbetar med värmebölja i syfte att skapa samsyn och samverkan inom staden. Funktionen kommer att sprida kunskap om nya och befintliga planeringsunderlag och fånga upp behov av metodutveckling samt erbjuda expertstöd och stödja förvaltningar och bolag utifrån framtagna planeringsunderlag. Utöver detta kommer stödfunktionen att bedriva övervakning av klimatförändringar och dess effekter, som kommer att redovisas som klimatindikatorer och geodata.
- *Klimatneutral byggsektor - förstärkning av centrum för cirkularitet.* Klimathandlingsplanen har stärkt fokus på samordning och stöttning inom stadens alla verksamheter för att åstadkomma en klimatneutral byggsektor. Nyinrättade samordningstjänster för inköp och miljöprogrammets genomförande har bidragit både till effektivare stöd och ökad förmåga till erfarenhetsutbyte kring cirkulära arbetsmetoder mellan stadens bolag och verksamheter. Förvaltningen har genomfört en större kartläggning av kompetensbehov inom cirkulärt byggande för olika yrkeskategorier. Förvaltningen medverkar också i externfinansierade projekt som är inriktade på

förbättrad uppföljning av cirkularitet och omställning.

- *System för minskad plastanvändning inom staden.*
Förvaltningen har fortsatt samverka med stadsledningskontoret i utvecklingen av ett system till stöd för minskad plastanvändning. Förvaltningen har som del i detta drivit utvecklingen av en automatiserad uppföljning av inköp av förbrukningsartiklar i plast ("Plastkollen"), vilken från 2026 kommer utgöra mätmetod för uppföljning av kommunfullmäktiges indikator "Inköpta förbrukningsartiklar i plast" samt möjliggöra kontinuerlig återkoppling till berörda verksamheter i arbetet med att minska användningen. Förvaltningen har därtill under året stöttat stadens förvaltningar med praktiskt stöd och vägledning kopplat till inköp och användning.
- *Nya naturreservat och biotopskyddsområden.*
Miljöförvaltningen har under året deltagit aktivt i arbetet med skydd av naturområden som naturreservat och biotopskyddsområden. Förvaltningen har bland annat bistått i arbetet med att ta fram beslutshandlingar, varit ute i fält för att mäta in föreslagna gränser samt tagit fram kartunderlag för samtliga områden. För naturreservaten har förvaltningen också arbetat med att färdigställa respektive områdes skötselplaner.
- *Stöd till stadsdelsnämnderna i arbetet för biologisk mångfald.*
Förvaltningen har under året stöttat stadsdelsnämnderna i arbetet med biologisk mångfald genom dialog kring olika åtgärdsförslag utpekade i de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald samt genom riktad rådgivning gällande skötsel.
- *Minskat intäktskrav för stärkt tillsyn inom områden med låg möjlighet till kostnadstäckning som samtidigt har stor miljö-, hälso- och samhällsnytta.*
Förvaltningen har utökat resurserna inom tillsynen avseende huvudsakligen fyra större områden. Dessa är kemikaliehantering, illegal avfallshantering, utsläpp till vatten från miljöfarlig verksamhet och dagvattennätet samt ökad proaktiv tillsyn avseende förorenade områden. Under året har utökade tillsyns-

och utvecklingsinsatser genomförts inom samtliga ovan nämnda områden, både vad gäller mängden utförd tillsyn och vad gäller utveckling av tillsynsmetodik i syfte att skärpa tillsynen.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges mål uppnås. Aktiviteterna nedan är indelade i aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar för samt aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar.

Aktiviteter där miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar;

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för ett stärkt klimatarbete i stadsdelsnämnderna, med fokus på involvering och delaktighet. Förvaltningen har, tillsammans med främst stadsdelar, utvecklat metoder för delaktighet och involvering av föreningsliv. Ett tjugotal piloter i form av lokala initiativ har startats inom olika geografiska delar av staden tillsammans med externa aktörer. En utredning har även genomförts för att ta reda på vilka förutsättningar som stadsdelar behöver för ett intensifierat arbete.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, servicenämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med andra berörda nämnder och bolagsstyrelser implementera förslag utifrån föregående års budgetuppdrag om att kartlägga de materialflöden i staden som har störst miljö- och klimatpåverkan och ta fram förslag på åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkulära materialflöden. Förvaltningen har genom information och dialog med nyckelintressenter spridit resultat och slutsatser ifrån föregående års kartläggningsuppdrag, inklusive de rekommenderade åtgärdsförslagen. Runt två tredjedelar av åtgärdsförslagen är pågående eller på idéstadiet hos stadens förvaltningar och bolag medan en knapp tredjedel inte har påbörjats. Vissa*

åtgärder är omhändertagna i det ordinarie kategoriarbetet och andra åtgärder har införlivats i det löpande arbetet hos förvaltningar och bolag. Behovet av att samla in och analysera data kopplat stadens cirkulära omställning kvarstår. Viktiga nycklar för ökad cirkularitet är att de juridiska förutsättningarna för avyttring klarläggs och kommuniceras och att förvaltningar och bolag omfördelar resurser till förmån för livstidsförlängande åtgärder som underhåll och reparation.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, Stockholms Stadshus AB och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med Region Stockholm, näringslivet, akademien och lokala och nationella initiativ inom området fortsätta att utreda förutsättningarna och planera för etablering av ett storskaligt återbruk av byggmaterial i regionen.* Förvaltningen har översiktligt utrett dimensionerande platsförutsättningar för en pilotverksamhet, för att underlätta arbetet med lokalisering av en storskalig anläggning (oavsett huvudman). Dialogen med regionala byggaktörer har fördjupats, i syfte att säkra en tillräcklig kunskapsnivå, en gemensam förståelse och på sikt en enad målbild för storskaligt återbruk. Förvaltningen har tillsammans med forskningsaktörer undersökt möjligheterna att söka gemensam finansiering för en pilotverksamhet, och deltagit i slutförandet av projektet Återhus 3.0, drivet av RISE. I projektet har metoder och digitala verktyg för återbruk av stomdelar utvecklats och testats (trä, stål och prefabricerad eller platsgjuten betong).
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda utökning av luftmätningsstationer med fokus på ytterstaden och stora trafikleder.* Förvaltningen har under året genomfört mätning av luftföroreningshalter på fyra platser utmed trafikleder utanför innerstaden där tidigare modellerade halter indikerar höga halter av luftföroreningar. Utifrån dessa resultat har ytterligare två platser valts ut för provtagning under perioden november 2025 till februari 2026. Slutlig utvärdering av hela mätperioden och alla mätplatser kommer ske under första halvåret 2026. Resultaten kommer att

användas för att ta ställning till ett eventuellt utökande av antalet mätstationer i stadens fasta luftövervakning.

Aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar;

- *Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och aktörer och personer verksamma i området fortsätta arbetet med att etablera en permanent kulturpark i Snösätra. Förvaltningen har medverkat i arbetet med att etablera en permanent kulturpark i Snösätra. Förvaltningen bidrar framförallt med kompetens inom förorenade områden.*
- *Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda hur staden kan införa kommande högre krav på gränsvärden för klimatbelastning från nyproduktion vid byggande på stadens mark. Boverket arbetar för närvarande med hur EU-direktiv om LCA-beräkningar och gränsvärden ska implementeras i svensk lagstiftning. Nya föreskrifter väntas träda ikraft under 2026. Under året har erfarenheter från stadens byggande bolag och förvaltningar och ett urval externa byggaktörer undersökts, som underlag för hanteringen av de kommande statliga kraven.*
- *Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB i samråd med kommunstyrelsen utreda och implementera på marknaden befintlig digital och standardiserad redovisning av miljö- och klimatdata för bygg- och anläggningsentreprenader i staden. Förvaltningen har bidragit med expertkompetens i arbetet. Uppdraget har identifierat en hög potential för att öka mängden emissionsdata från transporter, byggmaterial och byggavfall, till stöd för arbetet mot minskade*

konsumtionsutsläpp.

- *Fastighetsnämnden ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheter till införande av bonus-vitesmodell för kravställning i upphandling av byggentreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk.*
Förvaltningen har bidragit i arbetet genom att sammanställa hur bonus-vitesmodeller för klimatpåverkan och cirkularitet har använts i upphandling på ett nationellt plan. Avsaknaden av stadsgemensam definition av begreppet återbruk försvårar utvecklande av kravställningar. Dialog har inletts med Stockholms Stadshus AB för att säkerställa harmonisering i begreppsdefinitioner med hänsyn till kommande krav på hållbarhetsrapportering enligt CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) som berör stadens bolag.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden genomföra åtgärder inom ramen för att nå målet om en klimatneutral bygg- och anläggningssektor senast till år 2040, med vägledning av stadens klimathandlingsplan och den strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor som tidigare tagits fram. Arbetet med att nå målet om en klimatneutral bygg- och anläggningssektor genomförs inom ramen för klimathandlingsplanens omställningsområde fyra. Miljöförvaltningen medverkar i första hand genom insatser från Centrum för cirkularitet, samt i arbetet med att ta fram förbättrade metoder för kvantifiering och uppföljning av klimatpåverkan i bygg och anläggning.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur ett system för att styra mot minskad plastanvändning kan införas, samt identifiera vilka nämnder och bolagsstyrelser som behöver ingå i arbetet. Förvaltningen har tillsammans*

med stadsledningskontoret utrett införandet av ett system som minskar användningen av förbrukningsartiklar i staden, och identifierat vilka nämnder och bolagsstyrelser som ska ingå i arbetet.

- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheten att utveckla en metod för att mäta använd energi (nettoenergi) som komplement till köpt energi.* Förvaltningen har tagit fram ett underlag om stadens totala energianvändning och därefter tillsammans med Stockholms Stadshus AB utvecklat en metod för att mäta använd energi som komplement till köpt energi.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en metodutveckling av arbetssätt, verktyg och koncept för kommunikations- och dialogfrågor inom miljö- och klimatområdet.* Förvaltningen har, tillsammans med stadsledningskontoret, genomfört ett antal seminarier inom ”Mötesplats miljö- och klimat” – en serie riktad till stadens egen organisation med syfte att underlätta genomförandet av miljöprogrammet. Tillsammans med trafikkontoret och ett urval av stadsdelsförvaltningarna har även framtagande av metoder för riktade kommunikationsinsatser till invånare påbörjats och kampanjer genomförts. Syftet är att genom stadsgemensamma koncept och material underlätta för lokal kommunikation med invånare.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden utveckla krav på låg miljö- och klimatpåverkan vid upphandling, samt system- och metodstöd för att underlätta klimat- och resurssmarta val vid köp.* Förvaltningen har i samverkan med stadsledningskontoret och serviceförvaltningen utvecklat det fortlöpande arbetet med gemensam kravställning och stöd för att underlätta klimat- och resurssmarta val vid inköp. Arbetet har inriktats på aktiviteter som kan ge effekt och är genomförbara på kort sikt. Miljö- och klimatkrav som kan läggas i centrala mallar i upphandlingssystemet har identifierats och

vidareutvecklats. Dessutom har hållbarhetsmärkta varor gjorts mer framträdande vid sökning, och tipslistor på klimat- och kemikaliesmarta varor har integrerats i inköpssystemet, med syfte att främja miljöanpassade val vid inköp.

- *Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB planera för etablering av en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi. En gemensam projektorganisation under ledning av serviceförvaltningen har under året drivit arbetet i två huvudspår; att ta fram ett gemensamt arbetssätt för återbruk av byggmaterial för hela staden, samt etablera återbrukscentral som skapar förutsättningar för en återbruksmarknad och erbjuder stadens verksamheter relevanta tjänster. Miljöförvaltningen bemannar projektet och medverkar i styrningen. Etablering av återbrukscentral för stadens verksamheter är planerad till sommaren 2026.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden samt i samråd med övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser uppdatera stadens handlingsplan för klimatanpassning. Miljöförvaltningen har deltagit aktivt i arbetet med att uppdatera handlingsplanen för klimatanpassning. Ett förslag till uppdaterad handlingsplan kommer att vara klart för politisk beredning i början av 2026.*
- *Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholm Vatten*

och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall. Miljöförvaltningen har deltagit aktivt i arbetet med att ta fram åtgärdsplaner för skyfall som leds av skyfallsfunktionen på trafikkontoret.

- *Trafiknämnden ska, utifrån erfarenheterna från den tillfälliga aktiveringen av Munkbrohamnen, i samråd med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Hamn AB och Region Stockholm utreda olika scenarier för Munkbrohamnens framtida utveckling där möjligheten att använda massor cirkulärt ska undersökas.*
Förvaltningen har deltagit med kompetens inom vattenförvaltning och fysiska livsmiljöer.
Förvaltningen har även bidragit med erfarenheter från forskningsprojektet MASSA om hur platsens ekologiska funktion kan stärkas.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB samt andra berörda bolagsstyrelser se över hur samordningen av genomförandet av de lokala åtgärdsplanerna för vatten utifrån ett helhetsperspektiv kan förbättras och integreras i det löpande arbetet som samordningsgruppen för god vattenstatus genomför.*
Förvaltningen har deltagit aktivt genom sitt deltagande i strategiska samverkansgruppen för god vattenstatus.
En workshop har arrangerats för att skapa samsyn kring frågeställningar rörande genomförandet av åtgärdsprogrammen för vatten utifrån ett helhetsperspektiv.
- *Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås.*
Förvaltningen har under året samarbetat med trafikkontoret med att ta fram förslag på åtgärder med störst potential att minska utsläppen av luftföroreningar från vägtrafiken och bidra till att

WHO:s gränsvärden nås i Stockholm. En minskad andel fordon med dubbade vinterdäck har en stor påverkan på de lokala utsläppen av PM10, medan miljözoner är effektiva åtgärder för att minska utsläppen av kväveoxider och andra avgasrelaterade utsläpp. Förslag över kommande dubbförbudsgator har tagits fram samtidigt som arbetet med miljözon klass 3 pågår.

Extra medel:

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen 172,3 mnkr netto, men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 0,7 mnkr för framtagande och uppföljning av lokala åtgärdsprogram för vatten (från central medelsreserv 2). Den sammanlagda nettobudgeten uppgick därmed till 173,0 mnkr.

Samverkan

Verksamhetsberättelse 2025 för miljö- och hälsoskydds-nämnden har samverkats med arbetstagarorganisationerna den 21 januari 2026. Med de synpunkter som framförts förklarar arbetstagarorganisationerna att de inte har något att erinra mot föreslagen verksamhetsberättelse inklusive bilagor.

Bilagor

1. MHN:s kostnadsanalysblankett 2025
2. Bokslut per 2025-12-31
3. Uppföljning av tillsynsplan, miljöbalken 2025
4. Uppföljning av kontrollplan, livsmedelskontroll 2025
5. Personalberättelse för 2025
6. Uppföljning av internkontrollplan för 2025
7. GDPR årsrapport
8. Kommunfullmäktiges nyckeltal

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	16
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	19
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.....	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	23
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar.....	33
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	35
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb.....	51
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	55
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	58

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	61
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	63
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	66
Uppföljning av ekonomi.....	71
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	71
Investeringar.....	73
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	73
Analys av balansräkning	74
Särskilda redovisningar	75
Bedömning av nämndens interna kontroll.....	75
Systematiskt kvalitetsarbete	75
Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	76
Checklista för årlig uppföljning	76
Övrigt.....	77

Sammanfattande analys

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 172,3 mnkr. I avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 0,7 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Den sammanlagda nettobudgeten efter justeringar uppgick därmed till 173,0 mnkr.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar 2025 ett överskott på 1,3 mnkr. Överskottet beror till största del på väsentligt lägre personalkostnader än budgeterat, till följd av vakanser och sjukfrånvaro. Övriga kostnader såsom konsultkostnader och inköp av förbrukningsinventarier blev också lägre än förväntat. Förvaltningen har lyckats upprätthålla en högre produktionstakt än prognosticerat, trots de vakanser som uppstått under året och tillsynsintäkterna är endast marginellt lägre än budgeterad. Vidare har det effektiviseringsarbete som pågått under en längre tid nu givit resultat.

Avseende nämndens verksamhetsmässiga resultat så når nämnden i stort uppsatta mål. Förvaltningen har under året drivit ett intensivt utvecklingsarbete inom ett flertal områden. En utredning kopplad till tillsyn av köldmedieanläggningar har genomförts som visar att utsläpp av köldmedier står för en majoritet av samtliga utsläpp av PFAS i miljön. Inom ramen för tillsyn av fastighetsägares egenkontroll har utvecklingsarbete genomförts i syfte att uppnå en än mer effektiv riskbaserad tillsyn. Tillsynen av vård och omsorgsboenden har visat att det i ganska stor omfattning finns brister i egenkontrollen gällande inomhusmiljön, men även hantering av kemikalier och engångsartiklar av plast. Bristerna följs nu upp och åtgärdas.

Arbetet med förorenad mark har växlats upp både vad gäller tillsyn och vad gäller proaktivt utredningsarbete. Förvaltningen har samarbetat med exploateringskontoret och idrottsförvaltningen i att ta fram en inriktning för hur den förorenade marken på båtuppställningsplatser kan hanteras.

Under året har livsmedelskontrollen haft ökat fokus på bl.a. allergimärkning, spårbarhet, säkerhet vid vattenreservoarer och skyddade beteckningar. Vidare har beredskapsplanen uppdaterats, inte minst med ett större fokus på allvarlig samhällsstörning, exempelvis pandemi, höjd beredskap eller krig.

Flera samarbeten med andra myndigheter har genomförts under året, bl.a. krogkontroller med polis och socialförvaltningens tillståndsenhet, flera samarbeten med polisen (t.ex. AKC; Center mot arbetslivskriminalitet), kontroller med gränspolisen och arbetsplatsinspektioner. Utöver detta är förvaltningen (genom livsmedelskontrollen och miljöbalkstillsynen) delaktig i stadens arbete mot välfärdsbrottslighet, *Samordnad tillsyn*, där staden gemensamt med andra myndigheter kraftsamlar mot brottslighet.

Under året hanterade livsmedelskontrollen även ett ovanligt utbrott av listeria i restaurangmiljö, där många personer insjuknade ovanligt snabbt och de insjuknade personerna inte ingick i de normala riskgrupperna för listeria. Ett nära samarbete inom förvaltningen och externt med Smittskydd Stockholm samt Livsmedelsverket medförde att utredningen kunde genomföras skyndsamt och att tydlig information kunde förmedlas till allmänheten.

Förvaltningen följer också resultatet av utredningen ”En översyn av kontrollorganisationen och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företag”, även kallad

förenklingsutredningen, som lämnade sitt betänkande den 4 juni 2025. Utredningen föreslår en ny organisation för livsmedelskontrollen i hela livsmedelskedjan där livsmedelskontrollen förstatligas 2028. Nämndens inställning, vilken behandlades vid miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde i augusti, är att förslaget bör avstyrkas och att arbetet med att reformera kontrollen i livsmedelskedjan behöver fortsätta. Förvaltningen anser att den föreslagna organisationen inte är tillräckligt utredd då utredningens förslag enbart jämförs med ”noll-alternativet”, d.v.s. att ingen förändring sker och att det saknas analys av flera alternativ. Förslaget innebär bl.a. att kontrollen blir dyrare för företagen, att geografiska utmaningar uppstår när den lokala förankringen försvinner samt att viktiga synergier med annan kommunal tillsyn försvinner, inte minst avseende arbete mot välfärdsbrottslighet och annan organiserad brottslighet. Den föreslagna tiden för genomförande är orimlig, och de totala kostnaderna för förändringen är kraftigt underskattade. Skulle förslaget realiseras berörs ungefär 60 personer på miljöförvaltningen i Stockholm. Utredningen föreslår att antalet kontrollmyndigheter ska minska, vilket de förvisso gör. Men i realiteten kommer väldigt många företag att bli kontrollerade av fler myndigheter. Detta på grund av att de företag som har kommunal kontroll får en ny statlig kontrollmyndighet, men fortsatt får kontroll av kommunen enligt miljöbalken, alkohollagstiftningen etc.

Förvaltningen bidrar aktivt i arbetet med att utreda och inrätta nya biotopskyddsområden och naturreservat och arbete pågår med att utöka stödet till stadsdelsförvaltningarna i arbetet med biologisk mångfald. Förvaltningen har inrättat en samordningsfunktion för värme och deltagit aktivt i framtagandet av en ny handlingsplan för klimatanpassning. Ett förslag till uppdaterad handlingsplan kommer att vara klar för politisk behandling under våren 2026.

Merparten av de lokala åtgärdsprogrammen för stadens vattenförekomster är antagna. De återstående, där staden har rådighet, kommer att färdigställas under 2026. Förvaltningen har under året växlat upp stödet till stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att förbättra stadens vattenmiljöer. Bland annat har en utredning om var det är lämpligt att anlägga våtmarker tagits fram och tillsammans med berörda stadsdelar har statliga bidrag sökts för genomförandet.

Förvaltningen deltar tillsammans med exploateringskontoret i en arbetsgrupp under miljö- och samhällsbyggnadsrådet gällande hantering av sulfidförande berg som leds av länsstyrelsen. I gruppen ingår även representanter från Trafikverket, Region Stockholm, Region Stockholms förvaltning för utbyggd tunnelbana samt Nacka och Huddinge kommun. Arbetsgruppen ska verka för att skapa en ökad cirkulär masshantering. Arbetsgruppen har bland annat hanterat en fördjupad utredning om orsaken till föroreningar på två platser där sulfidförande berg använts som fyllnadsmassor. Gruppen har även träffat Naturvårdsverket i syfte att föra fram synpunkter på en ny vägledning för cirkulär masshantering som är under framtagande.

Kommunfullmäktige fattade beslut om en ny kemikalieplan i december 2025. Enligt miljöprogrammet ska staden skärpa sina krav och sluta köpa in varor produkter i vilka innehållet av PFAS, ftalater, bisfenoler och svårnedbrytbara ämnen samt successivt fasa ut dessa produkter. Förutsättningarna för att fasa ut dessa ämnen i staden har identifierats vara särskilt utmanande i vissa fall, både sett till möjligheten till substitution och de ekonomiska förutsättningarna. Med anledning av detta redovisas i kemikalieplanen en fördjupning av

ämnesgrupperna PFAS, ftalater, bisfenoler och mikroplaster och några av de utmaningar som kan förväntas i utfasningsarbetet.

Förvaltningen har en central roll som omställningsledare för tre av de fem omställningsområdena i klimathandlingsplanen och stort fokus har lagts på genomförande av klimathandlingsplanens åtgärder. Förvaltningens stödfunktioner har arbetat både strategiskt och operativt, bland annat för att bidra till att miljöhänsyn tas i stadens inköpsarbete. Ett automatiserat uppföljningsverktyg, ”Platskollen”, för uppföljning av inköp av förbrukningsartiklar i plast har också utvecklats. Förvaltningen har även stöttat serviceförvaltningen i arbetet med att planera för ett återbruk av byggmaterial i egen regi.

Miljöförvaltningens kommunikation ska fortsatt bidra till ökad miljö- och klimatnytta. Exempel på genomförda insatser är den seminarieserie (*Mötesplats miljö och klimat*) som skapats tillsammans med stadsledningskontoret för att underlätta genomförandet av miljöprogrammet.

Tillsammans med framförallt stadsdelsförvaltningar har koncept tagits fram och genomförts för att lokalt informera invånare om konsumtion och klimat. Metoder för att stötta stadsdelarna i att involvera föreningsliv i klimatomställningen har utretts och ett antal konkreta piloter har påbörjats. Information om boendes rättigheter kopplat till inomhusmiljö har genomförts i Skärholmen, vilket var starten på ett kommande arbete som innefattar samtliga stadens fokusområden.

Under 2025 har miljöförvaltningen också bedrivit ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete i linje med stadens kvalitetsprogram. Verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering har fortsatt enligt förvaltningens utvecklingsplan. Fokus har lagts på ökad digitalisering av manuella flöden, förenklad inrapportering för verksamhetsutövare, informationsdelning genom publicering av öppen data samt vidareutveckling och införande av fler tjänster för digital service i syfte att förenkla för företagare, men också andra verksamheter inom staden. Arbete inom artificiell intelligens och automation via digitala robotar har också genomförts och förvaltningen har etablerat en plattform för AI-assistenter i syfte att effektivisera och öka förvaltningens analysförmåga.

Under året har också en översyn av processerna för prognos- och budgetarbete genomförts, med syfte att bland annat förbättra prognossäkerheten. Det har även gjorts en genomlysning av de interna administrativa resurserna, med fokus på att effektivisera vissa arbetsuppgifter och minska sårbarheter.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll bidrar till sunda livsvillkor och säkra livsmedel i hela staden. Tillsynen och kontrollen syftar till att säkerställa att t.ex. bostäder, äldreboenden, skolor, förskolor samt offentliga anläggningar såsom bassängbad, centrumanläggningar och plaskdammar i alla stadsdelar är sunda. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar också i stadsplaneringen, för att säkerställa en hållbart växande stad.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Uppfylls helt

Nämndens kontroll- och tillsynsarbete bidrar till en hälsosam uppväxtmiljö för barn och ungdomar. Genom vägledning bidrar nämnden till en stadsutveckling där det finns utrymme för både sunda bostäder och anläggningar för kultur- och idrottsevenemang.

Nämndmål: 1.1.1 Barnrättsperspektivet ska vara en naturlig del av miljöförvaltningens verksamhet

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen arbetar för att barn ska växa upp i en sund miljö och ha tillgång till sunda förskole- och skollokaler samt andra vistelsemiljöer med jämlika förutsättningar för alla barn i staden. Förvaltningen tillämpar anpassade rutiner och checklistor som används för barnkonsekvensanalyser vid beslut som rör barns rättigheter med avseende på förutsättningar för en god hälsa och uppväxt i en sund miljö.

Aktiviteter:

- Genomföra barnkonsekvensanalyser vid relevanta beslut som berör barns rättigheter. Utförd.
- Belysa barns rättigheter med avseende på miljö och hälsa vid remissyttranden rörande detaljplaner till stadsbyggnadsnämnden. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen genomför tillsyn på förskolor och skolor. Genom tillsynen tillgodoses barnens rätt till god inomhusmiljö, minskad kemikaliepåverkan och säkra livsmedel.

Tillsynen bidrar därmed till stadens arbete med att säkerställa alla barns rätt att växa upp under goda livsvillkor och att uppnå kunskapsmålen i skolan.

Tillsyn utförs även för att säkerställa att skolor och förskolor kontrolleras avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Nämndmål: 1.2.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

Uppfylls helt

Den planerade tillsynen på skolor och förskolor har genomförts enligt plan. Den riktade tillsynen på skolor och förskolor omfattar bland annat kontroll av bullernivåer, ventilation, hygienrutiner, kemikaliehantering och verksamhetens egenkontroll. Brister från föregående inspektion av verksamheten har följts upp. De vanligast förekommande bristerna som följts upp under året var buller från fasta installationer följt av bristande kunskap om ventilationens kapacitet.

Den nationella strategin för miljöbalkstillsynen är ett verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn i hela Sverige. Under perioden (år 2022-2025) är egenkontrollen avseende städning och hygien fokusområden i tillsynsstrategin avseende skola och förskola. I förvaltningens ordinarie tillsyn granskas alltid lokalvård och rutiner kring smittskydd. Under året har många verksamheter fått anmärkningar på städrutiner och undermålig städning.

Avseende livsmedelskontroll har förvaltningen även kontrollerat att hantering av livsmedel utförs säkert.

Aktiviteter:

- Genomföra inspektioner enligt plan på stadens skolor och förskolor samt inkludera tillsyn av öppna förskolor och pedagogisk omsorg. Utförd enligt plan förutom inspektioner av pedagogisk omsorg, där inspektioner sker 2026. Detta på grund av behov av omprioriteringar och utvecklingsarbete inom tillsynsverksamheten.
- Följa upp de brister som konstaterades i samband med föregående inspektion. Utförd.
- Fokusera på allergikost i livsmedelskontrollen. Utförd.
- Fortsatt fokus på kemikaliearbete på förskolor och skolor. Utförd.
- Fokus på städning och smittskydd utifrån nationell strategi. Utförd.

- Bidra till att matsvinnet minskar. Utförd.
- Fortsätta bedriva tillsyn avseende att skolor och förskolor mäter radon. Utförd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m3 luft.	88,3 %			89	89 %		2025
Analys Skillnaden mellan målvärde och utfall är marginell. Det finns t.ex. skolor/förskolor där fastighetsägaren trots åtgärder inte har lyckats sänka radonhalten under 200 Bq varför ärenden inte har kunnat avslutas och därmed har målvärdet inte kunnat nås.							

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Uppfylls helt

Nämnden har bedrivit tillsyn för att säkerställa en god inomhusmiljö i vård- och omsorgsboenden. Inom tillsynen kontrolleras bl.a. boenden för demenssjuka och LSS-boenden för personer med funktionshinder. Under året har 64 vård- och omsorgsboenden inspekterats. Flera av de inspekterade boendena behöver samordna och upprätta en fungerande egenkontroll med avseende på miljö- och hälsoskydd. Anmärkningar som följs upp är bristande förbyggande rutiner med avseende på legionella, anmärkning på ventilationen eller buller från ventilationen samt anmärkning rörande inomhustemperatur. Tolv av de inspekterade boendena saknar matavfallsinsamling.

Dialog och utbyte har även skett med Folkhälsomyndigheten då inomhustemperaturer i vård- och omsorgsboenden kommer vara ett fokusområde i kommande nationella tillsynsstrategi (år 2026-2029). Löpande samverkansmöten med Micasa har startats upp under året.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029

Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029 är styrande i nämndens arbete med tillgänglighetsfrågor, och fokusområdet *Rätten till bästa möjliga hälsa* är särskilt relevant för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet.

Tillgänglighetsaspekter beaktas i handläggningen och miljöförvaltningen samverkar med fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor (rådet) i relevanta frågor. För 2025 hade rådet tillsammans med

förvaltningen fastställt att särskild vikt skulle läggas vid de två utpekade fokusområdena *Märkning och allergikost* samt *Kemikalier kopplat till miljö och hälsa*, och gemensamma aktiviteter har formulerats utifrån de två fokusområdena. Utifrån fokusområdet *Kemikalier kopplat till miljö och hälsa* har förvaltningen särskilt fokuserat på kontroll av förbjudna allergiframkallande ämnen i kosmetiska produkter. Utifrån fokusområdet *Märkning och allergikost* har förvaltningen särskilt fokuserat på märkningens storlek och läsbarhet kopplat till allergenernas framhävnings. Rådet har i slutet av 2025 också fastställt att de två fokusområdena ska bibehållas även 2026, och nya aktiviteter har formulerats för det kommande året; allergiinformation på restauranger samt kontroller av barnskyddande förslutning.

Nämndmål: 1.3.1 Miljön i hyresbostäder ska vara likvärdigt sund i samtliga delar av staden

Uppfylls helt

Den riktade bostadstillsynen i flerbostadshus utförs löpande. Vid tillsyn kontrolleras lägenheter i flerbostadshus med avseende på fukt, mögel, ventilation, tappvattentemperatur samt låg inomhustemperatur vid kallare utomhustemperatur samt i förekommande fall skadedjur nära husen. Syftet är även att utreda om det är systematiskt fel i hela byggnaden eller enskilda avvikelser i bostäderna.

Aktiviteter:

- Miljöförvaltningen fortsätter och stärker under 2025 den riktade bostadstillsynen i socioekonomiskt svagare områden, däribland i fokusområdena Järva, Hagsätra-Rågsved, Farsta och Skärholmen. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver löpande tillsyn på vård- och omsorgsboenden. Genom tillsynen tillgodoses de äldres rätt till god inomhusmiljö och säkra livsmedel.

Äldrevänlig stad

Miljöförvaltningen är också inom en rad områden engagerad i arbetet med *Äldrevänlig stad*. Miljöförvaltningen har samarbetat med förvaltare kring tillgängliggörande av stadens naturreservat, bland annat genom tillgänglighetsåtgärder i Årtaskogen, Älvsjöskogen samt Sätterskogen. Inom ramen för inrättandet av stödfunktionen för värme har dialog påbörjats med äldreförvaltningen för att stärka samverkan kring att bygga motståndskraft mot värmeböljor.

Tillsyn har bedrivits på LSS- och äldreboenden enligt plan. Flera av de inspekterade boendena behöver stärka sin egenkontroll med avseende på miljö- och hälsoskydd. Av de inspekterade boendena har 57 procent fått minst en allvarlig anmärkning som kräver uppföljning.

Nämndmål: 1.4.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

Uppfylls helt

Hälsoskyddstillsyn inom vård- och omsorgsboenden har genomförts enligt plan. Tillsynen har bidragit till att bl.a. stadens äldreboenden har fått en förbättrad inomhusmiljö. Tillsynen har lett till förbättrad egenkontroll hos verksamheter och fastighetsägare och att konstaterade brister åtgärdas.

Tillsynen har under året stärkts med stöd av Folkhälsomyndighetens uppdaterade allmänna råd om temperatur för att säkerställa att inomhustemperaturen inte påverkar de boendes hälsa, varken vid höga eller vid låga inomhustemperaturer. För att skydda de boende från kommande värmeböljor ställer miljöförvaltningen krav på att verksamhetsutövare har rutiner för att tillgodose behovet av svalka i bostäder. Förvaltningen samverkar även med stadens berörda förvaltningar avseende detta. Miljöförvaltningen har även kontrollerat att hantering av livsmedel på äldreboenden utförs säkert.

Aktiviteter:

- Genomföra tillsyn enligt plan på stadens vård- och omsorgsboenden. Utförd.
- Följa upp de brister som konstaterades i samband med inspektion. Utförd.
- Fokusera på allergikost i livsmedelskontrollen. Utförd.
- Stärka arbetet med att minska användningen av skadliga kemikalier och engångsartiklar i plast. Utförd.
- Utveckla tillsynen avseende temperaturer inomhus och värmeböljor. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Uppfylls helt

Förvaltningen är delaktig i detaljplaneprocessen för att bistå med kunskap om hur man på ett hållbart sätt kan lokalisera kultur-, idrotts- och evenemangsplatser i hela staden. Förvaltningen bistår verksamheter med stöd och information om hur verksamheterna ska planera och projektera sina verksamheter på ett hållbart sätt. Förvaltningen deltar även i trafikkontorets utredning av lämpliga platser för ytterligare strandbad, bryggbad och platser för bastuflottar.

Uppföljning av Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Miljöförvaltningen samarbetar med förvaltarna av stadens skyddade naturområden i syfte att öka möjligheterna till motion, rekreation och friluftsliv.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver också tillsyn i syfte att säkerställa att anläggningar för idrott, motion och friluftsliv är välfungerande och inte ger upphov till störningar för närboende, vilket i sig kan medföra begränsningar av verksamheten. Välfungerande verksamheter med god egenkontroll kan vara belägna nära bostäder utan att störningar uppkommer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och aktörer och personer verksam i området fortsätta arbetet med att etablera en permanent kulturpark i Snösätra	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 1.5.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

Uppfylls helt

Förvaltningen fortsätter delta i implementeringen av Stockholms stads kulturstrategiska program med tillhörande vägledningar för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft. Förvaltningen bistår med kunskap om hur verksamheter kan samlokaliseras med bostäder på ett sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa förebyggs. Under första delen av 2025 var det en lägre andel klagomål på denna typ av evenemang som anmäldes. Under sommarsäsongen, då uteserveringar och liveevent är mer vanligt förekommande, har antalet klagomål på främst musikstörningar ökat, vilket är ofrånkomligt i en storstad med ett rikt kulturliv även om verksamheterna arbetar för att följa gällande regler. Detta gäller särskilt i de centrala delarna av staden.

Aktiviteter:

- Miljöförvaltningen ska bistå med råd vid användning av ”Vägledning för buller från kulturscener i staden”. Vägledningen ska användas till att ge verksamheter stöd i sitt arbete med lokalisering, planering och försiktighetsmått för att minska risker för störningar i omgivningen och ge verksamheten en tryggare och säkrare möjlighet att bedriva verksamhet i staden. Vägledningen kan även användas i stadsplaneringsarbetet. Utförd.
- I samband med remisser till socialnämndens tillståndsenhet informerar förvaltningen berörd verksamhetsutövare med avseende på vägledningen om musikbuller. Utförd.
- Kommunikationsinsatser till berörda verksamhetsutövare t.ex. inför sommarverksamheter med musik på uteservering och liveevent. Utförd.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Uppfylls delvis

Målet omfattar ett stort och mångsidigt arbete inom bl.a. biologisk mångfald, energi- och materialhushållning, fordonstransporter, utsläpp som sker genom konsumtion samt inlagring av koldioxid. Ett flertal funktioner på förvaltningen har i uppgift att inom sina respektive expertområden vägleda och stödja stadens verksamheter så att arbetet leder till en rättvis klimatomställning i linje med målen i stadens miljöprogram, klimathandlingsplan samt övriga till miljöprogrammet kopplade handlingsplaner. I arbetet med stadens miljöprogram och tillhörande handlingsplaner är även kopplingen till arbetet med Agenda 2030 viktig. Stadens inköp är ett viktigt verktyg för att nå uppsatta mål, där förvaltningen har ett nära samarbete med stadsledningskontoret, serviceförvaltningen och övriga förvaltningar och bolag kring såväl strategiska som konkreta frågor. Energi- och klimatrådgivning och tillsyn är andra verktyg där förvaltningen verkar för måluppfyllelse utanför stadens organisation.

Arbetet med klimatomställning sker i första hand genom åtgärder i klimathandlingsplanen. Klimatomställningen ska även bidra till ett mer jämlikt samhälle. Förvaltningen har arbetat med att minska utsläppen från trafiken framförallt genom olika insatser för att öka elektrifieringen. Likaså har förvaltningen deltagit med sin expertkunskap i arbetet med att minska energianvändningen, fasa ut fossila bränslen och verka för en ökad resurshushållning genom att stötta i inköps-, bygg-, och planeringsprocesser.

Samverkan med näringsliv, akademi, region samt invånare i staden sker löpande. Inom olika projekt testas dessutom nya innovationer, oftast i samverkan med akademien. Genom ett flertal kanaler kommunicerar staden både internt och externt för att underlätta för näringsliv och medborgare att bidra till att nå stadens miljömål.

Nämnden når i stort uppsatta mål relaterade till kommunfullmäktiges inriktningsmål 2. Trots olika genomförda insatser ser dock förvaltningen att utsläppen från transporter, avfall och energianvändning har ökat, vilket gör att mål 2 enbart anses uppfyllas delvis.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Uppfylls delvis

Förvaltningen har i huvudsak en stödjande och uppföljande funktion för att bidra till att Stockholm ska bli klimatpositivt genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring. Fokusområdena inkluderar energieffektivisering, fossilfria transporter, cirkulärt byggande, fossilfria bygg- och anläggningsarbeten och minskad plastanvändning. Vidare arbetar förvaltningen med uppföljning av växthusgasutsläpp och energianvändning. Genom riktade insatser inom energi- och klimatrådgivning har bostadsrättsföreningar, småhusägare och mindre företag fått stöd i att minska sin energianvändning och miljöpåverkan. Vad gäller bostadsrättsföreningar så arbetar förvaltningen systematiskt och uppsökande och vänder sig

till bostadsrättsföreningar med stora energibehov och som har stor potential att energieffektivisera. Samverkan med näringsliv, branschorganisationer och akademi sker löpande och innovativa lösningar testas och utvecklas i projekt för senare implementering där det är lämpligt.

Utsläppen från transporter, avfall och energianvändning inom staden geografiska gränser har trots intensiva insatser ökat. Detta beror främst på ökade utsläpp från transportsektorn till följd av den nationella sänkningen av reduktionsplikten som reglerar inblandningen av biodrivmedel i fossila drivmedel. Även utsläppen från fjärrvärmens ökade under 2024 (vilket nu syns i utfallet, på grund av eftersläpning av statistiken). Detta beror dels på högre andel fossilolja i energimixen på grund av stort värmebehov i januari, dels ökade utsläpp från avfallsförbränningen. Sammantaget bedöms den rådande utvecklingen inte vara i linje med det ambitiösa klimatmålet till 2030. Samma utveckling syns på nationell nivå.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	 Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	0 %				0 %	Tas fram av nämnd/styr else	2025
Analys Enligt förvaltningens plan för upphandling har tre upphandlingar med ett beräknat kontraktswärde över 1 miljon kronor genomförts under 2025. Dessa avsåg provfiske och insamling av fisk för miljögiftsövervakning samt analys av organiska miljögifter och kvicksilver i fisk. Ingen av dessa upphandlingar bedömdes relevanta för krav, tilldelningskriterier och/eller särskilda kontraktsvillkor som bidrar till ökad cirkularitet.								
	 Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	596				552	552 ton	2025
Analys Ökningen bedöms delvis bero på utveckling av mätmetod för uppföljning vilket kompenserat för tidigare mätmetods felmarginaler, och delvis på att antalet verksamheter ökat inom staden sedan 2023. Bland annat har flertalet verksamheter inom äldreomsorgen och tidigare entreprenadupphandlingar (lokalvård och parkdrift) övergått i kommunal regi, vilket adderar inköp som tidigare inte syntes i stadens inköpsstatistik.								
	 Köpt energi i stadens organisation	1 700 GWh			1 730 GWh	1 700 GWh	1 700 GWh	2025
	 Mängd byggavfall vid nyproduktion	42 kg per m2 BTA				40 kg per m2 BTA	Tas fram av nämnd/styr else	2025
Analys Statistik kommer från fleråriga byggprojekt färdigställda under 2025. Flera av stadens verksamheter har interna mål, med det är fortsatt en utmaning att minska byggavfallet. Området behöver fortsatt fokus, genom bland annat ytterligare vägledning för statistikinsamling och uppföljning.								
	  Utsläpp per invånare (ton CO2e per invånare)	1,2 Ton CO2/inv			1,5 Ton CO2/inv	Max 1 Ton CO2/inv	1 ton CO2e/inv	2025
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Efter fastställandet av Miljöprogram 2030 tillämpas en ny beräkningsmetod för växthusgasutsläpp. Den nya metodiken utgår från det internationella beräkningsprotokollet, Global protocol for community-scale greenhouse gas emissions inventories. Detta innebär att systemgränserna ändrats något från tidigare rapportering. Utsläppen av växthusgaser från transporter, avfall och energianvändning inom staden geografiska område har med den nya beräkningsmetoden beräknats till 1,1 ton CO₂e per invånare för 2023. Observera att ovan angivet "Utfall VB 2024" på 1,5 ton CO₂/inv avser de preliminära utsläppen för 2023, p.g.a. eftersläpning av statistik (och är enligt den gamla beräkningsmetodiken). Preliminärt väntas utsläppen öka till 1,2 ton 2024, vilket innebär att stadens nedåtgående trend bryts. Detta beror främst på ökade utsläpp från transportsektorn till följd av den nationella sänkningen av reduktionsplikten som reglerar inblandningen av biodrivmedel i fossila drivmedel. Även utsläppen från fjärrvärmen har ökat, vars omfattning inte var känd i samband med tidigare tertiärrapporter. Detta beror dels på högre andel fossilolja i energimixen på grund av stort värmebehov i januari, dels ökade utsläpp från avfallsförbränningen.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda hur staden kan införa kommande högre krav på gränsvärden för klimatbelastning från nyproduktion vid byggande på stadens mark	2025-01-01	2025-12-31	
  Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB i samråd med kommunstyrelsen utreda och implementera på marknaden befintlig digital och standardiserad redovisning av miljö- och klimatdata för bygg- och anläggningsentreprenader i staden	2025-01-01	2025-12-31	
  Fastighetsnämnden ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggentreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk	2025-01-01	2025-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden genomföra åtgärder inom ramen för att nå målet om en klimatneutral bygg- och anläggningssektor senast till år 2040, med vägledning av stadens klimathandlingsplan och den strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor som tidigare tagits fram	2025-01-01	2025-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden utveckla krav på låg miljö- och klimatpåverkan vid upphandling, samt system- och metodstöd för att underlätta klimat- och resurssmarta val vid köp	2025-01-01	2025-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur ett system för att styra mot minskad plastanvändning kan införas, samt identifiera vilka nämnder och bolagsstyrelser som behöver ingå i arbetet	2025-01-01	2025-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheten att utveckla en metod för att mäta använd energi (nettoenergi) som komplement till köpt energi	2025-01-01	2025-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en metodutveckling av arbetssätt, verktyg och	2025-01-01	2025-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
koncept för kommunikations- och dialogfrågor inom miljö- och klimatområdet			
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för ett stärkt klimatarbete i stadsdelsnämnderna, med fokus på involvering och delaktighet	2025-01-01	2025-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, servicenämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med andra berörda nämnder och bolagsstyrelser implementera förslag utifrån föregående års budgetuppdrag om att kartlägga de materialflöden i staden som har störst miljö- och klimatpåverkan och ta fram förslag på åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkulära materialflöden	2025-01-01	2025-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, Stockholms Stadshus AB och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med Region Stockholm, näringslivet, akademien och lokala och nationella initiativ inom området fortsätta att utreda förutsättningarna och planera för etablering av ett storskaligt återbruk av byggmaterial i regionen	2025-01-01	2025-12-31	
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB planera för etablering av en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

Uppfylls helt

Stadens direkta utsläpp och stadens konsumtionsbaserade utsläpp ska halveras till 2030. Förvaltningen har arbetat med att genomföra prioriterade åtgärder i enlighet med klimathandlingsplanen. Parallellt har förvaltningen arbetat med att följa upp klimatutsläppen i staden för år 2024. Förvaltningen har därutöver arbetat med att utveckla mått och mätmetoder för de konsumtionsbaserade utsläppen inom stadens egen organisation. Förstärkningar har gjorts i verksamheten för att speciellt kunna stödja och vägleda stadens aktörer i arbetet för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor.

Förvaltningen har arbetat aktivt med stadens förvaltningar och bolag för att minska energianvändningen. Förvaltningen har genom granskning av energiberäkningar fortsatt säkerställt att stadens energikrav vid markanvisningar och överenskommelser om exploatering uppfylls. I Loudden har förvaltningens experter medverkat i utredningar om möjligheterna att etablera storskalig energilagring. Miljöförvaltningen har dessutom genomfört ett internt arbete med mätning av energi i fyra skolkök för att hitta sätt att minska effekttoppar, för visualisering av energiåtgång och som utbildningsinsats för kökspersonal. Genom den lokala energi- och klimatrådgivningen har förvaltningen arbetat systematiskt och uppsökande för att

på olika sätt hjälpa ett knappt hundratal bostadsrättsföreningar att minska sin energiförbrukning. Energi- och klimatrådgivning ges i även i begränsad omfattning till hushåll och företag.

Aktiviteter:

- Aktivt delta med stöd och expertkompetens vid genomförandet av Miljöprogram 2030 och klimathandlingsplanen. Utförd.
- Stödja stadens nämner och bolag i arbetet med att kartlägga och redovisa utsläpp av växthusgaser från inköp och bistå med expertis i syfte att ta fram åtgärder för att halvera utsläppen till år 2030. Utförd.
- Bistå kommunstyrelsen i arbetet med att kompetensutveckla medarbetare inom stadens inköpsorganisation för att minska klimatpåverkan från inköp. Utförd.
- I samverkan med kommunstyrelsen utveckla krav på hållbarhetsmärkning vid upphandling samt system- och metodstöd för att underlätta klimat- och resurssmarta val vid köp. Utförd.
- Fortsätta stödja stadens verksamheter med expertkompetens vid upphandling av fordon, drivmedel, transporttjänster, arbetsmaskiner och entreprenader. Utförd.
- Fortsätta stödja stadens verksamheter med hjälp för energieffektivisering av byggnader och anläggningar. Utförd.
- Fortsätta stödja stadens verksamheter med expertkompetens gällande klimat och cirkularitet. Utförd.
- Utredda och vidareutveckla arbetssätt kring hur utsläppen från invånarnas konsumtion kan minska, med fokus på grupper och sektorer med stor klimatpåverkan samt slutföra utredning från 2024 om förslag på åtgärder för att nå halverade konsumtionsbaserade utsläpp. Utförd dels som en kommunikationsinsats, dels inom ramen för plastarbetet.
- Utredda hur spillvärme och överskottsvärme kan tillvaratas på olika nivåer i energisystem (byggnad, stadsdel samt regional nivå). Utförd.
- I samverkan med Stockholm Exergi stötta exploateringsnämnden i att utreda ett fossilfritt energisystem i Loudden inklusive storskalig energilagring i berggrum. I samverkan ska även utredning genomföras avseende storskalig energilagring genom att utnyttja existerande fjärrvärmesystem, exempelvis i Ulvsunda. Utförd.

Nämndmål: 2.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för ökade cirkulära materialflöden och en bättre resurshushållning där plastens skadliga påverkan på miljö och klimat minskar

 Uppfylls helt

Förvaltningen har arbetat med löpande stöd och vägledning till stadens förvaltningar och bolag för att öka cirkulariteten och resurseffektiviteten kopplat till de prioriterade flödena bygg- och anläggningsmaterial, plast, möbler, textil samt IT-utrustning.

Förvaltningen har genom sin expertkompetens stöttat serviceförvaltningens arbete med att etablera en återbrukscentral för byggmaterial för stadens verksamheter, till sommaren 2026. Genom regionala samarbeten inom Klimatarena Stockholm samt med forskningsaktörer har förvaltningen planerat för och stimulerat etableringen av ett regionalt återbruk för tunga byggnadsdelar.

Förvaltningen har även tagit fram en vägledning för ökat återbruk av möbler. Förvaltningen har också arbetat aktivt i upphandlingen av stadens kommande gemensamma IT-service (GSIT3) för att möjliggöra ökad cirkularitet och minskad miljöpåverkan från IT-hårdvara.

Miljöförvaltningen har även arbetat med att stödja stadens övriga verksamheter i arbetet med att minska plastens skadliga påverkan på miljö och klimat. Därutöver har förvaltningen genomfört de plastrelaterade åtgärder som förvaltningen är huvudansvarig för i handlingsplanen för hållbar plastanvändning och klimathandlingsplanen. I samverkan med stadsledningskontoret har även ett system till stöd för minskad plastanvändning utvecklats. Förvaltningen har som del i detta drivit utvecklingen av en automatiserad uppföljning av inköp av förbrukningsartiklar i plast.

Aktiviteter:

- Fortsätta utveckla och förstärka centrum för cirkularitet som en stöd- och expertfunktion för stadens förvaltningar och bolag. Utförd.
- Genom stöd och erfarenhetsdelning bidra till att etablera cirkulära arbetssätt och öka återbruket i stadens olika verksamheter. Utförd.
- Utvärdera Handlingsplan för cirkulärt byggande 2021-2024. Utförd.
- Utveckla metoder och arbetssätt tillsammans med näringsliv och akademi inom Klimatarena Stockholm. Utförd.
- Utveckla utbildningsinsatser inom cirkulärt byggande. Utförd.
- Utifrån den utredning av materialflöden i staden som har störst miljö- och klimatpåverkan ska förslag på åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkulära materialflöden tas fram. Utförd.
- Fortsätta att utreda förutsättningarna och planera för etablering av ett storskaligt återbruk av byggmaterial i regionen. Utförd.

- Medverka i utredning och planering för en återbrukscentral för byggmaterial för stadens verksamheter. Utförd.
- Bistå kommunstyrelsen i utredning av hur ett system för att styra mot minskad plastanvändning kan införas, samt identifiera vilka nämnder och bolagsstyrelser som behöver ingå i arbetet. Utförd.
- Verka för att plast separeras från övrigt avfall och går till materialåtervinning. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en stödande och utredande roll gällande biologisk mångfald i staden. Detta innefattar bl.a. implementering av handlingsplanen för biologisk mångfald, stöttning vid implementering av belysningsstrategin, kommunikation och förankring av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) och miljöövervakning. Arbetet kopplar bland annat till mål 11 (*Hållbara städer och samhällen*), 14 (*Hav och marina resurser*) och 15 (*Ekosystem och biologisk mångfald*) i Agenda 2030.

Nämnden bedriver också tillsyn av skyddade områden och ger rådgivning om skötsel och åtgärder i naturområden, vilket syftar till att bibehålla och stärka den biologiska mångfalden och en fungerande grön infrastruktur.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafیکنämnden samt i samråd med övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser uppdatera stadens handlingsplan för klimatanpassning	2025-01-01	2025-12-31	
  Trafیکنämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen samordnar arbetet med biologisk mångfald enligt handlingsplan för biologisk mångfald och de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald. Detta gör förvaltningen bland annat genom att stötta stadens förvaltare av naturområden i arbetet med

skötsel och i arbetet med att vidta andra typer av åtgärder för att gynna biologisk mångfald. Förvaltningen har bland annat arrangerat en reservatshalvdag där representanter från samtliga förvaltare bjöds in (stadsdelsförvaltningar, fastighetskontoret och trafikkontoret).

Förvaltningen arbetar även med att stötta förvaltarna i arbetet med att tillgängliggöra stadens naturreservat, dels för att öka de rekreativa värdena samt för att ytterligare tillgängliggöra naturreservaten för personer med funktionsnedsättning.

Under året har förvaltningen deltagit i arbetet med att ta fram en policy för skydd av natur. Arbetet har letts av stadsledningskontoret i samverkan med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen. Förvaltningen har också aktivt bidragit i arbetet med att utreda och inrätta nya naturreservat och biotopskyddsområden. I båda processerna har förvaltningen bistått med expertkompetens och kunskapsunderlag.

Arbetet med miljöövervakning av biologisk mångfald och grundvatten har genomförts enligt respektive miljöövervakningsprogram. Under året har inventeringar av fåglar respektive kryptogamer genomförts.

Arbetet med att följa utvecklingen av stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden har fortgått. Framtagna underlag har utgjort en viktig del i arbetet med budgetuppgiftet att utreda en modell för att stärka de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet. Arbetet med modellen har letts av stadsledningskontoret. Miljöförvaltningen har bistått i arbetet med expertkompetens kopplat till biologisk mångfald, ekologiska värden och genom geodataanalyser. Arbetet med att ta fram en trädpolicy för staden är i sitt slutskede och kommer att bli klar för politisk behandling våren 2026. Miljöförvaltningen har i detta arbete bidragit med expertkompetens och underlag i form av geodata.

Aktiviteter:

- Samordna, följa upp, implementera och kommunicera stadens arbete med biologisk mångfald enligt handlingsplan för biologisk mångfald inklusive de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald. Utförd.
- I samverkan med andra utpekade förvaltningar delta i arbetet med att utreda och inrätta nya naturreservat och biotopskyddsområden. Utförd.
- Tillsammans med berörda stadsdelsnämnder fortsätta arbetet med Grönare Stockholm där fokus är att stärka arbetet med grön infrastruktur och mångfunktionalitet i stadens parker och grönområden samt stärka gröna svaga samband enligt översiktsplanen. Utförd.
- Stötta stadens förvaltare av naturområden i arbetet med skötsel och åtgärder för att gynna biologisk mångfald genom informationsspridning, rådgivning, kunskapsunderlag och utbildning. Särskilt fokus kommer att läggas på Järvaområdet. Utförd.
- Genomföra övervakning enligt miljöövervakningsprogram för biologisk mångfald. Utförd.

- Fortsatt följa utvecklingen över tid för stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden samt utveckla metodiken för uppföljning av prioriterade arter och naturkvalitéer identifierade i handlingsplan för biologisk mångfald. Utförd.
- I samarbete med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och andra berörda nämnder arbeta vidare med att tillgängliggöra stadens naturreservat med rekreativa värden samt tillgängliggöra naturreservaten för personer med funktionsnedsättning. Utförd.
- I samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafikinämnden m.fl. fortsätta arbetet med framtagande av en strategi för skydd av naturområden samt utreda en modell för att stärka de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen har stöttat stadens övriga bolag och förvaltningar med fordons- och drivmedelskompetens samt kompetens kring laddinfrastruktur vid upphandling och uppföljning av transporttjänster. Detta för att öka utbytestakten till fossilfria fordon och uppnå målet om en fossilfri organisation till år 2030. Samarbete har även skett med andra kommuner för att harmonisera kraven i länet och landet. En harmonisering av kraven underlättar för de leverantörer som ska genomföra uppdragen.

Förvaltningen har också arbetat med att sprida erfarenheter från fossilfria/utsläppsfria markentreprenader. Fossilfria markentreprenader är ett område där det finns en stor potential att minska växthusgasutsläppen. Förvaltningen har genomfört seminarier om eldrivna parkmaskiner och eldrivna entreprenadmaskiner för att öka kunskapen om att det finns eldrivna maskiner i olika storlekar som fungerar väl. Olika typer av lokalt anpassade laddlösningar gör det dessutom möjligt att använda de eldrivna maskinerna nästan överallt.

Förvaltningen har deltagit aktivt i arbetsgruppen för införande av Miljözon klass 3 som drivs av trafikkontoret.

Förvaltningens bedömning är att målet i sin helhet enbart delvis nås; dels mot bakgrund av att preliminära siffror pekar på att utsläppen från transportsektorn ökade under 2024, dels på grund av att användningen av förnybara drivmedel och mobilitetslösningar minskat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Minskade utsläpp från transporter, jämfört med 2010	-27 %				-30 %	-30 %	2025

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Utsläppen från transportsektorn minskar inte i nuläget, utan ökade snarare under 2024 (enligt preliminära siffror). Det beror främst på den minskade reduktionsplikten samt ett ökat trafikarbete. Statistiken redovisas med ett års eftersläpning, så utfall som presenteras i verksamhetsberättelsen 2025 avser preliminärt utfall för 2024.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska, utifrån erfarenheterna från den tillfälliga aktiveringen av Munkbrohamnen, i samråd med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Hamn AB och Region Stockholm utreda olika scenarier för Munkbrohamnens framtida utveckling där möjligheten att använda massor cirkulärt ska undersökas	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

 Uppfylls delvis

Förvaltningen har bedrivit ett aktivt arbete för att användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka under året. Miljöfordonen och framförallt eldrivna fordon har ökat i antal och i andel i hela Stockholmsregionen. Även antalet laddplatser har ökat under året.

Användning av förnybara drivmedel påverkas fortfarande av olika händelser i omvärlden. Sverige har Europas lägsta priser på fossila drivmedel vilket försvårar övergången till mer hållbara alternativ. Att biogasen fortsatt har ett högt pris samt att det inte finns nya biogas- och etanolbilar att köpa på svenska marknaden gör att förnybara drivmedel inte ökar i användning. Detta i kombination med den minskade reduktionsplikten medför att det är svårt att nå målet om ökad andel förnybara drivmedel.

På mobilitetsområdet lade två av de större bilpoolsföretagen ned sin verksamhet i Stockholm i slutet av 2024 respektive början av år 2025. Antalet bilpoolsbilar i stadens geografiska område har inte fullt återhämtat sig ännu utan minskat i antal jämfört med 2024.

Staden fordonsflotta bestod till 100 procent av miljöfordon vid utgången av år 2025. Elfordon har nästan uteslutande köpts in vartefter fordonsflottan förnyats.

Förvaltningen har samordnat nätverk för fordonsansvariga, för frågor som rör laddinfrastruktur, mobilitetstjänster respektive arbetsmaskiner för att underlätta och påskynda arbetet inom dessa områden.

Stadens elbilpoolsupphandling, som serviceförvaltningen genomför med stöd av miljöförvaltningen, har blivit något försenad. Detta bland annat på grund av ett omfattande arbete med informationsklassning. Upphandlingen kommer att annonseras under första

kvartalet år 2026.

Aktiviteter:

- Ansvara för kommunkoncernens gemensamma fordonshantering och för inköpskategorin fordon. Optimera hanteringen och användningen av stadens egna fordon. Förnyad upphandling av elbilspoolstjänsten med eldrivna personbilar och lätta lastbilar. Utförd.
- Stödja nämnder och bolagsstyrelser med miljö- och klimatkrav vid upphandlingar som inkluderar fordon och transporter (gäller bilar, lastbilar, entreprenadmaskiner, arbetsfordon, parkskötselverktyg, laddinfrastruktur med mera). Förvaltningen bistår vid såväl framtagande av krav som vid uppföljning och utvärdering. Utförd.
- Stödja stadens verksamheter i utvecklingsarbete och testverksamhet för att ställa om entreprenadfordon till eldrift. Stötta med fordons- och drivmedelskompetens gällande omläggning av gods från lastbil till pråm och lastcykel samt gällande åtgärder för att effektivisera masshanteringen. Utförd.
- Bistå trafikkontoret i arbetet med Elektrifieringspakten och för att nå målet att trafiken ska vara utsläppsfri i innerstaden år 2030. Utförd.
- Delta samordningsgruppen för elektrifiering som leds av trafikkontoret och som inrättats för att möjliggöra en snabb elektrifiering genom gemensam målstyrning. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver ett omfattande program- och projektarbete med bland annat miljöövervakning av luft, vatten och biologisk mångfald. Tillsyn och kontroll bidrar till att undanröja risker avseende hälsovådliga miljöer och produkter samt säkerställer säkra livsmedel för stockholmarna. Miljöförvaltningen utgör specialiststöd i arbetet med att minska spridningen av miljö- och hälsofarliga kemikalier samt i arbetet med vattenförvaltning. Arbetet har sin grund i stadens miljöprogram och i handlingsplanen för god vattenstatus med tillhörande åtgärdsprogram för vatten, samt i stadens kemikalieplan.

Under 2025 beviljades miljö- och hälsoskyddsnämnden medel ur central medelsreserv 2 för framtagande och uppföljning av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster. För beviljade medel har underlag för lokalt åtgärdsprogram för Mälaren-Fiskarfjärden tagits fram och utvärdering av lokalt åtgärdsprogram för Magelungen har påbörjats. För att möjliggöra efterbehandling av förorenade områden har en ansvarsutredning för sedimenten kring Beckholmen även tagits fram. Mer information om vattenarbetet återfinns under mål 2.4.3.

Arbetet kopplar bland annat till mål 3 (*God hälsa och välbefinnande*), 7 (*Rent vatten och sanitet för alla*), 11 (*Hållbara städer och samhällen*) 14 (*Hav och marina resurser*) och 15 (*Ekosystem och biologisk mångfald*) i Agenda 2030.

Utifrån att miljöförvaltningen genomfört planerade insatser för året, samt utifrån miljö- och hälsoskyddsnämndens rådighet bedöms målet uppnås. Detta även om vissa av indikatorernas årsmål inte nås fullt ut.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlingar med kemikaliekrav av	42 %				100	100%	2025
Analys Indikatorn avser stadens upphandlingar inom de i kemikalieplanen utpekade prioriterade avtalsområdena. Totalt finns 290 upphandlingar registrerade som har ansetts vara relevanta för dessa områden. I 123 av dessa anges det att kemikaliekrav har ställts. De upphandlingar som inte har inkluderat kemikaliekrav gäller i stor utsträckning entreprenader för ombyggnad och underhåll av byggnader och anläggningar. Det är ett viktigt utvecklingsområde att i högre grad använda Byggvarubedömningen för bedömning och dokumentation även i förvaltningsfasen så att loggboken för en byggnad hålls aktualiserad. Vissa upphandlingar gäller materialtyper som inte Byggvarubedömningen är anpassad till och där det därför behövs andra krav. Till sist ska det nämnas att det ofta är svårt att utläsa av tillgänglig information om en registrerad upphandling omfattar de delar som är prioriterade enligt kemikalieplanen. Det kan därför inte uteslutas att det i några av de identifierade upphandlingarna inte är relevant att ställa kemikaliekrav.							
  Antal dygn över miljökvalitet småt för dygnsmedelvärde för PM10	41 dygn			58 dygn	Max 35 dygn	Max 35 dygn	2025
Analys Antal dygn över miljökvalitetsmålet överskred det maximala tillåtna antalet på gatustationen på Sankt Eriksgatan. Även vid Trafikverkets mätstation intill E4/E20 på Lilla Essingen överskred antalet dygn miljökvalitetsmålet. Halterna av PM10 har minskat i staden men behöver minska ytterligare för att klara miljökvalitetsmålet Frisk luft. Fortsatt dammbindning/tidig sandupptagning, minskad användning av dubbdäck samt minskad vägtrafik är åtgärder som bidrar till lägre utsläpp av PM10.							
  Antal förekomster i stadens kemikalieberedningssystem av utpekade produkter med utfasningsåren	121			129	93	93	2025
Analys Vissa produkter har ökat i antal förekomster under året, vilket kan bero på en ökad inventering men även på att utfasningsarbetet inte har kunnat prioriteras i tillräckligt hög utsträckning i verksamheterna. Miljöförvaltningen kommer även fortsatt att stötta övriga verksamheter i staden i utfasningsarbetet.							
  Antal timmar över	66 timmar			93 dygn	Max 175 timmar	Max 175 timmar	2025

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
miljökvalitet smålet för timmedelvä rdet för kvävedioxid							
  Vattenområ- den med förbättrad näringsitu- ation	67 %			56	56 %	56 %	2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB samt andra berörda bolagsstyrelser se över hur samordningen av genomförandet av de lokala åtgärdsplanerna för vatten utifrån ett helhetsperspektiv kan förbättras och integreras i det löpande arbetet som samordningsgruppen för god vattenstatus genomför	2025-01-01	2025-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda utökning av luftmätningsstationer med fokus på ytterstaden och stora trafikleder	2025-01-01	2025-12-31	
  Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

 Uppfylls helt

Förvaltningen har verkat för att miljöfrågorna beaktas i stadsplaneringen genom att bidra med miljökompetens i planprocesserna och genom att ta fram underlag i form av t.ex. geodata. Genom att bidra med kunskap i ett tidigt skede i detaljplaneringen möjliggörs en långsiktig hållbarhet, en hälsosam miljö, en robust grönstruktur med biologisk mångfald och goda förutsättningar för mångfunktionella ekosystemtjänster, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning samt uppfyllande av miljökvalitetsnormer för luft och vatten. Förvaltningen har tagit fram underlag till stadsbyggnadsnämndens beslut om betydande miljöpåverkan för flertalet nya detaljplaner. Underlagen innehåller en utförlig beskrivning av för planerna viktiga miljö- och hälsofrågor att utreda och beakta. I planprocesserna har förvaltningen bidragit med expertkunskap om bl.a. buller, luftkvalitet, vattenkvalitet och dagvattenhantering, markföroreningar, naturvärden och klimatanpassning.

Exempel på aktuella stadsplaneringsprojekt där miljöförvaltningen medverkar är;

- *Programmet för Älvsjödalén*, där skyfallshantering är en viktig fråga.

- Programmet för stadsutvecklingen på *Bromma flygplats*, där vikten av att tillskapa gröna stråk med höga ekologiska värden har lyfts fram.
- *Slakthusområdet*, där evenemangsbuller är en stor fråga.
- Planeringen av *nya tunnelbanan mellan Fridhemsplan och Älvsjö*, som omfattar flera stadsdelar och berör Hagsätraskogens naturreservat.
- *Hjorthagskransen*, där bevarande av naturmiljön är en viktig fråga.
- *Nälstastråket*, där bl.a. dagvattenrening och skyfall behöver hanteras.

Förvaltningen bedriver kontinuerligt tillsyn av flyg-, spår- och vägtrafikens miljö- och hälsopåverkan, vilket bidrar till en god bebyggd miljö och möjliggör stadsutveckling.

Stadens arbete med klimatanpassning pågår löpande. Under året har arbetet med att uppdatera stadens handlingsplan för klimatanpassning genomförts och ett förslag till uppdaterad handlingsplan kommer att vara klart tidig vår 2026. Stadsledningskontoret har lett uppdraget och miljöförvaltningen har bidragit med expertkompetens kopplat till värme.

Under året har också en stödfunktion för värme inrättats. Arbetet har samordnats med uppdateringen av handlingsplan för klimatanpassning. Tillsammans med övriga berörda förvaltningar och bolag har miljöförvaltningen också bidragit till att fortsätta arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall.

Aktiviteter:

- Bistå berörda nämnder i stadsplaneringen med underlag och bedömningar gällande miljö- och hälsofrågor som t.ex. ljudkvalitet, luftkvalitet, markföroreningar, dagvattenfrågor, biologisk mångfald, blågrön infrastruktur, ekosystemtjänster, klimatpåverkan och klimatanpassning. Utförd.
- Utveckla arbetet med klimatanpassning med fokus på värmesamordning genom att inrätta en samordningsfunktion för stadens arbete med att bygga motståndskraft mot värmeböljor. Utförd.
- I samarbete med trafiknämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall. Utförd.
- Medverka i arbetet med att uppdatera stadens handlingsplan för klimatanpassning. Utförd.

Nämndmål: 2.4.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

 Uppfylls helt

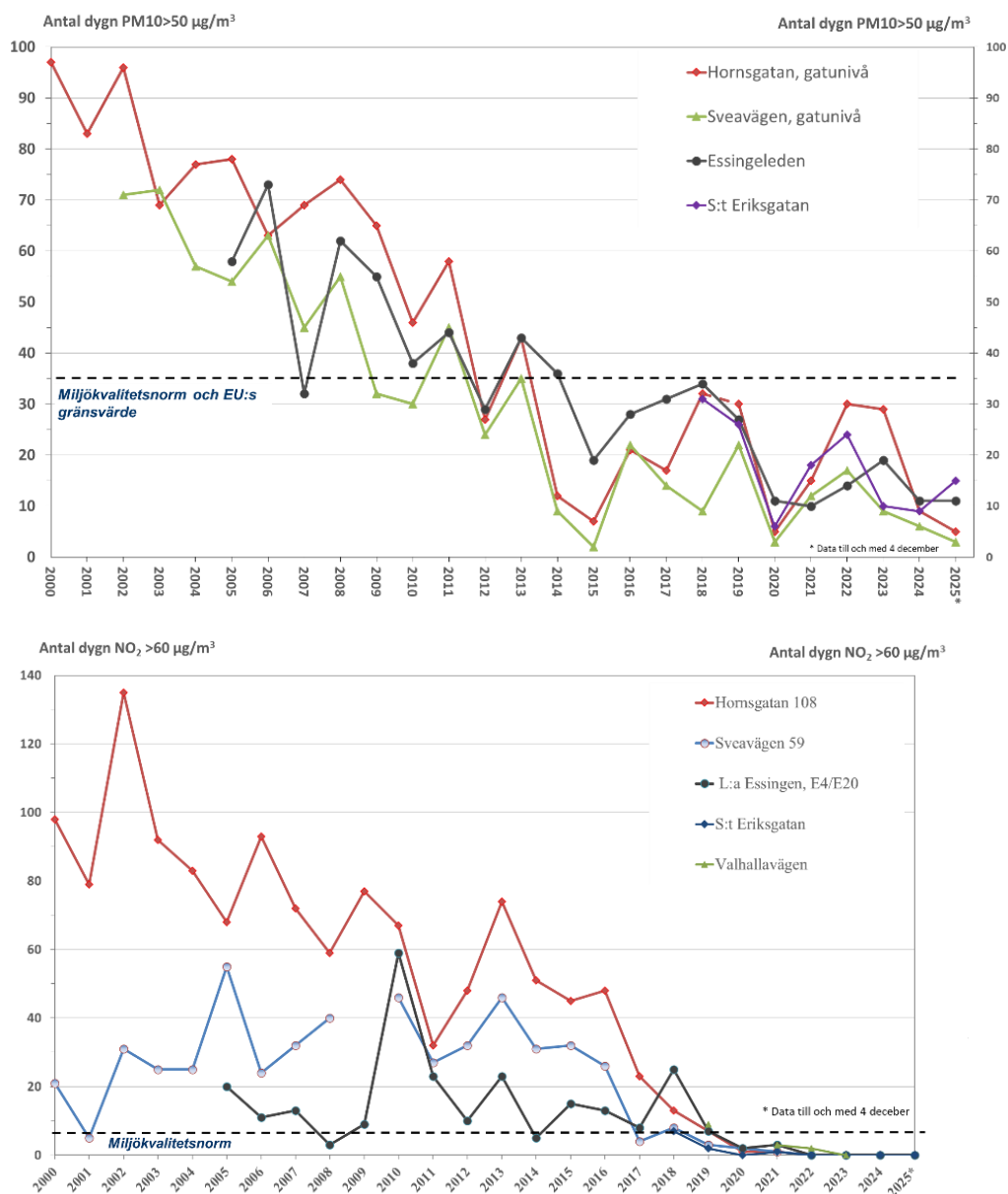
För att övervaka luftkvaliteten i staden har förvaltningen haft fyra mätstationer i kontinuerlig drift under 2025, Hornsgatan, Sveavägen, Sankt Eriksgatan och Norrlandsgatan. Stationerna är placerade på trafikerade innerstadsgator med syfte att kontinuerligt utvärdera halterna mot miljökvalitetsnormer, miljökvalitetsmålet *Frisk luft* och WHO:s riktvärden

Vid Stockholms mätstationer klaras miljökvalitetsnormer enligt luftkvalitetsförordningen (2010:477) för kvävedioxid och partiklar (PM10) sedan flera år tillbaka. För att skydda människors hälsa finns förutom normvärden även det nationella miljökvalitetsmålet *Frisk luft*. Både 2024 och 2025 klarades miljökvalitetsmålet för kvävedioxid vid Stockholms alla mätstationer. Däremot så klarades inte miljökvalitetsmålet för PM10 samma period.

Under 2025 har förvaltningen stöttat trafikkontoret i arbetet med att påbörja åtgärder för hur staden kan nå Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet till 2030. Bland annat har förslag på gator för kommande dubbdäcksförbud tagits fram. För avgasrelaterade luftföroreningar lyfts miljözon klass 3 fram som den mest effektiva lokala åtgärden.

För att utreda utökning av luftmätstationsstationer med fokus på ytterstaden och stora trafikleder har förvaltningen under året genomfört mätning av luftföroreningshalter på flera platser utanför innerstaden under perioden januari-juni 2025. På platser som uppvisat relativt höga halter av luftföroreningar har mätningarna fortsatt under november 2025 till och med januari 2026. Därefter sker den slutgiltiga utvärderingen av eventuell ny mätstation i ytterstaden.

Luftkvaliteten i Stockholm har blivit mycket bättre i och med att utsläppen av luftföroreningar har minskat kraftigt. Strängare utsläppskrav på fordon och industrier, utbyggnad av fjärrvärme, renare bränslen, elektrifiering, miljözoner, trängselskatt, dubbdäcksförbud m.m. har bidragit till förbättringen av luftkvaliteten i staden. Diagrammen nedan visar den positiva utvecklingen av halter av PM10 och kvävedioxid (NO₂) vid Stockholms mätstationer i gatumiljö sedan år 2000.

Arbetet med att utvärdera stadens miljözoner har under året fokuserat på att kartlägga nuvarande halter av luftföroreningar i området för planerad miljözon klass 3. Sedan oktober 2024 mäter miljöförvaltningen halter av partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO₂) samt ljudnivåer. Miljöförvaltningen mäter även andelen fordon med dubbade vinterdäck. Mätresultat visar att Norrlandsgatan hade de högsta uppmätta halterna av NO₂ tätt följt av Mäster Samuelsgatan. Halterna på Norrlandsgatan år 2024 låg över det nationella miljömålet *Frisk luft* samt gränsvärdet för NO₂ i det nya EU-direktivet. Uppmätta ljudnivåer blir intressanta först när dessa kan jämföras med värden efter miljözonens införande. Förvaltningen har även tillsyn av väg- och spårhållarnas egenkontroll gällande

miljöstörningar i form av buller och luftföroreningar från trafiken. Förvaltningen har bl.a. bedrivit tillsyn gällande luftföroreningshalter och bullernivåer på skolgårdar, luftföroreningshalter vid tunnelmynningar, kolmonoxid på Sveavägen och partiklar (PM10) generellt i staden. Förvaltningen bevakar arbetet med att anlägga bullerreducerande vägbeläggning på bullerutsatta gator i staden. Under första halvåret 2025 har en del av Sveavägen samt en del av Ulvsundavägen fått en ny vägbeläggning som kommer att minska bullerstörningen från vägarna. Förvaltningen har även fortsatt med kartläggning av fastigheter i socioekonomiskt svagare områden med bullerstörningar som överskrider 65 dBA vid fasad, för att utreda om åtgärder behövs.

Förvaltningen har hanterat ett flertal klagomålsärenden gällande buller, vibrationer och stomljud från väg- och spårtrafik. Stomljudstörningarna har ökat de senaste åren vilket har lett till att förvaltningen har ställt skarpare krav mot ansvarig verksamhetsutövare.

I tillsynen av miljöfarliga verksamheter och byggverksamheter har förvaltningen verkat för att utsläpp till luft och bullerstörningar reduceras så långt som möjligt.

Förvaltningen bevakar också luft- och ljudkvalitet i stadsplaneringen. Frågan om hantering av trafikbuller förekommer i de flesta pågående detaljplaner, men även andra bullerkällor kan vara aktuella. I utvecklingen av Slakthusområdet är buller från konserter och scener i fokus. I Norra Djurgårdsstaden har mycket arbete lagts ned på undersökning och åtgärder mot buller från hamnverksamheten, särskilt lågfrekvent buller från fartyg. Genom en medveten planering kan en god boendemiljö ofta skapas även i områden med högre buller- och luftföroreningsnivåer, som exempelvis längs högratifierade vägar eller i områden med ett levande kulturliv.

Förvaltningen har också deltagit aktivt i projekt och nätverk som syftar till förbättrad luft- och ljudmiljö, som t.ex. det regionala bullernätverket.

Aktiviteter:

- Kontinuerlig luftövervakning och utvärdering av miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsmål. Utförd.
- Utvärdering och uppföljning av åtgärder för att sänka halterna av olika luftföroreningar med mål att klara miljökvalitetsmålet *Frisk Luft*. Utförd.
- Medverka och stötta Sveriges kommuner och regioner och Naturvårdsverket i arbetet med implementeringen av det nya luftkvalitetsdirektivet. Utförd.
- Utvärdera stadens miljözoner samt bullernivåer och bullerstörningar i miljözon 3. Utförd.
- Bistå trafikkontoret i arbetet med att påbörja åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås. Utförd.
- Utreda utökning av luftmätningstationer med fokus på ytterstaden och stora trafikleder. Utförd.
- Kontinuerligt ge stadens medborgare information om luftkvalitetssituationen. Utförd.

- Åtgärdsprogram buller Stockholms stad 2024-2028 enligt Förordning (2004:675) om omgivningsbuller ska tillämpas i nära samarbete med trafikkontoret. Utförd.
- Fortsatt tillsyn av väghållarnas egenkontroll gällande miljöstörningar i form av buller och luftföroreningar från trafiken. Fortsatt tillsynsinsats gällande luftkvalitet vid tunnelmynningar. Utförd.
- Fortsatt tillsyn av väghållarnas arbete för att klara de nationella miljömålen för frisk luft på platser där känsliga grupper vistas stadigvarande, som t.ex. skolor och förskolor. Delvis utförd. Då det är ett långsiktigt arbete fortsätter arbetet även 2026.
- I tillsynen av miljöfarliga verksamheter och byggverksamheter verka för att utsläpp till luft och bullerstörningar reduceras så långt som möjligt. Utförd.

Nämndmål: 2.4.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs

Uppfylls helt

Förvaltningen stöttar stadens förvaltningar och bolag i genomförandet av åtgärder för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Förvaltningen har under året haft ett särskilt fokus på att stötta stadsdelarna. Förvaltningen har bland annat genomfört en tematräff om materialval i utemiljö. Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster pågår, och merparten är politiskt antagna. Lokalt åtgärdsprogram för Lilla Värtan beslutades av miljö- och hälsoskyddsnämnden i augusti 2025. Återstående lokala åtgärdsprogram, där staden har rådighet, kommer att vara klara för politisk behandling 2026.

Miljöövervakningen av kemisk och ekologisk status har utförts enligt övervakningsprogrammen. En fördjupad undersökning av sediment i tre sjöar har utförts under året.

Förvaltningen har bidragit med kompetens i aktuella detaljplaneprocesser i syfte att verka för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Förvaltningen har löpande bidragit inom arbetet med klimatanpassning och tillskapande av mångfunktionella lösningar för att möjliggöra både rening av dagvatten, biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster.

Förvaltningen har också en viktig roll i arbetet för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten genom tillsyn enligt miljöbalken. Ett handläggarstöd (som även kan nyttjas av verksamhetsutövare) har tagits fram för att lättare identifiera verksamheter som är kopplade till känsliga recipienter. Arbetet med att vidareutveckla stödet pågår, bland annat med stöd av geodataanalys. Målet är att handläggarstödet ska fungera som ett stöd vid prioritering av framtida tillsynsinsatser. Vidare pågår ett löpande arbete med att identifiera tidigare okända verksamheter och bedöma behovet av tillsyn. Förvaltningen har även genomfört en översyn av stadens vägledning för länshållningsvatten.

Förvaltningens tillsyn omfattar bland annat tillsyn av väghållarnas dagvattenhantering, såväl funktionen av befintliga dagvattenanläggningar som utveckling av dagvattenrening längs de sträckor där rening idag saknas. Under 2025 har förvaltningen bedrivit tillsyn över hanteringen av släckvatten i vägtunnlar och spårhållarnas hantering av inläckande vatten i

tunnelbanan och i järnvägstunnlarna i staden. Förvaltningens tillsyn omfattar även hantering av länshållningsvatten som uppstår t.ex. vid schaktarbeten eller tillsats av processvatten vid nybyggnation eller underhållsarbeten. Förvaltningen har också påbörjat tillsyn av dagvattenhantering på stora handels- och verksamhetsparkeringar.

Miljöförvaltningen och trafikkontoret har haft fortsatt samverkan gällande utredning av nya badplatser och miljöförvaltningen kommer fortsätta provtagningen på nya platser i staden med mål om att kunna inrätta nya officiella badplatser. Under badsäsong 2025 har 15 möjliga badplatser provtagits. Miljöförvaltningen har även deltagit i en stadsövergripande samordningsgrupp med fokus på bad- och bastufrågor i staden, där det bl.a. pågår en dialog om hur skötsel och tillsyn av bastur ska genomföras framöver.

Aktiviteter:

- Samordna, följa upp, implementera och kommunicera stadens vattenarbete enligt handlingsplan för god vattenstatus och de lokala åtgärdsprogrammen. Utförd.
- Stötta genomförandeorganisationerna i ett effektivt genomförande av de operativa åtgärder som föreslås i de lokala åtgärdsprogrammen, i syfte att underlätta stadsutvecklingen, med fokus på att förbättra expertstödet till stadsdelsnämnderna. Utförd.
- Stödja och utveckla arbetet med klimatanpassning och planhandläggning i syfte att verka för att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas. Utförd.
- Genomföra löpande miljögiftsövervakning för att följa utvecklingen av kemisk status och särskilda förorenade ämnen i stadens prioriterade sjöar, vattendrag och kustvatten och vid behov komplettera med screening i övriga vatten. Utförd.
- Genomföra undersökningar i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten i enlighet med övervakningsprogram för ekologisk status. Utförd.
- I samarbete med exploateringsnämnden fortsätta utvecklingen av arbetet med växtbaserad sanering av förorenad mark. Delvis utförd. Förvaltningen följer utvecklingen och för dialog med exploateringskontoret om lämpliga platser.
- Delta i kommunövergripande vattensamverkansgrupper och vattenvårdsförbund samt i regionala samt internationella vattensamarbeten och samarbete med olika forskningsinstitut för att intensifiera vattenarbetet. Utförd.
- Bistå exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna i arbetet med att inrätta nya strandbad och vinterbadplatser. Utförd.
- Identifiera vilka miljöfarliga verksamheter som idag omfattas av nämndens tillsyn som är verksamma inom respektive avrinningsområde samt bedöma om det finns andra verksamheter som har påverkan på recipienterna. Delvis utförd. Arbetet fortsätter 2026.

- Genomföra tillsyn av avloppsreningsverken, ledningsnätet och utföra tillsyn kopplat till ombyggnationen av Henriksdals reningsverk och byggnationen av nya avloppstunnlar. Utförd.
- Genomföra tillsyn av industrier, verkstäder, kemptvättar, drivmedelsstationer, fordonstvättar samt buss- och tågdepåer avseende avloppsutsläpp (dag- och spillvatten inklusive vatten från fordonstvätt). Utförd.
- Fortsatt tillsyn av befintliga trafikdagvattenanläggningar samt utföra tillsyn kopplat till högtrafikerade vägar samt spår utan rening av dag- och tunnelvatten. Utförd.
- Fortsatt tillsyn av länshållningsvatten som uppstår t.ex. vid schaktarbeten eller tillsats av processvatten vid nybyggnation eller underhållsarbeten. Utförd.

Nämndmål: 2.4.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

Uppfylls helt

Den 1 december antog kommunfullmäktige en ny kemikalieplan som sträcker sig till 2031. En uppdatering av vägledningen för kemikaliesmart förskola pågår i samarbete med förskoleförvaltningen och utvalda förskolor. Vägledningen kommer att breddas till att inkludera fler miljö- och klimatfrågor. Arbetet sker med verksamhetens behov i fokus enligt samma metodik som framgångsrikt användes vid utvecklingen av vägledningen för hållbar vård och omsorg.

Även rekommendationen för konstgräs, granulat och platsgjutet gummi är under revidering för att avspegla utvecklingen av nya material och kommande europeiskt förbud mot plastgranulat som fyllnadsmaterial i konstgräsplaner.

Staden har som särskilt utpekad ambition att fasa ut ämnesgrupperna bisfenoler, ftalater och PFAS från användning i staden. Användningen av dessa ämnesgrupper, inte minst PFAS, är mycket utbredd. En översikt över användningsområden, utfasningsmöjligheter och begränsningar har tagits fram och kommer att presenteras för miljö- och hälsoskyddsnämnden i början på 2026. En särskild utredning har genomförts kring behoven och möjligheterna att påskynda utfasningen av F-gaser (fluorerade växthusgaser) som har pekats ut som en betydande källa till PFAS i miljön. Resultaten pekar på att användningen i mobila luftkonditioneringsanläggningar ger upphov till den största delen av utsläppen i Stockholm. Under det kommande året kommer arbetet med att minska dessa utsläpp utvecklas.

Resultaten från de undersökningar av inomhusmiljön på förskolor som har genomförts under de gångna åren har bearbetats och sammanställts. Samtidigt har metoder för provtagning och analys av såväl damm som luft utvecklats vidare för att ge bättre bild av föroreningars förekomst.

Tillsyn av kemiska produkter och andra kemikalieintensiva verksamheter som konstgräsplaner, takblästring, klottersanering och spridning av bekämpningsmedel bidrar till att minska spridningen av mikroplaster och kemikalier till miljön.

Tillsynen av kosmetiska produkter fokuserar på produkter som säljs i stora volymer t.ex. hos apotekskedjor, hälsokostbutiker och i e-handeln. Vid tillsyn av märkning och innehåll kontrolleras märkning och deklarerat innehåll, däribland bl.a. PFAS-ämnen och ftalater. Verksamhetsutövarna informeras även om vilka restriktioner som finns för mikroplaster i kosmetiska produkter. Vid tillsynen sker särskild kontroll av förbjudna allergiframkallande ämnen i kosmetiska produkter, vilket var en fastställd aktivitet i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämndens och fastighetsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor. Inom tillsynen av miljöfarliga verksamheter genomförs kontroll att verksamhetsutövarna har en god egenkontroll och exempelvis tillämpar produktvalsprincipen, det vill säga inte använder farligare kemikalier än nödvändigt.

Aktiviteter:

- Revidera vägledningen för kemikaliesmart förskola och inkludera fler hållbarhetsfrågor, exempelvis resurseffektivitet. Delvis utförd: Arbetet har påbörjats i samarbete med förskoleförvaltningen och några förskolor och kommer att fortsätta under 2026.
- I samarbete med utbildningsförvaltningen verka för implementering av vägledning för kemikaliesmart skola och fritidshem. Delvis utförd. Arbetet fortsätter 2026.
- Fortsätta identifiera användningsområden av PFAS, bisfenoler och ftalater och möjligheter till substitution för att på sikt undvika dessa ämnesgrupper. Utförd.
- Vidareutveckla metoder för hälsorelaterad miljögiftsövervakning i inomhusmiljön. Utförd.
- Kontroll av kemiska produkter i butik och i e-handeln, och tillsyn av lagerhållare. Utförd.
- Utifrån fokusområdet *Kemikalier kopplat till miljö och hälsa*, som fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor har fastställt tillsammans med miljöförvaltningen, kommer förvaltningen fokusera särskilt på kontroll av förbjudna allergiframkallande ämnen i kosmetiska produkter. Utförd.
- Handläggning av ansökningar och anmälningar om spridning av växtskyddsmedel. Utförd.
- Delta i Kemikalieinspektionens nationella samverkansprojekt om bekämpningsmedel. Utförd.
- Stärka kemikalietillsynen i förskolor och skolor. Utförd.
- Stärka kemikalietillsynen inom vård och omsorg och inkludera minskad användning av engångsartiklar i plast. Stärka samverkan med stadsdelsförvaltningarna, Micasa och äldreförvaltningen. Utförd.
- Utredda utsläppen av PFAS och CO₂e från f-gaser i köldmedieanläggningar och mobila installationer. Utförd.

Nämndmål: 2.4.5 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn avseende verksamheters och fastighetsägares hantering av allt avfall i syfte att den ska vara miljömässigt hållbar. Tillsynen inom Stockholm avser i huvudsak kommunalt avfall, avfall från verksamheter och tillverkning, bygg- och rivningsavfall, matavfallsinsamling samt anläggningar för hantering av avfall, t.ex. återvinningscentraler. I tillsynen har förvaltningen särskilt fokus på miljöfarligt avfall samt att avfallet separeras i de fraktioner som lagstiftningen kräver. Uppföljning sker också av att återanvändning och materialåtervinning prioriteras där det är möjligt för att främja en resurseffektiv och cirkulär avfallshantering. För att öka materialåtervinningen av plast och minska klimatbelastningen har förvaltningen under året arbetat särskilt med hur marknadsdrivna system för insamling av plastförpackningsavfall från företag fungerar lokalt. Arbetet har genomförts genom samverkan mellan livsmedelskontrollen och miljöbalks-tillsynen, bl.a. i syfte att minska antalet kontroller för företagen. Arbetet kommer att fortgå under 2026.

För att minska belastningen av PFAS-ämnen till omgivningen har förvaltningen särskilt granskat provtagningsresultat och förebyggande arbete mot spridning av PFAS till dagvatten.

Förvaltningen har haft fortsatt fokus på arbetet med att motverka illegal avfallshantering samt tillsyn av centrumanläggningar. Tio centrumanläggningar har fått tillsyn under 2025; Dalen centrum, Bredängs centrum, Rinkeby centrum, Farsta Strand centrum, Hässelby gård centrum, Rågsved centrum, Björkhagens centrum, Husby centrum, Spånga centrum och Gubbängens centrum. Tillsynen omfattar både verksamheterna i centrumanläggningen samt centrumets fastighetsägare. Av de dryga 50 tillsynsbesök som genomförts inom centrumtillsynen under året har drygt 40 av dessa besök resulterat i någon anmärkning som kräver uppföljning från miljöförvaltningens sida. Vanliga anmärkningar var brister kring utsortering av matavfall eller förpackningsavfall. För samtliga besökta centrumen har förvaltningen även inlett separata tillsynsärenden mot fastighetsägaren, avseende avfallshantering.

Aktiviteter:

- Bidra till att användning av massor för anläggningsändamål ökar i syfte att få till en bättre resurshushållning. Utförd.
- Verka för skärpt tillsyn av avfall i syfte att minska illegal avfallshantering. Utförd.
- Genomföra tillsyn på olika typer av verksamheter inom ett geografiskt område i syfte att motverka illegala verksamheter. Utförd.
- Delta i stadens gemensamma tillsynsinsatser inom ramen för projektet *Gemensam tillsyn*. Utförd.
- Delta vid myndighetsgemensamma tillsynsinsatser. Utförd.
- Förstärka tillsynen av centrumanläggningar med fokus på de anläggningar som

misstänks misskötas. Utförd.

- Genomföra tillsyn på avfallsanläggningar och avfallstransportörer. Utförd.
- Genomföra tillsyn av bygg- och rivningsavfall. Utförd.
- Genomföra tillsyn av restauranger och andra verksamheter avseende separering av olika avfallsfraktioner. Utförd.
- Handlägga dispensansökningar avseende obligatorisk insamling av matavfall/bioavfall samt andra typer av dispenser samt följa upp att införandet av obligatorisk matavfallsinsamling efterlevs. Utförd.
- Bedriva tillsyn av skötsel och städning av återvinningsstationerna inom staden. Utförd.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Uppfylls helt

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Ett proaktivt utvecklingsarbete bedrivs och processer som kan vara lämpliga för digitalisering identifieras löpande. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljö- och klimatnytta. Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll är rättssäker och opartisk och genom likabehandlingsprincipen skapas förutsägbarhet och lika konkurrensvillkor för stadens företagare.

Förvaltningen samverkar med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god kostnadskontroll. Externfinansiering genom projekt nyttjas där det är möjligt, och förvaltningen har initierat ett arbete med att ytterligare stärka arbetet med att hitta lämplig externfinansiering, särskilt inom områden som tidigare inte har kunnat delfinansieras med externa medel.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden driver ett effektiviseringsarbete i linje med stadens kvalitetsprogram i form av digitalisering, ständiga förbättringar och där det är möjligt och önskvärt nyttjande av innovativa lösningar. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs för att minska kostnader samtidigt som lika mycket eller mer arbete utförs inom nämndens uppdrag. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt. Förvaltningen är uppmärksam på när insatser kan finansieras genom externa medel, vilket möjliggjort både

ytterligare utvecklingsinsatser samt bidragit till högre kvalitet för invånare och företag i staden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,2 %			94,3 %	100 %	100 %	VB 2025
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,2 %			94,3 %	100 %	100 %	VB 2025
  Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			-6 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2025

Nämndmål: 3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

 Uppfylls helt

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid som verksamhetsutövarna har betalat ska återgäldas med tillsynstid. Varje tillsynsobjekt besöks dock inte årligen, utan för många objekt sker tillsynen med något eller några års mellanrum. Nämnden följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Tillsynsverksamheten har i allt väsentligt utförts enligt plan. Tillsynen sker både på plats hos verksamheterna och i form av systemtillsyn, där verksamhetsutövarnas egenkontroll granskas avseende deras uppföljning av efterlevnaden av sina tillståndsvillkor. En stor del av tillsynen utgörs av granskningar av inlämnade utredningar, såsom miljörapporter och undersökningar utförda av konsulter som anlitas av verksamhetsutövarna.

Förvaltningen har inarbetade rutiner för kontroll av arbetet inom tillsynen och följer noggrant kostnadsnivån samt att fakturerade timmar också är levererade. Detaljerad redovisning av utförd tid för miljöbalken respektive livsmedelskontrollen redovisas i bilaga 3 (tillsynsplanen) respektive 4 (kontrollplanen).

Självfinansieringsgraden, som omfattar både tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelskontroll, ligger på 67,8 procent för helåret. Det kan jämföras med en budgeterad självfinansieringsgrad på 65,5 procent i verksamhetsplanen för 2025. Den högre självfinansieringsgraden för året kan förklaras av att förvaltningen lyckats bibehålla en hög produktionstakt trots vakanser inom vissa områden.

	VB 2024	VP 2025	T2 2025	VB 2025
Självfin.grad Miljöbalkstillsyn	67,0 %	62,2 %	61,9 %	62,1 %
Självfin.grad Livsmedelskontroll	75,8 %	71,2 %	73,0 %	78,1 %
Total självfinansieringsgrad	70,3 %	65,5 %	66,0 %	67,8 %

För miljöbalkssidan blev intäkterna något lägre än budgeterad nivå, medan de för livsmedelskontrollen blev marginellt högre. Miljöbalkssidans kostnader hamnade nära budget medan de för livsmedelskontrollen blev klart lägre och i synnerhet vad gäller personalkostnader. Detta föranleder sammantaget en högre självfinansieringsgrad än vad som budgeterades inför 2025, men lägre än 2024 då förvaltningen gjorde ett större överskott. Förvaltningens långsiktiga arbete med effektiviseringar och kontinuerlig kompetensutveckling har också resulterat i att fler ärenden har kunnat hanteras.

Aktiviteter:

- Genomföra årlig taxeöversyn. Utförd.

Nämndmål: 3.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

Uppfylls helt

Förvaltningens expertstöd har arbetat strategiskt och operativt så att miljöhänsyn omhändertas i stadens inköpsprocesser och relevanta miljö- och klimatkrav ställs. Den strategiska samordningen med stadsledningskontoret har stärkts under året, liksom den operativa samordningen av kravställning och uppföljning tillsammans med serviceförvaltningen.

De centrala avtal som serviceförvaltningen ansvarar för prioriteras särskilt, men förvaltningen stöttar även i andra upphandlingar som genomförs av stadens verksamheter. Avtalsområdena omfattar bl.a. AV-produkter, köks- och hushållsartiklar, yrkeskläder och skor samt storköksutrustning. Dessutom har förvaltningen medverkat vid upphandling av fordon och transporttjänster i samband med vissa stadsdelars övergång till parkskötsel i egen regi samt elektrifiering av utvalda entreprenader upphandlade av trafikkontoret respektive exploateringskontoret. Förvaltningen har även samarbetat med stadsledningskontoret avseende miljö- och hållbarhetskrav i upphandlingen av stadens gemensamma IT-service (GSIT3).

Förvaltningen ansvarar för inköpskategorin fordon och har stöttat förvaltningar och bolag med råd och stöd vid inköp av personbilar, lätta och tunga lastbilar, bussar, cyklar och parkskötselmaskiner. Förvaltningen ingår i inköpskategorierna för lokalvård, måltider och livsmedel, el, vitvaror och storköksutrustning, inredning samt park, gata och parkering. Inom ramen för kategoriarbetet bidrar förvaltningen till att utveckla mallar, utbildningar och vägledningar som sprids inom stadens inköpsorganisation. I kategorin för lokalvård har under

året en metodhandbok tagits fram som bland annat tar upp vikten av kemikaliesnåla städmetoder. Inom kategorin för inredning har förvaltningen projektlett en ny vägledning för att öka stadens cirkulära möbelflöde.

Förvaltningen har vidare utvecklat och underhållit stöd för hållbara inköp. Två exempel är en utbildning om cirkulär upphandling som har hållits tillsammans med stadsledningskontoret samt en vägledning för att främja cirkulära upphandlingar. Stöd till förvaltningar och bolag för att ställa anpassade cirkulära krav i upphandling har skett löpande.

Aktiviteter:

- Tillsätta en ny tjänst för att samordna förvaltningens inköps- och upphandlingsstöd till övriga staden, inom alla miljöområden. Utförd.
- Ansvara för inköpskategorin fordon. Utförd.
- Delta med miljö- och klimatexpertis i stadens kategoriarbete för upphandling, vid bl.a. om- och nybyggnation, förvaltning av grönområden, upphandling av solenergianläggningar, varor, livsmedel, kemikalier, städtjänster, vitvaror samt fordon och transporter. Utförd.
- Stödja förvaltningar och bolag inom cirkulära inköpsprocesser. Utförd.
- Fortsätta identifiera användningsområden av PFAS, bisfenoler och ftalater och möjligheter till substitution för att på sikt undvika dessa ämnesgrupper. Utförd.
- I samverkan med kommunstyrelsen och servicenämnden säkerställa att miljökrav inkluderas i inköpsprocessen för de centrala avtalsområdena samt stödja nämnder och bolag att göra detsamma i de egna avtalen. Utförd.

Nämndmål: 3.1.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

Uppfylls helt

Förvaltningen har förbättrat sin datahantering och vidareutvecklat metoder för informationsdelning både inom och utanför förvaltningen. Digitala verktyg för tillsyn och kontroll har utvecklats och användningen av öppna data och relevanta systemintegrationer har ökat. Dessutom har förvaltningen deltagit i nationella projekt för digitalisering och utforskat innovationsmöjligheter inom AI, IoT och automatisering för att förbättra tjänster till företagare och medborgare.

Aktiviteter:

- Fortsätta att aktivt använda de nya funktioner och förmågor som förvaltningens geodataplattform skapat för att förbättra förvaltningens datahantering. Utförd.

- Stärka förmåga, processer och nya metoder i syfte att dela information och data inom och utanför förvaltningen, t.ex. avseende klimatdata, tillsynsdata och i syfte att motverka välfärdsbrottslighet. Utförd.
- Stärka och utveckla metoder för att möjliggöra mer agil utveckling. Utförd.
- Utveckla digitala stöd för tillsyn och inspektioner genom visualisering och sammanställning av verksamhetsinformation. Utförd.
- Aktivt använda förvaltningens projektportfölj för att styra och stötta prioriteringar, och säkra projektens framdrift. Utförd.
- Utvärdera och utveckla e-tjänster för avfallshantering, delgivning och grannyttran samt klagomålshantering. Delvis utförd. Utvecklingsarbete pågår och försök med ny lösning ska göras under 2026.
- Delta i Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndighetens nationella projekt för "Ökad Digitalisering" i samarbete med Sveriges kommuner och regioner och Göteborgs stad. Utförd.
- Utvärdera lösningar för användande av digital post, bolagsinformation och andra gemensamma nationella digitala byggblock. Utförd.
- Öka användning och nytta av förvaltningens information genom publicering av öppna data samt integrationer mellan system i syfte att skapa nytta för övriga förvaltningar liksom externa verksamheter. Utförd.
- Utforskande av innovationer och samverkansmöjligheter inom AI, IoT ("Internet of things"), sensorer och Machine Learning samt automatisering. Utförd.
- Aktivt deltagande i insatser avseende förbättrad service till företagare och liknande insatser inom staden. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar med att i största möjliga mån erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten och praktikplatser och samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen sker för att finna matchningar för Stockholmsjobb. Arbetet med feriearbeten fortsätter utvecklas i syfte att utveckla kvaliteten i de jobb som erbjuds och bidra till den framtida kompetensförsörjningen. Under sommaren sysselsatte förvaltningen 20 stycken feriearbetande ungdomar, där en av arbetsuppgifterna var att inventera skyltar för livsmedelsverksamheter runt om i staden. Genom en enkel mobilapplikation kunde ungdomarna rapportera om skyltningen överensstämde med registrerad verksamhet i miljöförvaltningens verksamhetssystem. Förvaltningen samverkar också med akademien som ett led i

kompetensförsörjningen, bland annat har en arbetsintegrerad utbildning för miljö- och hälsoskyddsinspektörer startat på Stockholms universitet under hösten 2025.

Förvaltningen arbetar även aktivt utifrån stadens näringslivspolicy. En väl fungerande tillsyn och kontroll gynnar stadens näringslivsklimat. Det ska vara enkelt, både som medborgare och som företag, att komma i kontakt med miljöförvaltningen. Förvaltningen har fortsatt utvecklingsarbetet på digitaliseringsområdet i syfte att underlätta för företagen samt att effektivisera tillsynen. Under året har bland annat processen för livsmedelsföretag som både ansöker om alkoholtillstånd och ska anmäla livsmedelsanläggning förenklats.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	20 st			17	20 st	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025
  Antal tillhandahållna platser för Stockholms-jobb	1 st			3	2 st	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025
Analys Förvaltningen har under året endast tagit emot en Stockholmsjobbare men har istället haft möjlighet att via arbetsmarknadsförvaltningen ta emot två deltagare från uppdraget <i>Jobb för unga</i> under hösten. Insatsen, där regeringen gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att fördela medel till kommuner med hög arbetslöshet, syftar till att underlätta för kommuner att skapa jobb för unga, särskilt för dem som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.							
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	13 st			9 st	8 st	Tas fram av nämnd	VB 2025
  Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	81			77	82	74	2025
Analys Nämnden når fortsatt höga resultat i den årliga NKI-undersökningen (Nöjd Kund Index), även om årsmålet inte fullt ut nås. En viss variation mellan åren är också naturlig.							

Nämndmål: 3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

 Uppfylls helt

Nämndens båda myndighetsområden har under de senaste åren visat mycket goda resultat i de årliga NKI-mätningarna (Nöjd Kund Index). Resultatet för miljö- och hälsoskydd uppgår under 2024 till 78 (där motsvarande resultat för 2023 var 76) och livsmedelskontroll når ett resultat om 81 (78). Resultat för 2025 finns tillgängligt våren 2026.

Aktiviteter:

- Följa och analysera utvecklingen av NKI för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområden. Utförd.
- Utveckla informationen om tillsyn och kontroll i syfte att göra den än mer förutsägbart, d.v.s. underlätta för företag och förbättra förståelsen för regelverken. Utförd.
- Delta i det stadsövergripande projektet ”Gemensam tillsyn”. Utförd.
- Utveckla nämndens e-tjänster i syfte att förenkla för företag. Utförd.
- Samverka inom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) för ökad samsyn, effektivisering och likabehandling inom tillsynen/kontrollen. Utförd.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	100 %			99,1 %	90 %		VB 2025
	Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	81			79	80		2025
	Handläggning av anmälan om misstänkt matförgiftning påbörjas senast arbetsdagen efter inkommen anmälan	97,03 %			98,38 %	90 %		VB 2025
	Handläggning av värmepumpans sökningar ska påbörjas	100 %			100 %	95 %		VB 2025

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
senast efter 5 arbetsdagar.							
 Miljörapporter besvaras senast 30 juni.	100 %			98,3 %	95 %		VB 2025

Nämndmål: 3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

Uppfylls helt

Miljöförvaltningens goda samarbete med universitet och högskolor är en viktig del i att säkra kompetensförsörjningen både på kort och på lång sikt. Kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan universitet och Stockholms stad bidrar till verksamhetsutveckling och innovation. Efterfrågan på kompetens inom miljö-, klimat- och hälsoskyddsområdet ökar men antalet studenter som söker sig till dessa utbildningar minskar, vilket är en utmaning för förvaltningens arbete med att säkra kompetensförsörjningen på lång sikt. Samverkan med relevanta utbildningsinstitutioner har därför varit fortsatt viktigt, liksom att utveckla arbetssätt och arbeta vidare med olika strategier för att öka attraktiviteten till yrkesområdet. Förvaltningen har utökat samarbetet med Stockholms universitet genom den arbetsintegrerade utbildningen för miljö- och hälsoskyddsinspektörer som startat under hösten. Förvaltningen har under året haft möjlighet att anställa tre studentmedarbetare från programmet. Syftet är att stärka övergången från studier till arbete, ge ökad arbetslivsanknytning samt att verka för framtida rekrytering av inspektörer och motivera fler att satsa på en karriär inom kommunal verksamhet.

Utöver detta har förvaltningen tillgängliggjort 13 platser för praktik under året så att fler studenter har fått möjlighet att upptäcka miljöförvaltningen som en attraktiv arbetsplats. I kunskapshöjande syfte har förvaltningen också medverkat i det kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet. Inom det strategiska partnerskapet mellan staden och Stockholms universitet har ett antal områden identifierats avseende gemensamma utvecklingsinsatser kring miljö och klimat. Förvaltningen har även ett nära samarbete med KTH kring urban energianvändning och samverkar med akademien kring projektutlysningar nationellt och inom EU.

Aktiviteter:

- Samverka som partner med lärosäten och branschforskningsinstitut i nationella och internationella projekt, vilket är en viktig del för att uppnå målen i miljöprogrammet och tillhörande handlingsplaner. Utförd.
- Delta i referensgrupper till forskningen som en viktig del i omvärldsbevakningen. Utförd.

- Medverka på relevanta arbetsmarknadsdagar som organiseras av universitet och högskolor. Utförd.
- Medverka i kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet. Utförd.
- Fortsätta upprätthålla kontakt med ledande forskare i ett vetenskapligt råd för kemikaliearbetet. Utförd.
- I samarbete med forskare utveckla och genomföra övervakning av människors exponering för farliga ämnen. Utförd.
- I samarbete med andra tillsynsmyndigheter inom Stockholms län fortsätta det strategiska partnerskapet med Stockholms universitets mastersprogram i miljö- och hälsoskydd, för att öka intresset för yrkesområdet samt stärka förmågan att attrahera kvalificerad arbetskraft. Utförd.
- Tillsammans med bland annat stadsledningskontoret, stadsbyggnadskontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB delta i vetenskapliga rådet inom klimatområdet. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Tillsyn av fastighetsägares egenkontroll, riktad bostadstillsyn samt handläggning av klagomål på störningar i bostäder leder till att inomhusmiljön för boende i staden kontinuerligt förbättras. Miljöförvaltningen involveras också i ett tidigt skede i stadens planprocesser, för att miljö- och klimatkrav ska kunna tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt.

Sammanhållen stad – stadens fokusområden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver tillsyn och genomför andra insatser inom nämndens verksamhetsområde i stadens fokusområden. Förvaltningen närvarar i dessa områden genom tillsyn, kontroll och stödverksamhet till stadsdelarna. Tillsyn utförs på skolor, förskolor, vård- och omsorgsboenden och centrumanläggningar och förvaltningen arbetar fortsatt för att motverka illegal avfallshantering och livsmedelsfusk. Riktad bostadstillsyn utförs också i stadens fokusområden, i syfte att uppnå en jämlik boendemiljö i hela staden.

Inom det stadsövergripande projektet *Samordnad tillsyn* bidrar förvaltningen med tillsyn och kontroll där behoven är som störst för att motverka brottslighet och illegal ekonomi, skapa sund konkurrens och rättvisa villkor för stadens näringsliv samt öka tryggheten och tilliten genom att tillse att regler och lagar efterlevs. Inom projektet genomförs flera insatser i stadens fokusområden. I Vårberg har förvaltningen arbetat med kartläggning av området och operativ tillsyn och inom *Samordnad tillsyn* har olika tillsyns- och kontrollinsatser genomförts.

Utmaningar inom området är främst kopplade till otrygghet inom centrumområden. Kända brister handlar till största del om förvaltning och drift av fastigheter.

Förvaltningen har påbörjat kartläggning av fastigheter i socioekonomiskt svagare områden med bullerstörningar som överskrider 65 dBA vid fasad, för fortsatt utredning om eventuella åtgärder behövs. Under året har kommunikation om invånares rättigheter kopplat till inomhusmiljö också genomförts i Skärholmen. Insatsen är en pilot med avsikt att implementeras inom samtliga fokusområden 2026.

I Järva har aktiviteter för invånare genomförts i samband med biologiska mångfaldens dag. Förvaltningen har under året även genomfört förstärkt skötselrådgivning för förvaltarna av stadens skyddade natur kring Järva.

Miljöförvaltningen har även tillsammans med Järva stadsdelsförvaltning startat ett antal samarbeten med lokala föreningar för att öka involvering och delaktighet kopplat till klimat och hälsa. Erfarenheter från pilotprojekt i Järva avseende involvering av civilsamhället syftar också till att hitta lämpliga metoder som kan spridas till övriga fokusområden.

Energi- och klimatrådgivningen har genomfört riktade informationsinsatser till bostadsrättsföreningar och mindre fastighetsägare i Järva. Energi- och klimatrådgivning har också deltagit i Skärholmen i samband med ett ”öppet hus” som Skärholmens stadsdelsförvaltning anordnade i maj där invånare, föreningar och företag bjöds in för att samtala om klimat och miljö.

Nämndmål: 3.3.1 Bostäder och andra vistelsemiljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver tillsyn i syfte att förebygga risk för människors hälsa till följd av olägenhet i bostäder i hela staden. Tillsynen bedrivs genom riktad tillsyn av flerbostadshus, handläggning av inkomna klagomål på störningar i bostäder samt riktad tillsyn av fastighetsägares egenkontroll. Tillsynen bedrivs i hela staden, men den riktade tillsynen av flerbostadsfastigheter är fokuserad till socioekonomiskt svagare områden. Avseende den klagomålsdrivna tillsynen är antalet inkomna klagomål något högre än under 2024. Klagomålen har successivt ökat genom åren.

Hälsoskyddstillsynen omfattar även smittspårning och förebyggande av smittspridning t.ex. mellan kunder som nyttjar hygienverksamheter, såsom tatuerare och fotvårdare. Nämnden kontrollerar även badvattenkvaliteten på stadens officiella strandbad, bassängbad och plaskdammar. Tillsyn utförs även för att säkerställa att flerbostadshus kontrolleras avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Aktiviteter:

- Stärka den riktade bostadstillsynen i hyreshus, framför allt i stadens utpekade fokusområden Farsta, Hagsätra-Rågsved, Järva och Skärholmen. Urval av hyreshus för

tillsyn görs utifrån den inventering av hyreshus i behov av tillsyn som genomfördes under 2021. Utförd.

- Genomföra tillsyn enligt plan på tillfälliga boenden i stadens fokusområden. Utförd.
- Genomföra tillsyn enligt plan på HVB-hem och LSS-boenden. Delvis utförd. Tillsyn enligt plan har utförts på LSS-boenden. Tillsynen på HVB-hem väntas upptas under 2026 (med anledning av nya riktlinjer gällande sekretesshantering).
- Riktad tillsyn gällande fastighetsägares egenkontroll. Utförd.
- Tillsyn över att radon mäts i flerbostadsfastigheter. Utförd.
- Hantering av klagomål på rökning i miljöer i strid med tobakslagen. Utförd.
- Riktad tillsyn över efterlevnaden av rökförbudet i tobakslagen. Utförd.
- Bedriva tillsyn över både anmälningspliktiga hygienverksamheter och ej anmälningspliktiga verksamheter med risk för blodsmitta eller annan smitta. Utförd.
- Minska risken för smittspridning genom objektburen smitta. Stödja smittskydd Stockholm vid utbrott av allvarlig smitta, t.ex. Legionella. Utförd.
- Medverka i Miljösamverkan Stockholms läns (MSL) projekt för smittskydd, och inom projektet anordna seminarier och genomföra smittskyddsövning. Utförd.
- Mätning av bakgrundsstrålning var sjunde månad i fyra referenspunkter. Utförd.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m3 luft.	84 %			83	86 %		2025
Analys De kommunala bostadsbolagen har börjat mäta om i sina fastigheter. Vid ommätning så har vissa fastigheter, som tidigare haft radonvärden under referensnivån, nu radonvärden över referensnivån. Därför ligger årsmålssiffran lägre än för flerbostadsfastigheter totalt i staden, där huvuddelen av de ingående fastigheterna är mätta och i förekommande fall åtgärdade för första gången. Därutöver har granskning av inkomna mätresultat för vissa av de kommunala bolagen har ännu inte utförts.								
	Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har	96 %			93	90 %		2025

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m3 luft i %.							
 Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	98,6 %			97,2 %	95 %		VB 2025

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen ska vara en bra arbetsgivare med trygga anställningar och goda anställningsvillkor som ger medarbetarna stora möjligheter att utvecklas i sin yrkesroll. Genom ett närvarande ledarskap baserat på tillit och delaktighet ökar medarbetarnas engagemang och trivsel vilket bidrar till en arbetsmiljö som uppmuntrar till lärande, samverkan och prestation.

Förvaltningens ledarskap bygger på stadens chefsprofil och förvaltningen satsar på gemensamma utvecklingsinsatser för alla chefer. Ett proaktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete är prioriterat, med fokus på förebyggande av ohälsa och olycksfall, samt skapande av en sund och hållbar arbetsmiljö. Chefer, medarbetare och skyddsombud samverkar för att skapa en god arbetsmiljö. Det systematiska arbetsmiljöarbetet utvärderas och följs upp årligen på enhets-, avdelnings- och förvaltningsnivå, i enlighet med stadens ramverk för integrerad ledning och styrning (ILS).

Riktlinje för chefsstruktur - uppföljning av organisering för ett hållbart arbetsliv

Antal underställda medarbetare inklusive underställda chefer			Antal chefer uppdelat per verksamhetsområde		Totalt
	Chefsnivå		0. Politisk verksamhet och gemensam administration	Övriga verksamhetsområden	
Färre än 10 st	A		1		1
	B			3	3
	C			2	2
Mellan 10-30 st	A				0
	B		2	1	3
	C			13	13
Fler än 30 st	A				0
	B				0
	C				0

Chefsnivå A står för förvaltningschef, B för avdelningschef och C för enhetschef.

Förvaltningens chefer har goda förutsättningar för ett långsiktigt hållbart arbetsliv, med tydligt mandat och ansvarsfördelning i linje med stadens rekommendationer. Sjukfrånvaro och personalomsättning ligger på rimliga nivåer och det finns tillgång till välanpassade styrnings- och stödfunktioner. Samtliga chefer ingår i minst en ledningsgrupp och det finns forum för dialog mellan olika nivåer och funktioner inom organisationen.

Slutsatsen av föregående års verksamhetsanalys avseende förvaltningens chefsnivåer var att nuvarande chefsstruktur är ändamålsenlig utifrån förvaltningens verksamhet. En behovsanalys av organisation och roll genomförs i samband med att en chef slutar för att säkerställa en hållbar och effektiv verksamhet, något förvaltningen avser fortsätta med även framöver.

Två enhetschefer har vid årets mätning nio medarbetare var. Förvaltningschef och tre avdelningschefer har färre än tio underställda chefer och medarbetare. Ingen av förvaltningens chefer har fler än 30 medarbetare. Bedömningen är att nuvarande organisation är ändamålsenlig utifrån förvaltningens mål och uppdrag.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapand eindex	84	83	84	83	83	83	2025
  Sjukfrånvaro	2,6 %	1 %	3,3 %	4,1 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025
  Sjukfrånvaro dag 1-14	0,8 %	0,7 %	0,9 %	1,2 %	1,5 %	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025

Nämndmål: 3.4.1 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare med kompetenta medarbetare som trivs på jobbet. Organisationens kultur och ledarskap präglas av tillit med förtroende för medarbetarnas kompetens. Arbetsmiljön kännetecknas av öppenhet, lärande, samarbete och handlingsutrymme. Utvecklingsarbetet skapar goda förutsättningar för medarbetare och chefer att tillsammans prova nya idéer och utveckla arbetssätt för att nå verksamhetens mål.

Miljöförvaltningen fortsätter att utveckla och arbeta med kompetensförsörjningen i enlighet med förvaltningens kompetensförsörjningsplan för 2025–2027. Genom att stärka arbetsgivarvarumärket, utveckla nya arbetsmetoder och utforska nya sätt att attrahera potentiella medarbetare arbetar förvaltningen för att långsiktigt säkerställa kompetensbehovet. Förvaltningen har också fortsatt med insatser kopplat till digitalisering, automatisering och AI, enligt förvaltningens utvecklingsplan för digitalisering, där digitala former för lärande utvecklas och förstärks.

Förvaltningens totala sjukfrånvaro ligger på en förhållandevis låg nivå och har sjunkit jämfört med föregående år. Möjliga arbetsanpassningar utreds och genomförs för att den som drabbats av sjukdom eller skada ska återfå sin arbetsförmåga. Vidare har förvaltningen prioriterat att arbeta aktivt med friskvårdssatsningar, exempelvis genom att erbjuda medarbetarna ledarledd gruppträning utomhus tillsammans med de andra förvaltningarna i Tekniska nämndhuset samt sponsrat löplopp och hälso-och stegutmaning under hösten.

Förvaltningen uppnår ett högt resultat i stadens medarbetarenkät med ett resultat på 84 i aktivt medskapandeindex (AMI), vilket är en punkt högre jämfört med föregående år.

Aktiviteter:

- Fortsätta stärka lärandet mellan kollegor och samverkanspartners i organisationen, exempelvis genom forum för erfarenhetsutbyte mellan inspektörer och sakområdesspecialister. Utförd.
- Erbjuder utbildningar inom bland annat juridik och ärendehantering för förvaltningens medarbetare och chefer. Utförd.
- Erbjuder utbildningar för förvaltningens chefer inom ledarskap, lönebildning, arbetsmiljö, arbetsrätt och kompetensbaserad rekrytering. Utförd.
- Tillsammans med övriga tekniska nämnder erbjuder medarbetare möjlighet att delta i utvecklingsprogrammet TN-akademin. Utförd.
- Utvärdering och vidareutveckling av den förvaltningsövergripande introduktionsdagen som anordnas vid två tillfällen per år. Utförd.
- Fortsätta utveckla processen för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS). Utförd.

- Genomföra friskvårdssatsningar som att erbjuda gruppträning för medarbetare i Tekniska nämndhuset, sponsrade löplopp och stegtävlingar, erbjuda friskvårdstimme och friskvårdsbidrag. Utförd.
- Säkerställa att kritisk kompetens finns kvar i organisationen vid pensionsavgångar och avslut genom framtagande av tydlig arbetsprocess för successionsplanering. Delvis utförd. Aktiviteten är påbörjad och arbetet fortsätter under 2026.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Uppfylls helt

Arbetet med beredskapsplanering har fortsatt hög prioritet. Inom ramen för stadens process med risk- och sårbarhetsanalyser har förvaltningen under året arbetat med steg 5 och 6, vilket har haft fokus på kontinuitetshantering för förvaltningens samhällsviktiga verksamheter. Kontinuitetsplaner har tagits fram för kritiska processer och beroenden. Årlig krisledningsövning har också genomförts.

Förvaltningen deltar även i arbetet i två beredskapssektorer i stadens sektorsorganisation för civil beredskap: *Livsmedelsförsörjning och dricksvatten* respektive *Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen*. Inom ramen för detta har förvaltningen deltagit i arbetet med att ta fram sektorsövergripande risk- och sårbarhetsanalyser samt dito beredskapsplaner. I planerna identifieras bland annat åtgärder som förvaltningen behöver arbeta med för att kunna agera som tillsynsmyndighet, men också expertmyndighet i händelse av krig.

Vid upphandling genomförs relevanta kontroller för att tillse att leverantörer lever upp till gällande lagar och regler. Förvaltningen gör dock få egna upphandlingar utan använder huvudsakligen stadens centrala ramavtal.

Systematisk informationssäkerhet

Förvaltningen har, liksom övriga staden, haft ett ökat fokus på informationssäkerhet under 2025. Särskilt prioriterat har varit att arbeta med förberedelser inför att EU:s NIS2-direktiv implementeras i början av 2026. Fokus har bl.a. legat på att ta fram en ny objektorganisation (utifrån stadens modell för systemförvaltning) med utpekade ansvarsroller och gemensamma riktlinjer.

Hanteringen av den så kallade Miljödataincidenten under hösten medförde ett betydande arbete för förvaltningen och resulterade bl.a. i en anmälan till Integritetsskyddsmyndigheten, IMY.

Uppföljning av inköpskategorier

Miljöförvaltningen har kategoriägarskap för inköpskategorin fordon. Stadens fordonsflotta består av knappt 1 000 fordon varav cirka 60 procent är elbilar och 30 procent är biogasbilar. Av dessa fordon är cirka 60 procent lätta lastbilar och 40 procent är personbilar. Stadens

fordonsflotta ökar just nu långsamt vilket beror på att verksamhet som tidigare varit utlagd på entreprenad nu tas tillbaka för att genomföras i egen regi.

Under år 2025 har 143 personbilar och lätta lastbilar införskaffats till stadens fordonflotta, och 125 av dessa är eldrivna fordon. Under hösten genomfördes en förnyad konkurrensutsättning på befintligt ramavtal hos Adda Inköpscentral för avrop av eldrivna fordon år 2026.

Arbete med upphandling av nytt avtal för hyrbilar respektive elbilpoolstjänst har påbörjats och kommer att avslutas under 2026. Dessa båda upphandlingar har försenats något, bland annat på grund av att informationsklassningen varit komplicerad. Arbetet med att montera ut och serva alkolås i bilar som säljs, för att återbruka och montera in i nya bilar har fortsatt. Gemensamma möten för fordonsansvariga hålls några gånger per år. Nya fordonsansvariga introduceras genom separata möten och information till fordonsansvariga hålls uppdaterad på stadens intranät.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elektroniska inköp	89,41 %			88,82 %	85 %	70 %	2025
 Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	100 %			80 %	100 %	82 %	2025

Nämndmål: 3.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens beredskapsplanering är god

Uppfylls helt

Inom ramen för stadens process med risk- och sårbarhetsanalyser har förvaltningen under året arbetat med steg 5 och 6, vilket har haft fokus på kontinuitetshantering för förvaltningens samhällsviktiga verksamheter. Kontinuitetsplaner har tagits fram för kritiska processer och beroenden.

Förvaltningen har deltagit i en gemensam krisövning med alla förvaltningar i Tekniska nämndhuset, och har även genomfört en egen övning med fokus på kontinuitetsplanering.

Stadsledningskontoret och miljöförvaltningen arbetade under våren med att klargöra ansvarsförhållandena inom staden i händelse av en större miljöolycka. En workshop med deltagare från tio olika förvaltningar och bolag anordnades, där ansvarsgränser och rollfördelning diskuterades.

Aktiviteter:

- Genomförande av RSA steg 5-6. Utförd.

- Fortsatt arbete med kontinuitetshöjande åtgärder för samhällsviktig verksamhet. Utförd.
- Översyn av ansvarsförhållanden i händelse av större miljöolycka. Utförd.
- Övning av förvaltningens krisledningsorganisation. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Förvaltningens tillsyn av bl.a. miljöfarliga verksamheter, hygienverksamheter och kontroll av livsmedelsanläggningar är en viktig del av det trygghetsskapande arbetet. Förvaltningen bedriver tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagstiftningen i socioekonomiskt svagare områden och bidrar därmed till en ökad närvaro från stadens sida i dessa områden. Utöver huvudsyftet att säkerställa säkra livsmedel och sunda skol- och bostadsmiljöer väntas den ökade närvaron även bidra till ökad trygghet i dessa områden. Under året har de mer riktade insatserna mot livsmedelsfusk och avfallsfusk fortsatt.

Arbete mot välfärdsbrott

Förvaltningens arbete för att motverka välfärdsbrottslighet sker främst genom tillsyn och kontroll. Inom det stadsövergripande projektet *Samordnad tillsyn* genomförs insatser tillsammans med andra förvaltningar i staden samt statliga myndigheter. Ett flertal åtalsanmälningar har gjorts under året, varav flera har lett till att verksamheter har fått en föregasbot. Exempelvis har en verksamhet som saluhöll särskilt farliga kemiska produkter utan tillstånd efter förvaltningens åtal dömts för otillåten miljöverksamhet.

Inom ramen för *Samordnad tillsyn* har över 30 insatser genomförts, där cirka 150 verksamheter kontrollerats. Medverkande aktörer utöver stadens egna tillsynsmyndigheter är lokalpolisen, Arbetsmiljöverket och Skatteverket. Riktade insatser har genomförts i komplexa verksamheter och i fokusområden såsom Årsta partihandelsområde och i Skärholmen med omnejd. Förutom att motverka välfärdsbrottslighet och annan organiserad brottslighet bidrar insatserna till att främja en sund konkurrens i staden, med rättvisa villkor för stadens näringsliv genom att tillse att regler och lagar efterlevs. Framgångsfaktorerna för att förebygga, upptäcka och hantera brott med samordnad tillsyn som verktyg är uthållighet, systematisk samverkan, fördjupad kartläggning och analys av den gemensamma lägesbilden samt samordning av insatser. Genom att dela information, kunskap och resurser kan staden och andra myndigheter tillsammans minska brottsligheten, skapa sunda konkurrensvillkor för näringslivet och ett tryggare Stockholm.

Utöver detta utförs t.ex. insatser som krogtillsyn med polis och socialförvaltningens tillståndsenhet.

Under året har det även genomförts ett arbete med att ytterligare utveckla förvaltningens internkontroll, med syfte att bättre förebygga eller upptäcka oegentligheter.

Miljöförvaltningen gör dock få egna upphandlingar utan använder huvudsakligen stadens centrala ramavtal.

Nämndmål: 3.6.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen utför kontinuerlig kontroll av stadens livsmedelsverksamheter för att upptäcka avvikelser och följa upp dessa i syfte att säkra livsmedel saluhålls och serveras i staden. Den planerade kontrollen för 2025 har kunnat utföras enligt plan. Under året har cirka 8200 kontroller genomförts. Inkommande klagomål och misstänkta matförgiftningar har hanterats skyndsamt. I början av året prioriteras kontroll av nyregistrerade anläggningar.

Under året har kontrollen också haft ökat fokus på bl.a. allergimärkning, spårbarhet, säkerhet vid vattenreservoarer och skyddade beteckningar. Vidare har beredskapsplanen uppdaterats, inte minst med ett större fokus på allvarlig samhällsstörning, exempelvis pandemi, höjd beredskap eller krig.

Flera samarbeten med andra myndigheter har genomförts under året, bl.a. krogkontroller med polis och socialförvaltningens tillståndsenhet, flera samarbeten med polisen (t.ex. AKC; Center mot arbetslivskriminalitet), kontroller med gränspolisen och arbetsplatsinspektioner. Utöver detta är livsmedelskontrollen delaktig i stadens arbete mot välfärdsbrottslighet, *Samordnad tillsyn*, där staden gemensamt med andra myndigheter kraftsamlar mot brottslighet.

Under året hanterades ett ovanligt utbrott av listeria i restaurangmiljö, där många personer insjuknade ovanligt snabbt och de insjuknade personerna inte ingick i de normala riskgrupperna för listeria. Ett nära samarbete inom förvaltningen och externt med Smittskydd Stockholm samt Livsmedelsverket medförde att utredningen kunde genomföras skyndsamt och att tydlig information kunde förmedlas till allmänheten.

Förvaltningen följer också resultatet av den statliga offentliga utredningen ”En översyn av kontrollorganisationen och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företag”, även kallad förenklingsutredningen, som lämnade sitt betänkande den 4 juni 2025. Utredningen föreslår en ny organisation för livsmedelskontrollen i hela livsmedelskedjan där livsmedelskontrollen förstatligas 2028. Nämndens inställning, vilken behandlades vid miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde i augusti, är att förslaget bör avstyrkas och att arbetet med att reformera kontrollen i livsmedelskedjan behöver fortsätta. Förvaltningen anser att den föreslagna organisationen inte är tillräckligt utredd då utredningens förslag enbart jämförs med ”noll-alternativet”, d.v.s. att ingen förändring sker och att det saknas analys av flera alternativ. Förslaget innebär bl.a. att kontrollen blir dyrare för företagen, att geografiska utmaningar uppstår när den lokala förankringen försvinner samt att viktiga synergier med annan kommunal tillsyn försvinner, inte minst avseende arbete mot välfärdsbrottslighet och annan organiserad brottslighet. Den föreslagna tiden för genomförande är orimlig, och de totala kostnaderna för förändringen är kraftigt underskattade. Skulle förslaget realiseras berörs

ungefär 60 personer på miljöförvaltningen i Stockholm. Utredningen föreslår att antalet kontrollmyndigheter ska minska, vilket de förvisso gör. Men i realiteten kommer väldigt många företag att bli kontrollerade av fler myndigheter. Detta på grund av att de företag som har kommunal kontroll får en ny statlig kontrollmyndighet, men fortsatt får kontroll av kommunen enligt miljöbalken, alkohollagstiftningen etc.

Aktiviteter:

- Utföra cirka 7000 kontroller, inklusive planerade kontroller, första årliga kontroller samt uppföljande extra offentliga kontroller vid konstaterade allvarliga avvikelser. Utförd.
- Handläggning av klagomål och anmälan om misstänkt matförgiftning. Utförd.
- Utföra kontroll enligt kontrollplanen med angivna fokusområden. Utförd.
- Utifrån fokusområdet *Märkning och allergikost*, som fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor har fastställt tillsammans med miljöförvaltningen, kommer förvaltningen fokusera särskilt på märkningens storlek och läsbarhet kopplat till allergenernas framhävnings. Utförd.

Nämndmål: 3.6.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar brottsförebyggande genom att upptäcka och motverka livsmedelsbedrägerier och fusk

Uppfylls helt

Den planerade proaktiva kontrollen med fokus på livsmedelsfusk fortskrider, inte minst genom fortsatt bevakning av ett tiotal anläggningar där fusk tidigare förekommit, samt även av nyttillkomna anläggningar. En särskild kontrollinsats av grossister, marknadsstånd och tidigare distributionsled avseende försäljning av svenska jordgubbar har genomförts i nära samverkan med Jordbruksverket, Livsmedelsverket och flertalet kommuner i Sverige.

Inom ramen för det stadsövergripande projektet *Samordnad tillsyn* har flera insatser genomförts. Bl.a. har tillsyn genomförts vid centrumanläggningar och restauranger.

Samarbetet med polisen har fortsatt utökats genom gemensamma insatser med AKC (myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet) och med nya rotlar inom polisen, utöver de inarbetade samordnade myndighetsgemensamma insatser som har pågått under många år.

Aktiviteter:

- Fortsätta arbetet i den särskilda grupp som arbetar med livsmedelsfusk. Gruppen fokuserar på inkomna tips om livsmedelsfusk och uppsökande verksamhet för att komma åt de som inte står under förvaltningens vanliga kontroll. Utförd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Uppfylls helt

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling för att främja ett gott bemötande både internt och externt samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en central del av förvaltningens arbete, vilket gör det enklare för alla, oavsett bakgrund, att ta del av nämndens beslut och information. Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med stadens internationella strategi och miljö- och hälsoskyddsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen.

Miljöförvaltningens arbete, såväl kontroll- och tillsynsarbete som projekt- och programverksamhet, syftar till att säkerställa en hållbar miljö och sunda levnadsförhållanden samt säkra livsmedel, vilket utgör grundläggande förutsättningar för att alla människor ska ha likvärdigt goda levnadsförhållanden. Härvid beaktar nämnden alla människors lika värde och bedömningar utgår från risker kopplat till människors hälsa och miljön. Inom tillsynen tillämpas ett humanperspektiv där åtskillnad inte görs mellan könen utan lagstiftningen betonar likabehandling. Förvaltningens arbete bedrivs i linje med stadens program för mänskliga rättigheter (MR-programmet), med tillhörande handlingsplaner, och förvaltningens arbete bidrar till jämställd hälsa, där alla stadens medborgare ska ha lika möjligheter till exempelvis en god boendemiljö. Förvaltningen ingår vidare i stadens barnrättsnätverk, och barnkonsekvensanalyser genomförs vid relevanta beslut som berör barns rättigheter. I linje med MR-programmets fokusområde *Kunskap och information* arbetar förvaltningen också med att sprida information, exempelvis om vilka rättigheter boende har, kopplat till sin boendemiljö.

Miljöförvaltningen har sedan länge arbetat med olika insatser inom jämställdhets- och diskrimineringsområdet; årligen genomförs en omfattande lönekartläggning för att säkerställa att osakliga löneskillnader mellan könen inte förekommer. Förvaltningen bedriver också ett aktivt likabehandlingsarbete utifrån diskrimineringslagstiftningen för att främja lika rättigheter och möjligheter, och tillämpar kompetensbaserad rekrytering för att alla kandidater ska behandlas likvärdigt.

Tillgänglighetsaspekter beaktas i handläggningen och miljöförvaltningen samverkar med fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor i relevanta frågor (se mer utförlig beskrivning under mål 1.3).

Det ska finnas ett jämställdhets- och ett inkluderande perspektiv i det dagliga arbetet, i alla delar av organisationen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet.

Förvaltningen tillhandahåller översättning av information till de nationella minoritetsspråken när så efterfrågas. För att ytterligare öka tillgängligheten för alla invånare arbetar förvaltningen med att omvandla digitala blanketter till formulär och e-tjänster.

Agenda 2030

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har eget ansvar eller delansvar för stadens genomförande av fyra av målen i Agenda 2030;

- Mål 7. Hållbar energi för alla (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 12. Konsumtion och produktion (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 14. Hav och marina resurser (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald (exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Mål 7. Hållbar energi för alla (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningen bedriver ett löpande arbete med introduktion av energieffektivare fordon (framförallt elfordon), ökad andel biobränslen, utfasning av fossila uppvärmningssystem, energieffektivisering i byggnader, ökad förnybar elproduktion och minskat effektuttag.

Förvaltningen har även genomfört ett systematiskt och brett arbete för att hjälpa främst bostadsrättsföreningar men även småhusägare och mindre företag att minska sina energikostnader. Stöd, samverkan och vägledning internt inom staden syftar dessutom till att stadens bolag och förvaltningar ska ha så effektiv energianvändning som möjligt i linje med klimathandlingsplanen.

Mål 12. Konsumtion och produktion (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningen har löpande kommunicerat frågor kopplat till hållbar konsumtion, och därmed bidragit till åtgärder i stadens miljöprogram och tillämpliga handlingsplaner. Exempel på insatser är kampanjer till invånare som genomförts tillsammans med främst stadsdelsförvaltningarna. Insatser riktade till företag har genomförts genom konceptet ”Miljö- och klimatpakten”. Förvaltningen har även stöttat stadsdelsförvaltningarna i involvering av föreningslivet, dels genom att utreda förutsättningar för kommande utveckling av metoder och arbetssätt, dels genom att tillsammans med föreningar starta ett antal pilotprojekt. Andra områden som utvecklats under året är samarbetet med SEI (Stockholms internationella miljöinstitut) genom verktyget ”Konsumtionspassen”, där besökaren kan följa invånares klimatavtryck geografiskt i olika delar av staden. Även samarbetet med akademien har utvecklats, bland annat genom deltagande från förvaltningen på möten med forskare som arrangerats av staden tillsammans med KTH.

Mål 14. Hav och marina resurser (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Arbetet med framtagande och genomförande av lokala åtgärdsprogram för vatten (LÅP) utgör den mest prioriterade samverkansprocessen inom mål 14. Processen inkluderar alla berörda förvaltningar inklusive Stockholm Vatten och Avfall AB.

Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärds genomförande enligt åtgärdsprogrammen genom förvaltningsövergripande samarbete i strategiska samverkansgruppen, gruppen för lokala åtgärdsprogram samt dagvattengruppen. Dialogen mellan stadsledningskontoret och strategiska samverkansgruppen har under 2025 fördjupats kring vattenfrågorna. Förvaltningsövergripande projekt kring t.ex. båtuppställningsplatser, nya våtmarker liksom arbetet med att utveckla stödet till stadsdelarna utgör värdefulla insatser. Miljöövervakningen av miljögifter och ekologisk status utgör en viktig grund för arbetet med åtgärdsprogram och för uppföljningen av miljötillståndet och det fysiska åtgärds genomförandet

Svealands kustvattenvårdsförbund, Mälarens vattenvårdsförbund, Tyresåns vattenvårdsförbund och nätverket för Sveriges kuststäder kring levande strandzoner utgör viktiga nätverk för miljöförvaltningens vattenarbete.

Arbetet med att förebygga nerskräpning i stadens vatten, implementering av den nya kemikalieplanen, handlingsplan för upprättande av nya badplatser samt stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) är andra viktiga uppdrag där samverkan behövs för att nå målpuppfyllelse av mål 14.

Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald (exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Miljöförvaltningens bidrag i det strategiska arbetet med att nå mål 15 kretsar i huvudsak kring att genom förvaltningens expertkompetens aktivt stödja stadens genomförandeorganisationer genom framtagande av planeringsunderlag som kan användas i processerna kopplat till drift, förvaltning och skötsel samt inom stadsutvecklingsprocessen. Stadens handlingsplan för biologisk mångfald utgör plattform för samverkan både inom staden och med externa parter så som näringsliv, fastighetsägare och föreningsliv. Handlingsplanen lägger en strategisk grund för en höjd ambitionsnivå för arbetet med att nå mål 15. Implementeringen av handlingsplanen består bland annat i det pågående arbetet med åtgärder enligt de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald som förvaltningen har tagit fram samt tydligare krav i upphandling av skötselentreprenader så att den biologiska mångfalden kan gynnas. En viktig aspekt för att åstadkomma synergier mellan mål 14 och 15 i Agenda 2030 och hushålla med värdefull mark är att verka för mångfunktionella åtgärder där biologisk mångfald, klimatanpassning, vattenrening och rekreationsaspekter vägs samman.

Nämndmål: 3.7.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

Uppfylls helt

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla, oavsett ålder, etnicitet, funktionsnedsättning, trosuppfattning, kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Genom kontinuerliga kompetensutvecklingsinsatser, som inkluderar bland annat bemötandefrågor, normkritik och

jämställdhet, arbetar förvaltningen för en likvärdig service i en verksamhet fri från diskriminering där mänskliga rättigheter respekteras. Förvaltningen utarbetar årligen nya aktiva åtgärder i enlighet med diskrimineringslagstiftningen för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.

Aktiviteter:

- Kompetensutveckling med fokus på diskriminering, rasism, jämställdhet, normkritik och HBTQI-frågor, samt hur dessa perspektiv kan integreras i rekryteringsprocessen. Utförd.
- Inkluderande kommunikation genom bl.a. utbildning i klarspråk i e-post. Utförd.
- Analys av svar från medarbetarenkät och nyckeltal kopplat till lika rättigheter och möjligheter. Utförd.
- Genomföra aktiviteter kopplade till de två fokusområden, *Märkning och allergikost* respektive *Kemikalier kopplat till miljö och hälsa*, som fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor (rådet) har fastställt tillsammans med miljöförvaltningen. Utförd.
- Involvera rådet i relevanta ärenden, företräddelsevis i tidigt skede där så är möjligt. Utförd.

Nämndmål: 3.7.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation ska underlätta för stadens verksamheter, näringsliv och invånare att agera i linje med gällande regelverk och agera för att uppnå stadens miljömål

Uppfylls helt

Kommunikationen stöttar kärnverksamhet som tillsyn, expertstöd och programarbete. Målgrupper finns både inom stadens verksamheter, som andra nämnder och bolagsstyrelser, och utanför, som civilsamhälle, näringsliv och invånare.

Exempel på insatser som genomförts, tillsammans med stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och Avfall AB och trafikkontoret, är framtagande av ett stadsgemensamt koncept för att kommunicera miljö- och klimatfrågor. Utifrån det konceptet har miljöförvaltningen, tillsammans med trafikkontoret och ett urval av stadsdelsförvaltningarna genomfört en kampanj i lokalmedia och sociala medier. Miljöförvaltningen har också genomfört insatser i digitala kanaler riktat till invånare inom olika områden, exempelvis kemikalier, biologisk mångfald, livsmedel och rättigheter kopplat till inomhusmiljö. Den del av stadens webbplats som informerar invånare om möjligheten att leva hållbart har genomgått betydande revidering. Den årliga medborgarenkäten har genomförts på temat trafik. Aktiviteter för invånare har genomförts i Järva i samband med Biologiska mångfaldens dag.

Som ett led i att involvera föreningslivet i klimatomställningen har miljöförvaltningen tillsammans med berörda fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar startat ett tjugotal

piloter runt om i staden. Ett arbete för att utreda vilka förutsättningar som behövs för att ytterligare intensifiera arbetet har också genomförts och kommunicerats till stadsdelsförvaltningarna.

Inom konceptet miljö- och klimatpakten har två seminarier på temat kemikalier respektive livsmedel genomförts för näringslivet. Även den del av stadens webbplats som riktar sig till näringslivet och informerar om tillsyn och regler har genomgått betydande förbättringar och förenklingar. Tillsammans med utbildningsförvaltningen har webbplatsen Pedagog Stockholm uppdaterats med information om kemikalier och unga.

För att öka förutsättningarna för genomförande av miljöprogrammet och tillhörande handlingsplaner har förvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret startat "Mötesplats miljö och klimat"; en seminariereserie riktad till stadens organisation för lärande inom olika tematiska områden. Under året har sex seminarier genomförts. Tillsammans med utbildningsförvaltningen har ett arbete för att minska plastanvändningen i stadens gymnasieskolor intensifierats; från tidigare piloter skalas nu implementering upp genom framtagande av ett självinstruerande material och andra kompetenshöjande insatser. Ett motsvarande arbete har inletts tillsammans med förskoleförvaltningen för att skapa förutsättningar för ökat hållbarhetsarbete inom förskolor.

Aktiviteter:

- Skapa en mötesplats för lärande inom miljö- och klimat. Genomförande av aktiviteter inom mötesplatsen sker tillsammans med övriga delar av staden som har funktioner för stöd. Fler verksamheter inom staden ska få stöd (tjänstedesign) i att se över sina processer för att minska exempelvis engångsartiklar. Redan framtagna e-utbildningar ska spridas och innehållsmässigt breddas så att mottagande ansvariga verksamheter får mer samlad kunskap oberoende av område inom miljö- och klimatarbete. Utförd.
- Utveckla information så att respektive verksamhet som får tillsyn uppmärksammas på möjligheten att ta del även av annan kunskap, än den som förmedlas via aktuell inspektion/kontroll. Utförd.
- Utveckla metoder för att medvetandegöra invånare på kopplingen mellan konsumtionsmönster och klimatavtryck. Det arbete som påbörjades 2024, för att involvera och skapa delaktighet för lokalt näringsliv, civilsamhälle och invånare i omställning för ökad hälsa och minskat klimatavtryck, ska fortsätta. Evenemang om biologisk mångfald ska genomföras i Järva och insatser för att öka kunskapen om rättigheter kopplat till inomhusmiljö kommer att ske inom stadens fokusområden. Energispartips ska fortsatt aktivt spridas till bostadsrättsföreningar. Även insatsen "Kemismart" ska fortsätta för att upplysa ungdomar om koppling mellan konsumtion och kemikalier. Förvaltningens applikation "Livsmedelskontrollen" ska utvecklas och spridas. Utförd.
- Arrangera två dialogevents med företag inom Miljö- och klimatpakten. Förvaltningen ska medverka i evenemang riktade till fastighets- och byggbranschen som Nordbygg och Business Arena samt söka samarbetspartners för att nå nystartade

livsmedelsföretag inom stadens fokusområden. Utförd med undantag för Nordbygg, där stadens gemensamma seminarieprogram ställdes in.

- Pedagogiskt illustrera öppna data med hemvist på geodataplattform. Utförd.

Nämndmål: 3.7.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

Uppfylls helt

Förvaltningen har under året deltagit i ett antal internationella samarbeten, däribland Eurocities miljöforum (med tillhörande arbetsgrupper) och trafik- och mobilitetsnätverket POLIS. Förvaltningen har en representant i EU-kommissionens expertgrupp för mobilitet i städer (EGUM, European Group on Urban Mobility) vilket ger möjligheter att föra dialog direkt med handläggare på EU-kommissionen samt experter från andra länder och städer. Förvaltningen har också deltagit i internationella projekt inom olika sakområden som bidragit till ny kunskap och drivit åtgärds- och utvecklingsarbetet framåt. Förvaltningen har även bidragit med underlag till stadens svar på olika samråd som EU-kommissionen genomfört.

Aktiviteter:

- Delta i stadens internationella samverkansytur samt samverka med kommuner, region, näringsliv, akademi och andra relevanta aktörer för att bidra till att nå stadens miljö- och klimatmål. Utförd.
- Aktivt söka relevanta internationella sammanhang och samverkansytur för ökad verksamhetsutveckling samt i syfte att omvärldsbevaka och samordna synpunkter på strategier och EU-lagstiftning. Utförd.
- Aktivt söka extern finansiering för att möjliggöra ytterligare insatser i syfte att nå stadens miljö- och klimatmål. Utförd.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt vilket medför behov av ständiga anpassningar och denna utveckling drivs på av den generella kostnadsutvecklingen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätter att bedriva verksamheten med stor kostnadsmedvetenhet, samt med en stabil självfinansieringsgrad avseende tillsyn och kontroll.

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen 172,3 mnkr netto. I avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 0,7 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Efter beviljade omslutningsförändringar och budgetjustering uppgick nämndens nettobudget till 173,0 mnkr.

Tabellen nedan visar utvecklingen av nämndens budget för 2025;

mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2025	274,4	-102,1	172,3
Budgetjustering för lokala åtgärdsprogram (VP)	0,7	0,0	0,7
Omslutningsförändringar (VP)	41,7	-41,7	0
Budget avstämningsärendet	316,8	-143,8	173,0
Nämndbudget 2025	316,8	-143,8	173,0

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar 2025 ett överskott om 1,3 mnkr. Överskottet beror på att utfallet avseende personalkostnader blev lägre än budgeterat, samtidigt som intäkterna inte minskat i motsvarande grad. De minskade personalkostnaderna beror på sjukfrånvaro, VAB, tillfälliga vakanser och fördröjningar avseende nyrekryteringar. Förvaltningen har lyckats upprätthålla en hög produktionstakt trots de vakanser som uppstått under året, även om tillsynsintäkterna är något lägre än budgeterat. Externfinansierade projekt uppvisar också lägre resultat än budgeterat då vakanser har skapat fördröjningar och en del projekt startade senare än planerat. Med anledning av tidigare års överskott har förvaltningen arbetat med att öka prognossäkerheten, och utfallet avseende personalkostnader är i linje med vad som prognosticerades i tertialrapport 2.

Även lokalkostnaderna ligger i linje med prognosticerat utfall i tertialrapport 2. Resultatet skiljer sig från budget på grund av en budgetteknisk lösning som sedan har korrigerats.

Överlag visar övriga kostnader lägre utfall än budgeterat. Här ingår många olika kostnadstyper men det är främst konsultkostnader och förbrukningsinventarier vars utfall blev lägre då planerade insatser blev billigare och en del planerade inköp inte hanns med innan årsskiftet.

Tabellen nedan visar förvaltningens fördelning av kostnader budget 2025, T2 prognos och slutliga utfallet för 2025. Budgetjusteringar är inkluderade.

Konto	Budget helår 2025	T2 prognos 2025	Utfall Jan - Dec 2025	Avvikelse budget-utfall
Tillsyns- och kontrollavgifter	-112,5	-110,7	-110,5	-2,0
Intäkter projekt & bidrag	-16,5	-15,5	-13,9	-2,6
Uppdragsintäkter	-14,4	-14,6	-14,3	-0,1
Övriga intäkter	-0,4	-1,6	-2,3	1,9
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	-143,8	-142,4	-141,1	-2,7
Personalkostnader	241,1	237,5	236,6	4,5
Köp av verksamhet	0,2	0,2	0,2	0,0
Lokalkostnader inkl hyror	16,3	19,4	19,4	-3,1
Bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	58,0	57,1	55,3	2,7
Kapitalkostnader	1,2	1,2	1,2	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	316,8	315,4	312,8	4,0
Totalt	173,0	173,0	171,7	1,3

Tabellen visar belopp i mnkr och därför kan avrundningsdifferenser på +/- 0,1 mkr förekomma.

Investeringar

Inför 2025 uppgick nämndens planerade investeringsutgifter till 1,3 mnkr. Utfallet blev drygt 0,6 mnkr och avsåg mestadels olika typer av utrustning till SLB-analys. Samtliga genomförda investeringar under 2025 skrivs av på tre år. Nämndens investeringar av mätinstrument för övervakning av luftkvalitet varierar normalt över tid och är avhängig instrumentparkens status och ålder. Att utfallet för 2025 blev lägre än budgeterat beror delvis på ovanstående men även på viss resursbrist för genomförande av upphandlingar av mätinstrument. Nämnden behöver även avvakta implementeringen av det nya luftdirektivet, som kommer att påverka investeringsbehovet.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har 2025 inte haft några verksamhetsprojekt där kostnaderna har överstigit 50 mnkr som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Analys av balansräkning

Balansräkningen per den 31 december 2025 jämförs med balansräkningen per den 31 december 2024. Endast stora förändringar kommenteras. För att en förändring ska betraktas som stor ska den vara betydande både procentuellt (minst 10 procent) och beloppsmässigt.

- Maskiner och inventarier sjunker från 1,7 mnkr till knappt 1,2 mnkr till följd av lägre nyanskaffningar än budgeterat, medan avskrivningarna blev något högre.
- Kundfordringarna har minskat från 16,6 mnkr till 15,0 mnkr, vilket betraktas som en normal årsvariation.
- Fordringar hos staten har minskat från 1,4 mnkr till 130 tkr. Detta saldo beror helt på mängden och storleken på externfinansierade projekt, samt huruvida betalningar av projektbidrag görs i förskott eller i efterskott. Samma sak gäller kortfristiga skulder.
- Förutbetalda kostnader har ökat från 7,1 mnkr till knappt 8,2 mnkr. Det kan ses som en normal årsvariation men kan också förklaras med generella prisökningar. De största posterna avser lokalhyra respektive licenskostnader.
- Leverantörsskulderna har minskat från 19,3 till 14,7 mnkr. Det innebär en minskning med närmare 24 % från 2024 men är inom normala variationer mellan åren. 2024 kom flera stora fakturor, t.ex. konsultfakturor, in sent på året vilket höjde leverantörsskulderna.
- Kortfristiga skulder har minskat från 9,1 mnkr till 4,4 mnkr. Detta saldo beror likt fordringar mot staten helt på mängden och storleken på externfinansierade projekt, samt huruvida betalningar av projektbidrag görs i förskott eller i efterskott.
- Förutbetalda intäkter har ökat från 0 kr till 457 tkr. Detta är enbart en bokföringsteknisk förändring, då de ackumulerade överskotten för Miljösamverkan Stockholms län har flyttats från Kortfristiga skulder.
- Övriga interimsskulder har minskat från 1,8 mnkr till 775 tkr. 2024 bokades en faktura på 1,2 mnkr vilket påverkade de upplupna kostnaderna. 2025 har inga lika stora uppbokningar gjorts.

Särskilda redovisningar

Bedömning av nämndens interna kontroll

Tillräcklig

Analys

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att den interna kontrollen under 2025 har varit tillräcklig.

Internkontrollarbetet har bedrivits enligt plan. Utöver kontrollerna som framgår i internkontrollplanen görs löpande kontroller avseende ekonomi, prognosarbete, personalrelaterade frågor med mera och inga väsentliga avvikelser har noterats.

Med utgångspunkt i revisionskontorets rekommendationer från 2024, vilka redovisades i den revisionsrapport som behandlades av miljö- och hälsoskyddsnämnden i juni 2025, har förvaltningen vidtagit åtgärder för att stärka internkontrollarbetet samt för att säkerställa att avdelningscheferna involveras i arbetet med riskidentifiering. Detta har genomförts inom ramen för framtagandet av internkontrollplanen för 2026.

En ytterligare rekommendation avsåg att säkerställa att medarbetare rapporterar händelser av otillåten påverkan i incidentrapporteringssystemet (IA) i enlighet med förvaltningens rutin för hantering av hot. Rekommendationen har beaktats genom att området ingår som en kontroll i internkontrollplanen för 2026. Därutöver har särskilda aktiviteter planerats under 2026 i syfte att säkerställa att händelser av otillåten påverkan rapporteras i incidentrapporteringssystemet i än högre grad.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningens portföljstyrning är etablerad som navet för att stödja beslut, styrning och uppföljning av de projekt som förvaltningen driver eller medverkar i. Detta har lett till tydliga beslut och kontinuerlig uppföljning av projekten. Portföljen omfattar cirka 60 projekt och insatser. Metoder och principer har utvecklats genom ständiga förbättringar i linje med Stockholms stads kvalitetsprogram.

Olika insatser utifrån förvaltningens utvecklingsplan för digitalisering har också genomförts under året, och arbetet har i flera fall skett i samverkan med andra förvaltningar (framförallt stadsledningskontoret och serviceförvaltning i utveckling av digitala tjänster). Till exempel driftsätts en handfull enkla e-tjänster som ersätter pappersbaserade formulär och PDF:er och därigenom förenklar för stockholmare och verksamhetsutövare. Andra exempel på insatser där miljöförvaltningen deltagit är i stadsgemensamma projekt som till exempel gemensam GIS-plattform och *Samordnad tillsyn*, där förvaltningen förutom att ansvara för ett antal datamängder också bidragit i utvecklingsarbetet som lett till bland annat en prototyp för fortsatt utveckling. Slutligen har förvaltningen etablerat en plattform för AI-assistenten som

stöd för handläggning och analyser.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Checklista för årlig uppföljning

Generellt bedöms förvaltningen ha ett välfungerande och strukturerat arbetsmiljöarbete vilket framgår av resultaten från den årliga uppföljningen, där inga större brister identifierades. Majoriteten av de berörda frågeområdena bedöms i hög grad uppfylla de arbetsmiljökrav som ställs på förvaltningen som arbetsgivare. De åtgärder som tagits fram på avdelnings- och enhetsnivå berör i många fall områden där nuvarande arbetssätt är fungerande men där det finns potential att förbättra arbetet ytterligare. Alternativt ses åtgärderna som lämpliga för att säkerställa att arbetet fortsätter att vara välfungerande och effektivt även framåt.

Förbättringsområden - analys av utfall

Inom vissa områden har förvaltningen identifierat möjligheter för vidareutveckling för att säkerställa att förvaltningens arbetssätt är aktuella och ständigt förbättras och anpassas till nya förutsättningar. Det har påbörjats ett arbete för att utveckla de riskbedömningar och skriftliga rutiner som görs på enhetsnivå och som stöd i arbetet kommer förvaltningsövergripande arbetsmiljödokument att uppdateras.

På några avdelningar, med särskilt riskfyllda uppgifter, kommer arbetet med att uppdatera de skriftliga rutinerna för dessa moment fortsätta. Som en del i arbetet med att minska risken för hot och våld för inspektörer, kommer tillsynsverksamheten fortsätta att vidareutveckla och påminna medarbetarna om rutinerna vid de inspektioner där man identifierat att ensamarbete inte ska förekomma. Utbildning inom området hot och våld kommer även fortsättningsvis att erbjudas.

Exempel på övriga insatser som tagits fram på enhets- och avdelningsnivå är att informera om personalpolicyn på arbetsplatsträffar samt påminna medarbetare om rutinen vid rapportering av risker för tillbud.

Framgångsfaktorer - analys av utfall

Miljöförvaltningen arbetar för att främja hälsa på arbetsplatsen genom att skapa ett öppet arbetsklimat som bidrar till att alla kan känna delaktighet, engagemang och trivsel på sin arbetsplats och i sin yrkesroll. Den största framgångsfaktorn är den löpande och öppna dialogen mellan chef och medarbetare och chefernas närvarande och tillitsbaserade ledarskap. Chefer har goda förutsättningar med tydligt mandat och ansvarsfördelning. Cheferna erbjuder återkommande utbildningar inom systematiskt arbetsmiljöarbete och företagshälsovården anlitas vid behov.

Det finns även ett välfungerande samarbete med skyddsombud och fackliga organisationer. Skyddsombud har varit involverade vid genomförandet av den årliga uppföljningen vilket bidragit till en givande dialog om nuvarande arbetsmiljöarbete samt möjligheter till vidareutveckling av arbetssätt.

Föregående års aktiviteter från årlig uppföljning - analys av utfall

Som en del i arbetet med att minska risken för hot och våld för gruppen livsmedelsinspektörer, identifierades i föregående års årliga uppföljning att enheterna skulle arbeta ytterligare med att öka chefernas insyn i var medarbetarna befinner sig under livsmedelsinspektioner. Det är ett arbete som cheferna arbetat med aktivt under 2025 och som kommer att fortlöpa även under 2026. Det har även skett utbildningsinsatser för miljö- och hälsoskyddsinspektörer med fokus på hantering av otillåten påverkan.

I enlighet med föregående års uppföljning av arbetsmiljön har några enheter gjort extra kontroller av rutinerna vid särskilt riskfyllda uppgifter. Det har även påbörjats ett arbete med att vidareutveckla rutinerna.

Under året har flera avdelningar använt arbetsplatsträffar för att med hjälp av personalpolicyn diskutera ämnen som hälsa och arbetsmiljö, lika rättigheter och möjligheter samt delaktighet och inflytande. Det har bidragit till en ökad kännedom om policyn samt de områden som den berör.

Övrigt

Nämndbeslut och ärendebalans

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har sammanträtt tio gånger under året och behandlat 104 ärenden.

Nämndens totala ärendebalans kan utläsas genom att jämföra antalet nya och avslutade ärenden inom samma år. Under 2025 upprättades 24 402 ärenden och 24 259 ärenden avslutades. Totalt var 7 175 ärenden öppna vid årsskiftet 2025/2026.

Av 4 950 inkommande ärenden i ärendetyper som även kan inkomma via e-tjänster inkom 3 619 via e-tjänsterna, vilket utgör 79 procent av de inkomna ärendena.

Period	Nya ärenden	Avslutade ärenden	Öppna ärenden (1)
2019	19 438	18 868	9320
2020	18 377	23 103	4558
2021	19 407	16 151	7807
2022	23 953	22 884	9047
2023	28 441	29 216	7734
2024	24 437	26 262	6821
2025	24 402	24 259	7175

Not 1: Öppna ärenden avser läget den 31 december 2025.

Överprövningar och utfall av överinstansernas avgöranden

Det har under året kommit in 276 avgöranden från överinstanser där överklagade beslut från miljö- och hälsoskyddsnämnden har prövats i sak.¹ Antalet överprövningar har därmed ökat något i förhållande till föregående år.

År	2021	2022	2023	2024	2025
Antal överprövade mål	280	312	276	241	276

Nämndens beslut har fastställts, inklusive avgöranden där prövningstillstånd inte har meddelats, i 230 fall, vilket utgör 83 procent. Andelen avgöranden som stod sig har därmed minskat något jämfört med 85 procent (204 av 236 avgöranden) föregående år. Av de 46 ärenden där nämndens beslut inte fastställdes har beslutet ändrats eller upphävts helt eller delvis i 8 procent av fallen (10 procent år 2024) och upphävts och återförvisats för fortsatt handläggning i 10 procent av fallen (en ökning från 3 procent år 2024). Ungefär hälften av ändrade ärenden rör samma rättsfråga, rätt för nämnden att debitera timavgift för två inspektörer vid vissa inspektioner (se nedan under principiella avgöranden). Nästan hälften av återförvisningarna beror på att överinstansen bedömer att utredningen i ärendet inte varit tillräcklig. Detta har genom åren varit en återkommande anledning till att ärenden återförvisas. Frågan är svårbedömd då det inte finns möjlighet att överklaga ett återförvisningsbeslut på grund av bristande utredning.

Förvaltningen bedömer sammantaget att det generella utfallet av överinstansernas avgöranden fortsatt får anses ligga på en bra nivå. Nämndens tillsynsverksamhet uppvisar ett gott betyg när det kommer till överprövningen.

Principiellt viktiga avgöranden

Nedan följer ett axplock av de principiellt viktiga frågor som har prövats under året och som förtjänar att nämnas kort.

Nämnden har fortsatt driva frågan om att det i vissa fall är motiverat att debitera tillsynsavgift för inspektion där två inspektörer närvarar. I två fall har frågan prövats av mark- och miljödomstolen som avslagit nämndens överklagande på knapphändiga skäl. Nämnden har överklagat vidare till Mark- och miljööverdomstolen och fått prövningstillstånd i det första fallet. I det andra fallet har prövningstillståndsfrågan ännu inte avgjorts. Tills frågan är avgjord i Mark- och miljööverdomstolen fortsätter nämnden, utifrån likabehandlingsprincipen, att debitera för två inspektörer där det bedöms motiverat.

Stockholms tingsrätt har avslagit en skadeståndstalan mot nämnden. Talan väcktes av ett bolag som nämnden har ingripit mot inom ramen för sin tillsyn enligt tobakslagen. Bolaget påstod att det utifrån informell kontakt med nämndens handläggare haft skäl att inrätta sin

¹ Statistiken inkluderar inte avgöranden där nämndens beslut inte har prövats av överinstans, såsom avvisning, avskrivning och meddelat prövningstillstånd, eller avgöranden där nämnden varit part men inte fattat något beslut, såsom utdömande av vite och tillståndsprövningar med nämnden som remissinstans.

verksamhet på visst sätt och att nämnden är skadeståndsskyldig då det senare framkommit att nämndens ursprungliga besked har varit felaktiga. Tingsrätten bedömde sammantaget att nämndens handläggare inte har lämnat felaktiga besked och att det inte föreligger något skadeståndsansvar. Bolaget har överklagat domen till hovrätten som har meddelat prövningstillstånd men ännu inte avgjort målet.

Överprövningen av ärendena om nämndens tillsyn gentemot försäljare av olivoljor som inte motsvarar den utlovade kvaliteten har fortsatt under året. Sammanfattningsvis ska överinstanserna ta ställning till om nämnden haft fog att förelägga försäljarna att se till att uppfylla utlovat kvalitetsklass i den årliga provtagningen och om nämnden haft fog för att förena föreläggandet med vite. Bolagen invänder främst mot att testmetoden för att bedöma kvaliteten på oljorna är alltför subjektiv och att föreläggandet är oproportionerligt då bolagen redan vidtagit åtgärder för att rätta till felen. Nämnden menar dock att metoden föreskrivs av EU varför nämnden har en skyldighet att bedriva kontroll och vidta åtgärder mot aktörer som fortsatt inte uppfyller kraven trots vidtagna åtgärder. Förvaltningsrätten har avslagit nämndens överklagande med i huvudsak samma skäl som länsstyrelsen föregående år, att det inte är tillräckligt tydligt vilka åtgärder bolagen förväntas vidta och att föreläggandet är oproportionerligt. Förvaltningsrätten har dock i ett annat ärende dömt ut vite utifrån ett likalydande föreläggande meddelat mot ett annat bolag i en annan kommun i Stockholmsområdet. Förvaltningen har därför överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten för att utverka tydlig praxis kring om nämndens föreläggande är godtagbart. Kammarrätten har meddelat prövningstillstånd men ännu inte avgjort ärendet.

Förvaltningsrätten har fastställt nämndens föreläggande om förbud mot utsläpp av kosttillskott som innehåller ashwagandha men ansett att det inte var motiverat att förena föreläggandet med omedelbar verkställighet. Förvaltningsrätten delar nämndens bedömning att det är visat att riskerna med ämnet är tillräckliga för att förbjuda bolaget att släppa ut produkten på marknaden. Beslutet är välkommet då frågan om produkter som innehåller ashwagandha ska tillåtas eller inte har bedömts olika runtom i landet.

Nämndens föreläggande mot Bröd & Salt har fastställts av länsstyrelsen. Föreläggandet riktades i det fallet mot huvudkontoret för bolagets samtliga 20 anläggningar i Stockholm, även de där någon avvikelse inte tidigare konstaterats. Detta eftersom nämnden bedömde att bristerna inte var anläggningsspecifika utan övergripande och hänförliga till bristande styrning och ledning. De aktuella bristerna hos Bröd & Salt förefaller också vara åtgärdade, vilket bekräftar att föreläggandet fick önskad effekt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2025 - verksamhetsberättelse och bokslut

Vid frågor kontakta budgetenheten, vid finansavdelningen, stadsledningskontoret.
E-post: slk-finansavdelningen.slk@stockholm.se

Kostnader och intäkter (-) för betydande projekt eller projekt över 50 mnkr som ej är investeringar

Mnkr	Ack. t.o.m. 2024		2025				2026				Total							
			Budget		Utfall		Budget		Prognos		Beslutat		Prognos		Beslutat		Prognos	
	(1) Kostnad	(2) Intäkt (-)	(3) Kostnad	(4) Intäkt (-)	(5) Kostnad	(6) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(11) Total kostnad	(12) Total intäkt	(13) Total kostnad	(14) Total intäkt	(15) Start- datum	(16) Avslutn. datum	(17) Start- datum	(18) Avslutn. datum
Projekt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Summa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				

Vid behov kan egna delsummeringar för grupper av projekt infogas. OBS att summaformeln kan behöva ändras.
1 och 2 Ackumulerad kostnad resp. intäkt t.o.m. 2024 för projektet.
11 och 12 Totalt beslutad/beviljad kostnad resp. intäkt för projektet.
15 och 16 Datum projektet ska starta resp. avslutas enligt beslutet.
17 och 18 Prognos för projektets start- respektive slutdatum. Avikelser från beslutade (15 resp. 16) datum ska förklaras.
Innehållet i blanketten ska analyseras och kommenteras i tjänsteutlåtandet. Avvikelser gentemot budget eller totalt beslutad kostnad resp. intäkt ska speciellt kommenteras med angivelse av dess orsak samt vidtagen åtgärd.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2025 - verksamhetsberättelse och bokslut

Utgifter mnkr	2024	2025		
	(1) Utfall utgift 2024	(2) VP 2025 Utgift 2025	(3) S:a avvik	(4) Utfall utgift 2025
Inventarier och maskiner	1,0	1,3	-0,7	0,6

Innehållet i blanketten ska analyseras och kommenteras i tjänsteutlåtandet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Omklassificering av ej aktiverbara utgifter hänförliga till investeringar

Vid frågor kontakta budgetenheten, vid finansavdelningen, stadsledningskontoret.
E-post: slk-finansavdelningen.slk@stockholm.se

Prognos (mnkr)	VP 2025	Prognos T2, 2025	Utfall 2025
Ej aktiverbara utgifter			
Ej aktiverbara inkomster			

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Verksamhetsberättelse 2025 Kontaktperson: Johanna Persson, strateg stadsledningskontoret johanna.persson@stockholm.se

- Redovisa samtliga innovationssatsningar som avslutats under året.
- Redovisningen ska innehålla
- * en kortfattad beskrivning av satsningen
 - * resultatet och effekten av satsningen (inkl. om satsningen har implementerats i ordinarie verksamhet alt skäl till att det inte gjorts)
 - * lärdomar från satsningen samt på vilket sätt den kan spridas i andra verksamheter i staden.

Innovationssatsningar

Namn på satsningen	Kortfattad beskrivning av syfte och mål.	Resultat och effekt av satsningen, exempelvis, har den implementerats?	Vilka lärdomar har gjorts?	På vilket sätt kan satsningen spridas i andra verksamheter i staden?	Kontaktperson, namn samt e-post
uppströms (uppströms)	Via workshops behandla frågeställningar avseende analysutmaningen för att minimera förekomsten av mikroföroreningar i dagvattenströmmar avseende delmål för Water Wise Societies samt beskrivning av önskat framtida läge och nödvändiga systemförändringar och aktörer	Identifiering av centrala utmaningar för att minska föroreningsspridning via dagvatten från urbana avrinningsområden. Formulering av en gemensam framtidsvision med fokus på uppströmsarbete och förslag på konkreta åtgärder och systemförändringar för att minimera föroreningsspridning från urbana källor.	Betydelsen av samverkan och att formatet med tematiska workshoppar är ett effektivt sätt att identifiera utmaningar, skapa gemensamma visioner och formulera konkreta lösningar. Behov av att arbeta vidare med idéerna från projektet för att få till implementering av uppströmsåtgärder och systemförändringar som effektivt hanterar föroreningskällor.	Projektet handlar om att öka kunskapen inom området och sprida resultaten. Som en fortsättning på satsningen/projektet uppströms där nuläge och önskat framtidsscenario togs fram pågår arbete med ansökan för ett nytt projekt (som drivs av LTU) The Solution TO Pollution (STOP) – Minimise mobilisation of pollution by stormwater.	lisa.oborn@stockholm.se

Länk

https://samarbete.stockholm.se/sites/adm-handbok-projekt-MHN/_layouts/15/listform.aspx?PageType=4&ListId=%7B6383CF1A%2D1E41%2D4993%2DA09F%2D6DC459B34A66%7D&ID=167&ContentTypeID=0x01004E965E892CFC4D41835750A9A87EEB35

[illegible]

https://samarbete.stockholm.se/sites/adm-handbok-projekt-MHN/_layouts/15/listform.aspx?PageType=4&ListId=%7B688DBAE8%2D1590%2D4572%2DA730%2DF249F34FFFE0%7D&ID=192&ContentTypeId=0x01001FE7D5E5BE0F4446B9DB62BFD02A48C4

Balansräkning						
Period: 202500-202513			Förvaltning: 169		Kr	

	IB 202500	Förändring 202501-202513	Externt	Stadens bolag	UB 202513 Internt	Totalt
Anläggningstillgångar	1 700 360,01	-545 705,62	1 154 654,39	0,00	0,00	1 154 654,39
12 Maskiner och inventarier	1 700 360,01	-545 705,62	1 154 654,39	0,00	0,00	1 154 654,39
Omsättningstillgångar	29 382 035,70	-2 021 927,19	19 616 827,88	1 478 913,25	6 264 367,38	27 360 108,51
15 Kundfordringar	16 624 712,00	-1 643 388,00	12 160 283,00	1 417 944,00	1 403 097,00	14 981 324,00
16 Diverse kortfristiga fordringar	4 215 643,16	-1 569 300,32	2 646 342,84	0,00	0,00	2 646 342,84
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8 541 680,54	1 190 761,13	4 810 202,04	60 969,25	4 861 270,38	9 732 441,67
Summa Tillgångar	31 082 395,71	-2 567 632,81	20 771 482,27	1 478 913,25	6 264 367,38	28 514 762,90
Eget kapital	-698 417,76	-7 283 592,92	-7 982 010,68	0,00	0,00	-7 982 010,68
20 Eget kapital	-698 417,76	-7 283 592,92	-7 982 010,68	0,00	0,00	-7 982 010,68
Avsättningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Långfristiga skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kortfristiga skulder	-30 383 977,95	9 851 225,73	-15 251 016,98	-90 552,00	-5 191 183,24	-20 532 752,22
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-39 230,00	34 155,00	-5 075,00	0,00	0,00	-5 075,00
25 Leverantörsskulder	-19 250 234,30	4 569 788,95	-9 865 279,35	-90 552,00	-4 724 614,00	-14 680 445,35
26 Moms och särskilda punktskatter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28 Övriga kortfristiga skulder	-9 082 102,67	4 669 926,69	-4 412 175,98	0,00	0,00	-4 412 175,98
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 012 410,98	577 355,09	-968 486,65	0,00	-466 569,24	-1 435 055,89
Summa Skulder & Eget kapital	-31 082 395,71	2 567 632,81	-23 233 027,66	-90 552,00	-5 191 183,24	-28 514 762,90

Ekonomichefens underskrift _____ den

Handläggarens underskrift _____ den

Resultaträkning				
Period: 202501-202513				Kr
Förvaltning: 169				
	Externt	Stadens bolag	Internt	Totalt
Verksamhetens intäkter (-)	-114 408 580,36	-7 059 273,51	-19 615 883,77	-141 083 737,64
30 Försäljning av varor, material	-198 297,00	0,00	-1 195 226,00	-1 393 523,00
31 Fastställda taxor och avgifter av kommunfullmäktige	-87 335 849,06	-6 902 986,65	-15 919 372,00	-110 158 207,71
32 Övriga avgifter	0,00	0,00	-325 065,00	-325 065,00
35 Bidrag	-13 405 201,40	0,00	-542 732,56	-13 947 933,96
36 Försäljning av verksamheter och entreprenader	-13 469 205,46	-156 286,86	-1 633 488,21	-15 258 980,53
37 Försäljning av exploateringsfastigheter	-27,44	0,00	0,00	-27,44
Verksamhetens kostnader (+)	210 047 011,72	551 174,87	100 950 230,14	311 548 416,73
40 Inköp av anläggningstillgångar och finansiella omsättningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
45 Lämnade bidrag	11 500,00	0,00	0,00	11 500,00
49 Kostnader att fördela	0,00	0,00	0,00	0,00
50 Löner och arvoden	161 420 580,50	0,00	0,00	161 420 580,50
51 Löner ej arbetad tid	1 440 401,28	0,00	0,00	1 440 401,28
54 Kostnader för naturaförmåner	169,00	0,00	0,00	169,00
55 Kostnadsersättningar	178 246,05	0,00	0,00	178 246,05
56 Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal	0,00	0,00	66 146 153,83	66 146 153,83
57 Pensionskostnader	10 527,00	0,00	0,00	10 527,00
60 Lokal- och markhyror	380 193,53	417,00	18 453 791,00	18 834 401,53
61 Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	14 064,36	0,00	211 628,00	225 692,36
62 Bränsle, energi och vatten	102 523,27	0,00	286 880,00	389 403,27
63 Hyra/leasing av anläggningstillgångar	2 252 636,96	0,00	0,00	2 252 636,96
64 Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	1 397 046,52	0,00	21 049,40	1 418 095,92
65 Kontorsmateriel och trycksaker	157 075,80	0,00	0,00	157 075,80
66 Reparation och underhåll av maskiner och inventarier	1 289 154,52	0,00	0,00	1 289 154,52
68 Tele- och IT-kommunikation samt postbefordran	238 288,92	169 224,14	290 263,00	697 776,06
69 Kostnader för transportmedel	394 148,61	0,00	0,00	394 148,61
70 Kostnader för transporter, frakt och resor	1 357 458,18	0,00	50 378,90	1 407 837,08
71 Representation	831 495,87	0,00	9 652,00	841 147,87
72 Annonser, reklam och information	409 669,16	0,00	199 927,00	609 596,16

Resultaträkning				
Period: 202501-202513			Förvaltning: 169	
			Kr	
	Externt	Stadens bolag	Internt	Totalt
73 Försäkringar och riskkostnader	1 114 335,75	4 350,00	0,00	1 118 685,75
74 Övriga främmande tjänster	29 805 930,68	279 582,73	14 995 278,01	45 080 791,42
76 Diverse kostnader	7 241 565,76	97 601,00	285 229,00	7 624 395,76
Verksamhetens nettokostnader	95 638 431,36	-6 508 098,64	81 334 346,37	170 464 679,09
Avskrivningar (+)	1 178 928,67	0,00	0,00	1 178 928,67
79 Avskrivningar	1 178 928,67	0,00	0,00	1 178 928,67
Skatteintäkter (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Generella stadsbidrag och utjämning (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Verksamhetens resultat	96 817 360,03	-6 508 098,64	81 334 346,37	171 643 607,76
Finansiella intäkter (-)	-5 968,68	0,00	0,00	-5 968,68
84 Finansiella intäkter	-5 968,68	0,00	0,00	-5 968,68
Finansiella kostnader (+)	5 794,08	0,00	40 940,57	46 734,65
85 Finansiella kostnader	5 794,08	0,00	40 940,57	46 734,65
Resultat efter finansiella poster	96 817 185,43	-6 508 098,64	81 375 286,94	171 684 373,73
Extraordinära poster	0,00	0,00	0,00	0,00
Årets resultat	96 817 185,43	-6 508 098,64	81 375 286,94	171 684 373,73

Ekonomichefens underskrift

_____ den

Handläggarens underskrift

_____ den

Anläggningsinformation		10	11	12	13	2381-2389
		Immateriella anläggningstillgångar	Mark, byggnader och tekniska anläggningar exkl. 117x	Maskiner och inventarier	Finansiella anläggningstillgångar	Inv.skuld Upplösningar
Förvaltning: 169					Kr	
Information från Huvudboken						
IB Anskaffningsvärden	0,00	0,00	13 842 060,64	0,00	0,00	
Periodens förändring (anskaffning)	0,00	0,00	-42 500,36	0,00	0,00	
UB Anskaffningar	0,00	0,00	13 799 560,28	0,00	0,00	
IB Avskrivningar	0,00	0,00	-12 141 700,63	0,00	0,00	
Periodens förändring (avskrivning)	0,00	0,00	-503 205,26	0,00	0,00	
UB Avskrivningar	0,00	0,00	-12 644 905,89	0,00	0,00	
Summa bokfört värde	0,00	0,00	1 154 654,39	0,00	0,00	
Summa förändring i Huvudbok	0,00	0,00	-545 705,62	0,00	0,00	
Information från Anläggningsreskontran						
Aktivering	0,00	0,00	633 223,05	0,00	0,00	
Tillägg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Summa anskaffningar	0,00	0,00	633 223,05	0,00	0,00	
Historiska anläggningar (värdeöverföring)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Automatisk avskrivning	0,00	0,00	-1 178 928,67	0,00	0,00	
Nedskrivning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Återföring (uppskrivning)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Försäljning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Utrangering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ändra dimension från	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ändra dimension till	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Omgruppering från	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Omgruppering till	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Överförs till, aktiveringstransaktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Överförs från	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Överförs till	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Omvärdering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kalkylmässig ränta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Manuell avskrivning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Reversering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BFV-avrundning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Summa förändringar i Anläggningsreskontran	0,00	0,00	-545 705,62	0,00	0,00	

Diff HB (förändring bokfört värde) och ANL (förändringar)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
---	------	------	------	------	------

Specifikation nedskrivna anläggningar

Summa nedskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
----------------------	------	------	------	------	------

Anläggnings- och rörelsekapital	
Kr, Period: 202501-202513	Förvaltning: 169
Ingående balans anläggnings- och rörelsekapital	698 417,76
Drift	
Intäkter	-141 089 706,32
Kostnader	312 774 080,05
Summa	171 684 373,73
Investering	
Inkomster	0,00
Utgifter	633 223,05
Summa	633 223,05
Totalt	172 317 596,78
Stadskassans konto	
Externa inbetalningar	154 469 579,03
Interna inbetalningar	0,00
Externa utbetalningar	-111 411 165,33
Interna utbetalningar	-222 026 380,35
Summa	-178 967 966,65
Fordran/skuld stadskassan	-7 283 592,92
Årets förändring av resultatfond	0,00
Årets förändring av anläggnings- och rörelsekapital	-7 283 592,92
<i>(motsvarar årets förändring av eget kapital - bokförs konto 8901 & 2021)</i>	
Utgående balans nämndens anläggnings- och rörelsekapital	7 982 010,68

Kontokontroller		Tips
Kr, Period: 202501-202513		Förvaltning: 169
Stadkonto		Felsökning
Belopp		
Kontroll konto 49xx		
4901	Preliminärt kostnadsförda fakturor	0,00
4903	Preliminärt kostnadsförda extrarader	0,00
Drift - SUMMA Konto 49xx		0,00
Investering - SUMMA Konto 49xx		0,00
Kontroll Motpart 9* (förvaltningsinterna motparter)		
1714	M4 Förutbetalda kostnader	0,00
SUMMA Motpart 9* i BR (1-2)		0,00
SUMMA Motpart 9* i RR (drift)		0,00
SUMMA Motpart 9* i RR (inv)		0,00
Kontroll Motpart 1990		
SUMMA Motpart 1990		0,00
Kontroll VT HC & UU		
SUMMA BR		0,00
SUMMA RR		0,00
Kontroll konto 90xx-98xx		
9041	Internränta	-40 940,57
9043	Överföring mot annan förvaltning än finansförv	-50 378,90
9044	Moms	7 981 195,49
9046	Punktskatt el, överföring mot finansförvaltningen	-10 674,00
9052	PO	-66 151 679,83
9055	LISA-löner	-163 753 902,54
SUMMA Konto 904x och 905x		-222 026 380,35
SUMMA Konto 90xx (ej 905x)		0,00
9131	Personalförsäkring	0,00
9133	Avräkning internränta	0,00
9181	Ej identifierade inbetalningar	0,00
SUMMA Konto 91xx		0,00
SUMMA Konto 93xx-95xx		0,00
9894	Oidentifierade inbetalningar	0,00
9895	Genomgångskonto inkasso	0,00
9896	Kund - insättning från dagrapport	0,00
9899	Genomgångskonto kundreskontra	0,00
SUMMA Konto 96xx-98xx		0,00
9999	Felkonton övrigt	0,00
SUMMA Konto 99xx		0,00

Kontroll konto kontra stadkonto 3-9999

Summa stadkonto	-43 058 413,70
Summa konto	-43 058 413,70
SUMMA	0,00

Kontroll mot resultatrapport

Summa drift	171 684 373,73
Summa drift enligt resultatrapport	171 684 373,73
SUMMA	0,00

Kontroll aktivering & investering

Summa investeringsinkomster/utgifter	633 223,05
Summa aktiverat (789x)	-633 223,05
SUMMA	0,00

Summa investeringar på 8-konto (får ej finnas)	0,00
---	-------------

Kontroll RR, BR och Anl.- & rör.kap

Årets resultat enligt resultaträkningen	171 684 373,73
Summa drift enligt anl. & rör.kap	171 684 373,73
SUMMA	0,00

Årets förändring av anläggnings- och rörelsekapital	-7 283 592,92
Summa bokfört på stadkonto 2021, 2023 (motp 2000-8999)	-7 283 592,92
SUMMA	0,00

Tillgångar	28 514 762,90
Skulder & Eget kapital	-28 514 762,90
SUMMA	0,00

Kontroll blanka koddelar

Bokfört utan motpart	0,00
-----------------------------	-------------

Bokfört utan projekt	0,00
-----------------------------	-------------

Bokfört utan verksamhet	0,00
--------------------------------	-------------

Kontroll UB kontra IB

Stadkonto		UB 202400-202414	IB 202500
12	Maskiner och inventarier	1 700 360,01	1 700 360,01
15	Kundfordringar	16 624 712,00	16 624 712,00
16	Diverse kortfristiga fordringar	4 215 643,16	4 215 643,16
17	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8 541 680,54	8 541 680,54
SUMMA Tillgångar		31 082 395,71	31 082 395,71
201	Eget kapital, ingående värde	4 286 909,47	-698 417,76
202	Årets resultat	-4 985 327,23	0,00
SUMMA Eget kapital		-698 417,76	-698 417,76
24	Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-39 230,00	-39 230,00
25	Leverantörsskulder	-19 250 234,30	-19 250 234,30

26	Moms och särskilda punktskatter	0,00	0,00
28	Övriga kortfristiga skulder	-9 082 102,67	-9 082 102,67
29	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 012 410,98	-2 012 410,98
SUMMA Skulder		-30 383 977,95	-30 383 977,95

Bilaga 3. Uppföljning av tillsynsplan 2025 för tillsyn enligt miljöbalken m.fl. tillsynsområden

Tillsynen är ett viktigt styrmedel för att uppnå syftet med miljöbalken (MB) och andra lagar och därmed främja en hållbar utveckling utifrån miljömålen. Genom tillsynen kan avvikelser identifieras och krav ställas på åtgärder som är av betydelse för miljön och människors hälsa.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsplan och behovsutredning är kopplad till miljöbalken och den nationella tillsynsstrategin. Behovsutredningen identifierar prioriterade utvecklingsområden utifrån ny lagstiftning, politiska prioriteringar och miljö- och hälsonytta.

Tillsynsplanen fastställs inför varje nytt verksamhetsår, men omprioriteringar kan göras under året. Vidare är en stor del av tillsynsarbetet händelsestyrt. Av tillsynsplanen framgår arbetsinriktningen för tillsynsområdena och deras målsättning.

Den årliga planeringen är uppdelad i två delar. En del av tiden faktureras medan övrig tid omfattar arbete som inte direkt kan kopplas till enskilda tillsynsobjekt. Den indirekta tiden omfattar bl.a. omvärldsbevakning, inläsning av nya tillsynsområden, kompetensutveckling, samverkan med andra myndigheter, informationsinsatser och statistisk uppföljning per bransch.

Totalt planerades cirka 106 000 tillsynstimmar för 2025. Totalt utfördes cirka 104 500 tillsynstimmar. Den största avvikelsen finns inom hälsoskyddstillsyn och då specifikt fastighetsägartillsyn. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av personalomsättning, vakanta tjänster och sjukskrivningar men också ökat arbete mot välfärdsbrottslighet. Därmed har också tillsynsintäkterna blivit lägre än budgeterat. I tabellen på nästa sida finns en mer detaljerad sammanställning av de utförda tillsynstimmarna uppdelat på lagrum/bransch.

Lagrum	Planerade tillsynstimmar 2025	Utförda tillsynstimmar 2025	Avvikelse, antal timmar
7 kap. MB Skyddade områden	2 114	2 150	36
9 kap. MB Miljöfarlig verksamhet (miljöskyddstillsyn)	19 062	19 461	399
9 kap. MB Miljöfarlig verksamhet (hälsoskyddstillsyn)	42 669	40 843	-1 826
10 kap. MB Förorenade områden	11 197	10 796	-401
14 kap. MB Kemiska produkter	13 666	13 376	-290
15 kap. MB Farligt avfall och övrigt avfall	11 261	11 212	-49
Total tillsyn enligt miljöbalken	99 969	97 838	-2 131
Strålskyddslagen	5 291	5 741	450
Smittskyddslagen	615	611	-4
Lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	250	131	-119
Tobakslagen	150	150	0
Lag om sprängämnesprekursorer	10	10	0
Total tillsyn enligt annan lagstiftning	6 316	6 643	327
SUMMA, ALL LAGSTIFTNING	106 285	104 481	-1 804

Tillsyn enligt 7 kap miljöbalken (skyddade områden)

Stockholms stad har en rik och varierande natur med hög biologisk mångfald, som förser stadens invånare med goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. En del i att säkerställa en sammanhängande grönstruktur med en fortsatt hög biologisk mångfald är tillsyn av stadens skyddade områden.

Miljöförvaltningen utövar operativ tillsyn i kommunala naturreservat och andra områdesskydd som inrättas av kommunen. Tillsyn sker även i strandskyddsområden i syfte att minimera negativ påverkan på stadens skyddade områden samt säkerställa en gynnsam bevarandestatus. Länsstyrelsen har också delegerat tillsynen av stadens tre Natura 2000-områden som ligger inom reservaten.

Uppföljning

Genom tillsynen har förvaltningen följt upp villkor i beslut om tillstånd och dispenser inom strandskyddsområden samt natur- och kulturresevat. Synpunkter och klagomål avseende åtgärder som strider mot strandskyddet eller reservatsföreskrifterna har hanterats, och tillsynsbesök har genomförts i samtliga reservat under året.

Förvaltningen har haft möten med reservatsförvaltare och verksamhetsutövare kring skötsel och projektgenomförande, i syfte att säkerställa att reservatens regler och syften uppfylls.

Tillsammans med reservatsförvaltarna har arbete även bedrivits med att ta fram information och skyltning för ökad tillgänglighet samt för att informera om reservatens syften och regler. Bland annat har uppdaterade och nya skyltar tagits fram för Grimsta och Sickla park.

Inmätning och gränsmarkering pågår eller har avslutats i flera äldre reservat samt i biotopskyddsområdet Olovslunden. På vissa platser har annekteringar identifierats. Samverkan med andra förvaltningar sker även kring koloniområden inom stadens reservat.

Under året har miljöövervakning genomförts både på habitatnivå, genom inventering av värdefulla strand- och vattenmiljöer, och på artnivå med fokus på fåglar samt mossor och lavar. Den övergripande miljöövervakningen är en central del i arbetet med att bedöma tillståndet för stadens biologiska mångfald, där de skyddade områdena utgör kärnområden i den gröna infrastrukturen. Miljöövervakningen är även en viktig grund för den fortsatta bedömningen av bevarandestatus i stadens skyddade områden.

Tillsyn enligt 9 kap miljöbalken (miljöskyddstillsyn)

Miljöfarliga verksamheter kan ge upphov till en mängd olika störningar såsom buller, utsläpp av ämnen till vatten, farligt avfall och omfattande transporter. Miljöskyddstillsynen syftar till att granska verksamhetsutövarnas egenkontroll samt att säkerställa att verksamheterna följer gällande regler samt, i förekommande fall, de tillstånd med villkor som reglerar dem. Det åligger verksamhetsutövarna att ha kunskap om sin verksamhet och de risker som den kan innebära för människor och miljön.

Verksamhetsutövarna ska inom ramen för sin egenkontroll vidta de försiktighetsåtgärder som behövs för att förebygga risker för människors hälsa och miljön.

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn eller är prövningsmyndighet inom ett flertal avgränsade tillsynsområden som avser miljöskydd. Dessa är väg- och spårtrafik, Bromma flygplats, hamnverksamheter, fritidsbåtshamnar, exploateringsprojekt, energianläggningar, avloppsreningsverk och enskilda avlopp, avfallsanläggningar, bilvård, drivmedelsstationer, buss- och tågdepåer, stora och små verkstäder, kemisk industri, laboratorier och sjukhus, grafiker, kemtvättar, krossverksamheter, betong- och asfaltsproducenter, livsmedelsindustri och prövning av ansökan om inrättande av värmepumpsanläggningar i mark (bergvärme samt sjö- och jordvärme).

Uppföljning

Tillsynen av väg- och spårtrafik har bland annat omfattat uppföljning av väg- och spårhållarnas arbete med åtgärdsprogram för luftföroreningar (partiklar, kvävedioxid och kolmonoxid) samt buller. Åtgärdsarbetet bedöms gå framåt. Förvaltningen har även fortsatt att driva på utvecklingen av dagvattenhantering längs högratifierade vägar där rening saknas. Trafikkontoret har under året påbörjat åtgärder längs utvalda sträckor. 14 befintliga trafikdagvattenanläggningar har tillsynats genom inspektioner och tillsynsmöten, och driften bedöms generellt fungera väl. Tillsyn av dagvattenhantering för stora parkeringsytor har också inletts.

Tillsynen av Swedavia visar att bolaget uppfyller tillståndsvillkoren för Bromma flygplats. Swedavia reviderar sitt kontrollprogram, inklusive rutiner för dagvatten- och luftföroreningskontroll, i samråd med miljöförvaltningen. Förvaltningen har sedan länge tillsyn över förorenad mark på Bromma flygplats, både avseende PFAS och den pågående efterbehandlingsutredningen samt vid markarbeten inom området. Under 2025 installerades en

kompletterande skyddsåtgärd för att minska pågående spridning av PFAS till Bällstaviken.

Vid tillsyn av miljöfarliga verksamheter har dagvattenutsläpp varit ett prioriterat fokusområde. Området är komplext och i ständig utveckling, då olika verksamheter kräver olika reningstekniker och åtgärder. Varje verksamhetsområde behöver utredas separat, och tillsynsmetodik samt bedömningsgrunder utvecklas fortlöpande. Arbetet är långsiktigt. Generellt noteras brister inom avfalls- och kemikaliehantering, och särskild uppmärksamhet har även riktats mot verksamheternas energianvändning. Många verksamheter har långtgående planer för att minska sin energiförbrukning.

Stadens fritidsbåtklubbar får tillsyn vart tredje år. Samtliga 31 planerade inspektioner har genomförts under året. Av dessa har 19 verksamheter fått anmärkningar som har lett till uppföljningsärenden, exempelvis avseende utfasning av otillåtna båtbottnfärger, kemikaliehantering samt avfallsförvaring eller mottagning.

Drygt 100 icke anmälningspliktiga verkstäder har inspekterats, varav cirka en fjärdedel genom oanmälda inspektioner inom ramen för fyra myndighetsgemensamma insatser i Vårberg, Järva och på Södermalm. Vanliga anmärkningar har rört bristande skötsel av oljeavskiljare, ofta till följd av oklar ansvarsfördelning mellan verksamhetsutövare och fastighetsägare. Även rapporteringen av miljöfarligt avfall till Naturvårdsverkets avfallsregister har varit bristfällig. PFAS-frågan är särskilt komplex inom denna typ av verksamheter, då det kan vara svårt att ersätta PFAS-haltiga kemikalier i tillverkningsprocesser. Tillsynen inom området behöver därför vidareutvecklas.

Tillsynen av reningsverk har bland annat omfattat SVOA:s byggnation av en ny avloppstunnel mellan Bromma och Henriksdals reningsverk. Tillsyn har bedrivits löpande under året. En tillståndsprovning har även genomförts avseende byggnation av två nya rötkammare vid Henriksdals reningsverk. Ytterligare en provning, avseende en tryckavloppsledning vid Brommaplan, är under förberedelse och planeras till 2026.

Stockholm Exergis byggnation av anläggningen för koldioxidinfångning vid Värtaverket pågår, och projektet har tillsynats vid flera tillfällen under året.

Tillsyn enligt 9 kap miljöbalken (hälsoskyddstillsyn)

Liksom för de miljöfarliga verksamheterna granskar förvaltningen i hälsoskyddstillsynen bl.a. verksamheters egenkontroll, men utför även inspektioner i syfte att hitta brister. Det gäller exempelvis bristande ventilation samt förekomst av fukt, mögel och höga bullernivåer i lokaler för utbildning, vårdboenden och bostäder. En stor del av tillsynsobjekten är anmälningspliktiga, t.ex. skolor och förskolor, bassängbad, plaskdammar och hygienverksamheter. Förvaltningen granskar dessa efter inkommen anmälan innan de påbörjar sin verksamhet.

Hälsoskyddstillsynen omfattar handläggning av klagomål på olägenheter i bostäder, riktad bostadstillsyn i socioekonomiskt utsatta områden, riktad tillsyn av fastighetsägares egenkontroll, tillsyn av samtliga skolor och förskolor i staden, vård- och omsorgsboenden samt tillfälliga boenden, tillsyn av strandbad, tillsyn av att inte skadliga ljudnivåer förekommer inom konsert- och evenemangsverksamheter, tillsyn av bassängbad och plaskdammar samt tillsyn av anmälningspliktiga hygienverksamheter i syfte att förebygga risk för smitta. Utöver tillsynen utför förvaltningen, huvudsakligen på stadsdelarnas uppdrag, provtagning av badvattnet på stadens strandbad. Nämnden är även prövningsmyndighet för tillstånd till hållande av djur enligt stadens hälsoskyddsföreskrifter samt remissmyndighet i samband med socialnämndens prövning av ansökan om utskänkningstillstånd.

Uppföljning

Under 2025 har 22 nya ärenden inom riktad bostadstillsyn inletts, avseende flerbostadshus, och 35 inspektionstillfällen har genomförts. Endast ett fåtal ärenden saknade anmärkningar. De vanligaste avvikelserna har varit bristande ventilation, förhöjda fuktindikeringar samt låg tappvarmvattentemperatur. Merparten av de pågående ärendena avser byggnader i stadens fokusområden. Antalet inkomna klagomål på störningar i bostäder fortsätter att öka.

Inom tillsynen av fastighetsägares egenkontroll granskas bland annat arbetet med energieffektivisering. Bostadssektorn är, vid sidan av industrin, en av de största energianvändarna. Målsättningen är att egenkontrollen för stadens cirka 5 000 fastigheter med sämst energiprestanda (energiklass F eller G) ska granskas inom tio år. Digital redovisning möjliggör ett riskbaserat urval för platsinspektioner. Under 2025 genomfördes cirka 200 inspektioner, varav drygt två tredjedelar resulterade i brister som kräver

uppföljning. En dryg tredjedel av dessa rörde energiprestanda. Brister i kontroll av tappvarmvattentemperatur, med risk för legionella, var också vanligt förekommande.

Av årets drygt 300 planerade inspektioner av skolor och förskolor genomfördes något färre, främst på grund av evakuering eller nedläggning av cirka 20 verksamheter. Omkring två tredjedelar av de inspekterade verksamheterna hade brister som krävde uppföljning. Vanligast var bullerproblem, avsaknad av personbelastningskarta och bristfällig ventilation.

Städning och hygien är ett utpekat fokusområde i den nationella strategin för miljöbalkstillsyn 2022–2025. I årets tillsyn fick drygt hälften av skolorna och förskolorna anmärkningar kopplade till städning, vilket visar att området fortsatt behöver prioriteras. Under året har samverkansmöten hållits med bland annat utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen Hägersten-Älvsjö. Samverkan med förskoleförvaltningen har även fördjupats, bland annat kring gemensamma utmaningar såsom oseriösa aktörer.

Årets planerade inspektioner av tillfälliga boenden har genomförts och avsett vandrarhem och hotell. Inspektionerna har varit oanmälda och prioriterats utifrån tidigare klagomål, tips från allmänheten och avvikande omdömen på internet. Flera verksamheter uppvisade allvarliga brister, bland annat avseende ventilation, skadedjur, misstänkt mögel och otillräcklig tappvarmvattentemperatur. Drygt ett tiotal klagomålsärenden har hanterats under året.

Inom ramen för *Samordnad tillsyn* har förvaltningen deltagit i en myndighetsgemensam insats mot barberarverksamheter tillsammans med polisen och Arbetsmiljöverket. Samtliga inspekterade barberare hade brister i rutiner för rengöring av instrument och använde olämpligt desinfektionsmedel. Majoriteten hade även brister eller oklar hantering av skärande avfall. Ingen av de besökta verksamheterna hade anmält sin verksamhet till miljöförvaltningen, vilket de uppmanades att göra.

Tillsyn enligt 10 kap Miljöbalken (förorenade områden)

I Stockholm finns ett flertal områden både på land och i sediment med potentiellt mycket stor risk för människors hälsa och miljön, så kallade riskklass 1- och 2-objekt. Tillsyn av förorenade områden ska bidra till arbetet för att nå de nationella miljömålen samt stadens mål Ett giftfritt Stockholm. Tillsynen har som övergripande mål att förorenade markområden åtgärdas och används på ett sätt som inte innebär risker för hälsa och miljö.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ansvar för tillsyn av förorenade områden enligt miljöbalken där kommunen är tillsynsmyndighet. Tillsynsarbetet avseende förorenade områden kan indelas i händelsestyrda respektive egeninitierade/behovsprioriterade ärendetyper.

Uppföljning

Den händelsestyrda verksamheten, såsom hantering av upplysningar om påträffade föroreningar och anmälningar om efterbehandling, har under året fortsatt prioriterats för att säkerställa tillräckliga efterbehandlingsåtgärder. Arbetet med att minska ärendebalansen pågår med hjälp av extra personalresurser.

Inom den behovsprioriterade tillsynen har en kartläggning av nedlagda kemtvättar samt ansvarsutredningar för prioriterade objekt genomförts. En handlingsplan för den egeninitierade tillsynen är under framtagande och kommer att vara klar för beslut under första halvåret 2026.

Tillsyn 14 kap (kemiska produkter)

Förvaltningen bedriver tillsyn som syftar till att kontrollera kosmetiska och kemiska produkter samt miljögifter i varor. I tillsynen ingår kontroll av konstgräsplaner i syfte att minska spridning av mikroplaster.

Vidare bedriver förvaltningen tillsyn över att anläggningar som innehåller köldmedier följer gällande regler för att förebygga läckage av växthusgaser (f-gaser).

Förvaltningen kontrollerar att de oljecisterner som finns kvar i staden kontrolleras enligt gällande regler, samt verkar för att de kvarvarande fastigheter som värms med olja ska fasa ut oljeanvändningen och övergå till exempelvis fjärrvärme eller värmepump.

Uppföljning

Tillsynen har bedrivits enligt plan och omfattar även produkter som hanteras i stora volymer, såsom de som säljs på apotek, samt riskprodukter som kan innehålla farliga ämnen. Särskild kontroll har gjorts av PFAS-ämnen och ftalater i kosmetiska produkter, och endast ett fåtal produkter med PFAS har påträffats. Nämnden ser här en generell minskning av förekomst av PFAS i kosmetiska

produkter. De verksamheter som får tillsyn får information om mikroplastrestriktioner i samband med tillsynen. Inspektioner bedrivs löpande inom de olika arbetsområdena, och brister har identifierats i samtliga.

Exempelvis har ett flertal butiker med huvudsakligen utländska kosmetiska produkter besökts. Hudblekningsprodukter köptes in för analys av vissa förbjudna ämnen, såsom kvicksilver och hydrokinon, eftersom dessa ämnen ibland tillsätts utan att anges i innehållsförteckningen. Fjorton produkter skickades för analys och fyra av dessa innehöll antingen kvicksilver eller hydrokinon, trots att dessa ämnen inte fanns deklarerade. I samtliga butiker har många produkter med allvarliga brister påträffats, inklusive produkter med förbjudna ämnen.

Inom ramen för *Samordnad tillsyn* har grossister i Årsta partihallar och återförsäljare i Vårbergs centrum som saluför kosmetiska produkter inspekterats av miljöförvaltningen tillsammans med andra myndigheter. Hos samtliga grossister påträffades produkter med allvarliga brister. Alla utom en tillhandahöll produkter med förbjudna ämnen. I verksamheten som kontrollerades i Vårberg påträffades många produkter med allvarliga brister.

Tillsyn 15 kap (farligt avfall och övrigt avfall)

Avfallslagstiftningen syftar till att i första hand förebygga att avfall uppkommer. I andra hand ska avfall återanvändas och i tredje hand återvinnas i form av material eller energi. I sista hand ska avfall deponeras. Avfallsområdet har kommit att bli ett lukrativt område för illegala verksamheter, vilket förhindrar en hållbar resursanvändning. Det bidrar till att farliga ämnen inte tas om hand på rätt sätt utan istället hamnar i delar av världen där det saknas kunskap och resurser att hantera det farliga avfallet.

Även lokalt kan en felaktig hantering av farligt avfall i verksamheter leda till spridning av gifter, med läckage till mark och vattendrag som konsekvens. Det kan t.ex. handla om deponier som inte följer sitt tillstånd, eller olovlig dumpning av avfall i mark- och vattenområden.

Avfallslagstiftningen är komplex och till vissa delar svår att tillämpa. Det finns många svåra avgränsningsfrågor som en tillsynsmyndighet måste hantera. Det gäller exempelvis frågor som rör om något ska klassas som ett avfall eller en biprodukt.

I staden bedrivs tillsyn i syfte att granska hantering av farligt avfall hos såväl de verksamheter som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt kap. 9 miljöbalken och de som inte gör det. I

tillsynen granskas verksamhetsutövarnas rutiner för hantering och sortering av avfall, förpackningsavfall och farligt avfall. Inom tillsynen läggs särskilt fokus på avfallstransportörer, hantering av avfall på centrumanläggningar och dumpning av snö. Utöver den planerade tillsynen hanteras klagomål på bristfällig avfallshantering eller nedskräpning och prövning av inkommande dispenser avseende kravet på obligatorisk utsortering av matavfall och övriga dispenser från renhållningsordningen.

Uppföljning

Den planerade tillsynen inom området har genomförts i huvudsak enligt plan. Nedan följer ett axplock av det arbete som skett inom området under året.

Arbetet med att utveckla tillsyn av avfall kopplat till rivning av byggnader har intensifierats. Detta har bl.a. skett genom ökad samverkan med polisen, en branschorganisation för rivningsföretag samt internt med berörda förvaltningar såsom stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret.

Under perioden har ett tiotal inspektioner av byggen kopplat till rivningsavfall genomförts. Vid inspektionerna har brister noterats framför allt gällande hanteringen av farligt avfall, såsom avsaknad av dokumentation, upprättande av transportdokument, inrapportering till Naturvårdsverket samt generella brister som olämplig förvaring. Andra brister som har noterats är dagvattenbrunnar som inte täcks över i tillräcklig omfattning.

När det gäller budgetuppdraget att lägga särskilt fokus på centrumanläggningar valde miljöförvaltningen ut tio sådana för tillsyn under 2025. Valet föll på Dalen centrum, Bredängs centrum, Rinkeby centrum, Farsta Strand centrum, Hässelby gård centrum, Rågsved centrum, Björkhagens centrum, Husby centrum, Spånga centrum och Gubbängens centrum.

Avfallshanteringen kontrolleras på livsmedelsverksamheter belägna i centrumen, exempelvis restauranger, caféer och matbutiker. Utöver tillsyn mot enskilda verksamhetsutövare inleds även tillsyn mot centrumägaren avseende fastighetsägarens ansvar för den övergripande avfallshanteringen. Av de drygt 50 tillsynsbesök som gjort inom centrumtillsynen har drygt 40 verksamheter fått någon anmärkning som kräver uppföljning från miljöförvaltningens sida. De vanligaste anmärkningarna var brister kring utsortering av matavfall eller förpackningsavfall.

För samtliga de besökta centrumen har förvaltningen även inlett separata tillsynsärenden mot fastighetsägaren. De vanligaste bristerna hos fastighetsägarna har varit bristfällig informationen om sortering till lokalhyresgäster och brister i renhållning av de allmänna utrymmena.

Under året har tjugo tillsynsärenden avseende utsortering av matavfall inletts och ett drygt fyrtiotal inspektioner av avfallstransportörer har genomförts. Förvaltningen har även inlett en utredning med avseende på textilavfall för att kunna utföra tillsyn. En viktig del i utredningen har varit att klargöra om textilavfallet från verksamheter ska klassas som kommunalt avfall eller verksamhetsavfall, vilket har visat sig vara en komplex fråga som inte är färdigutredd.

Tillsyn enligt annan lagstiftning

Nämnden är även ansvarig tillsynsmyndighet avseende några andra mindre lagar som också syftar till att skydda människors hälsa och miljön. Dessa är tobakslagen, strålsäkerhetslagen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa, smittskyddslagen, marknadskontrollförordningen och lagen om sprängämnesprekursorer. Nämnden delar tillsynsansvaret enligt dessa lagar med ett flertal olika myndigheter.

Uppföljning

Tobakslagen

Under året har flertalet klagomål inkommit mot identifierbara objekt. Klagomålen avsåg rökning i anslutning till entréer, uteserveringar samt rökning inomhus. Miljöförvaltningen utförde även inspektioner gällande efterlevnaden av rökförbudet vid entréer till gallerior i city. Två verksamheter hade brister, vilket följdes upp i tillsynsärenden där åtgärder sedan vidtogs i båda fallen.

I juni utförde miljöförvaltningen tillsynskontroller mot drygt 70 av stadens närmare 90 idrottsanläggningar utomhus, såsom fotbollsplaner och friidrottsanläggningar. Vid tillsynen kontrollerades hur information om rökning förbjuden var anslagen, förekomst av askkoppar och tecken på om rökning förekommit vid entréer samt inne på anläggningen. På mer än hälften av de kontrollerade anläggningar noterades någon form av brist. Idrottsförvaltningen har fått en inspektionsrapport och har därefter meddelat att åtgärder ska vidtas. Detta kommer att följas upp under 2026.

Smittskyddslagen

Totalt 13 fall av misstänkt legionellasmitta har utretts under året. Utredningarna har avsett privata bostäder, fartyg, tandläkarmottagningar och sjukhus.

Färre anmälningar av kyltorn har kommit in än förväntat under året. Dock har ett knappt tiotal verksamheter anmälts och dessa har inspekterats. Ett par beslut om miljö sanktionsavgift har meddelats verksamheter som har hittats och som inte har varit anmälda. Under 2026 ska arbetet med att hitta oanmälda kyltorn intensifieras.

Under året har även inkommit närmare 20 anmälningar om objektburen smitta som har handlagts.

Bilaga 4, Livsmedelskontroll 2025, uppföljning av kontrollplanen

Den planerade kontrollen för 2025 har kunnat utföras enligt plan. Under året har ca 8200 kontroller genomförts. Inkommande klagomål och misstänkta matförgiftningar har hanterats skyndsamt.

Flera samarbeten med andra myndigheter har genomförts under året, bl.a. krogkontroller med polis och socialförvaltningens tillståndsenhet, flera samarbeten med polisen (t.ex. AKC; Center mot arbetslivskriminalitet), kontroller med gränspolisen och arbetsplatsinspektioner. Utöver detta är livsmedelskontrollen delaktig i stadens arbete mot välfärdsbrottslighet, "Samordnad tillsyn", där staden gemensamt med andra myndigheter kraftsamlar mot brottslighet.

Under året har beredskapsplanen uppdaterats, inte minst med ett större fokus på allvarlig samhällsstörning, exempelvis pandemi, höjd beredskap eller krig.

Under året hanterades ett ovanligt utbrott av listeria i restaurangmiljö, där många personer insjuknade ovanligt snabbt och de insjuknade personerna inte ingick i de normala riskgrupperna för listeria. Ett nära samarbete inom förvaltningen och externt med Smittskydd Stockholm samt Livsmedelsverket medförde att utredningen kunde genomföras skyndsamt och att tydlig information kunde förmedlas till allmänheten.

Uppföljning av nämndmål

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål för livsmedelskontrollen finns i verksamhetsplanen (VP). Målen för 2025 är:

3.6.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

3.6.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar brottsförebyggande genom att upptäcka och motverka livsmedelsbedrägerier och fusk

Aktiviteter:

- Under 2025 kontrollera de anläggningar som enligt den operativa planen ska erhålla planerad kontroll och utföra cirka 7500 kontroller. Planerade kontroller

inklusive kontroll av nya verksamheter samt uppföljande kontroller vid konstaterade avvikelser.

- Antal utförda kontroller redovisas nedan.
- Handläggning av klagomål och misstänkt matförgiftning påbörjas senast arbetsdagen efter inkommen anmälan.
 - Handläggning av matförgiftningar och klagomål redovisas i tabellen nedan.
- Fortsätta arbetet i den särskilda grupp som arbetar med livsmedelsfusk. Gruppen fokuserar på inkomna tips om livsmedelsfusk och uppsökande verksamhet för att komma åt de som inte står under förvaltningens vanliga kontroll.
 - Den planerade proaktiva kontrollen med fokus på livsmedelsfusk framskrider, inte minst genom fortsatt bevakning av ett tiotal anläggningar där fusk tidigare förekommit men även nya som tillkommit. Ett särskilt genomförande av samordnade kontroller av grossister, marknadsstånd och tidigare distributionsled avseende försäljning av svenska jordgubbar, där nämnden varit delaktig, i nära samverkan med Jordbruksverket, Livsmedelsverket och flertalet kommuner i Sverige.
 - Genomförande av gemensamma kontroller inom ramen för det stadsövergripande arbetet i *Samordnad tillsyn* fortsätter och flera insatser har genomförts. Bl.a. har tillsyn genomförts vid centrumanläggningar, restauranger, Årsta partihandelsområde samt stadens fokusområden tex Vårberg.
 - Samarbetet med polisen har utökats genom gemensamma insatser med AKC (myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet). Särskilda insatser har genomförts med Gränspolisen utöver de inarbetade samordnade myndighetsgemensamma insatser i Järva som har pågått under många år.

Antal kontroller

Kontroller	Mål	Utfall
Planerade kontroller	5600	5400
Kontroll av nyregistrerade anläggningar	400	850
Uppföljande kontroller	750	1400
Misstänkta matförgiftningar	100	62
Klagomål och information om avvikelser	400	260
Händelsestyrda och övrigt	200	200
Totalt	Ca 7500	8200

Skyndsam handläggning av information om misstänkta avvikelser

Handläggning av klagomål och misstänkt matförgiftning påbörjas senast arbetsdagen efter inkommen anmälan genom att en första bedömning görs. Handläggning och besök på plats utförs beroende på ärendets allvarlighet och art. För misstänkt matförgiftning som bedöms vara ett utbrott genomförs inspektion normalt inom 2 arbetsdagar.

	Mål	Utfall
Misstänkta matförgiftningar handläggs senast följande dag	90 %	98 %
Klagomål handläggs senast följande dag	90 %	94 %

Extern samverkan

Livsmedelskontrollen samverkar framför allt med andra myndigheter som bedriver livsmedelskontroll, men även med myndigheter/organisationer som verkar inom andra områden. En representant för livsmedelskontrollen i Stockholms stad fungerar som ordförande för SILK, Samverkan i livsmedelskontrollen i Stockholm, en del av Miljösamverkan i Stockholms län. På detta sätt kan vi bidra med kunskap och resurser för samordning och samsyn bland länets kontrollmyndigheter. Livsmedelskontrollen samverkar även internt inom miljöförvaltningen och andra delar av Stockholms stad, bl.a. inom ramen för *Samordnad tillsyn*, krogkontroller och näringslivsfrågor. Att samverka med andra är ett sätt för Livsmedelskontrollen i Stockholm att bidra till att stärka och utveckla den nationella livsmedelskontrollen.

Samverkansaktiviteter som genomförts under 2025.

<i>Samverkan</i>	<i>Syfte</i>	<i>Samarbete med</i>	<i>Status</i>
Länsgemensam provtagningsplan	Kontroll	SILK	Pågår
Stödgrupp för kött och chark och en stödgrupp för fisk	Utveckling/kontroll	SLV och Göteborg	Pågår
Nätverk 853-anläggningar	Styrning/kontroll	SLV	Pågår
SNOL (Sveriges Nätverk för Offentlig kontroll inom Livsmedelskedjan)	Utveckling/likriktning	Nationellt (kommuner), SLV och SKL	Pågår
Storstadsnätverket	Styrning/kontroll	Göteborg, Malmö, Uppsala och SLV	Pågår
Nationell huvudkontors-kontrollgrupp	Kontroll	SLV samordnar	Pågår
Nationell kosttillskottsgrupp	Kontroll	SLV samordnar	Pågår

Planerad kontroll av befintliga anläggningar

Tillverkningsanläggningar

SANTE F, som utför revisioner i EUs medlemsstater, har under 2023 utfört en revision i Sverige med fiskproduktion som fokus. Vid denna revision reviderades bland annat en anläggning i Stockholm. De sista avvikelserna från den revisionen har släckts under 2025 och revisionen är nu avslutad.

Under 2025 har förvaltningen har svarat på två enkäter från SANTE F, en gällande Histaminprovtagning i fisk och en om Livsmedelssäkerhetskultur. Detta är ett nytt arbetssätt för SANTE F att inhämta information.

Vidare har 853-gruppen (Livsmedelskontrollens arbetsgrupp som hanterar animalieanläggningar) genomfört ett studiebesök på gränskontrollen i Norvik i maj samt deltagit i ett samsynsutbyte med Livsmedelsverket.

Under året som gått har samtliga inspektörer som kontrollerar godkända anläggningar deltagit i utbildning och fått tillgång till TRACES TRAdE Control and Expert System (EU-kommissionens centrala, flerspråkiga digitala plattform för kontroll och certifiering av handel med djur, livsmedel, foder och växter).

Huvudkontor

Det här året har flera seniora medlemmar i gruppen slutat och nya medlemmar har kommit in vilket medfört att tid och kraft har lagts på att ta tillvara på den kunskap som finns i gruppen och genomföra de revisioner som planerats. Av de planerade 135 revisionerna så genomfördes samtliga och ytterligare 17 händelsestyrda kontroller har utförts.

Huvudkontorsgruppens medlemmar har aktivt deltagit i den nationella huvudkontorsgruppen som Livsmedelsverket är sammankallande för. Den nationella huvudkontorsgruppen har haft tre digitala möten och ett fysiskt, då samsyn mellan landets större kommuner sker.

Fokus under året har varit spårbarhetskontroller av främst kött och köttprodukter. Vid revisionerna har dokumentation av inköp och försäljning granskats, men även ytterligare aspekter som bland annat spårbarhet vid RASFF, vid återkallelse och vid leverantörsbedömningar har varit aktuella för granskning.

Två analyser av äkthet på ris inom ett provtagningsprojekt i SILKs regi har genomförts och ett prov av färgämnen i saffran har analyserats, samtliga var utan avvikelse.

Under året har förvaltningen beslutat om ett samlat föreläggande mot huvudkontoret för en café-kedja riktat mot bolagets 20 caféer. Bristerna som konstaterades var av systemkaraktär kopplat till styrning och ledning. Det var första gången ett föreläggande kopplat till ett huvudkontors alla enheter skrivits. Beslutet överklagades och länsstyrelsen gav förvaltningen rätt. Företaget har satt in åtgärder och bristerna är nu åtgärdade.

Grossister och matmäklare

Året har präglats av mycket samverkan. Grossistgruppen har deltagit i flera myndighetsgemensamma insatser under ledning av stadsledningskontoret. Fokus har legat på grossister i Årsta partihandelsområde. Samkontroller har också genomförts med Jordbruksverket på grönsaksgrossister. Gruppen har även deltagit i insatsen riktad mot jordgubbsförsäljare som organiserades av avdelningens fuskgrupp.

Majoriteten av de planerade grossistkontrollerna har utförts under året. Utöver de planerade kontrollerna har ett 40-tal verksamheter avregistrerats och ett 30-tal nya tillkommit. Mycket tid har åtgått till att följa upp konstaterade brister hos ett mindre antal verksamheter.

Vad gäller matmäklarna har de planerade kontrollerna i huvudsak genomförts enligt kontrollplanen. Utöver det har 60 st nyregistrerade verksamheter kontrollerats och 50 st avregistrerats. I förvaltningens register över livsmedelsverksamheter finns många små matmäklarföretag som ännu inte släpper ut livsmedel på marknaden eller som periodvis släpper ut livsmedel på marknaden. Dessa ska enligt livsmedelsverket vara registrerade, men någon kontroll kan inte genomföras när det inte finns några produkter att kontrollera. Kravet på registrering av dessa små verksamheter medför både administrativa och handläggningssmässiga utmaningar för förvaltningen. Under året har matmäklargruppen därför arbetat med att hitta en metod för att hantera dessa. Metoden utvärderas under nästa år.

Dricksvatten

Under året planerades tre kontroller av SVOA; två revisioner och en inspektion av en dricksvattenreservoar. Utöver det har fokus även i år varit säkerhetsfrågorna det vill säga hur verksamheten kan förebygga och avhjälpa skadeverkningar till följd av sabotage eller annan skadegörelse som kan påverka kvaliteten på dricksvatten. Utöver SVOA har dricksvattenanläggningen på Hässelby golf fått planerad kontroll och fyra nyregistrerade verksamheter kontrollerats. Dricksvattengruppen har deltagit i MSL:s samverkan för dricksvattenfrågor och även utvärderat behovet av samverkan mellan kommuner som får leverans av dricksvatten från SVOA.

Gruppen har även genomfört en scenarioövning med fokus på medieträning.

Kosttillskott och hälsokost

Fokus har under året främst varit på medicinska påståenden, otillåtna substanser/ingredienser, osäkra livsmedel och nya livsmedel. Revision har genomförts på huvudkontor för kosttillskott – kontrollområden som legat i fokus har varit: spårbarhet, återkallelse, incidentrapportering, egen provtagning, hur säkerställer de att mängd av ämnen stämmer i egna märkesvaror, samt hur säkerställer de rätt ingredienser i egna märkesvaror.

Ett antal saluförbud har lagts på verksamheter som har medicinska påståenden på sina hemsidor. Kontrollen av ashwagandha är fortsatt, som bedöms vara ett osäkert livsmedel, hos huvudkontor som släpper ut kosttillskott i egna varumärken på marknaden. Flertalet saluförbud har lagts på huvudkontor som släpper ut ashwagandha på marknaden då de

inte kan visa att deras produkt är säker, vilket har genererat överklagande och yttrande till Länsstyrelse och Förvaltningsrätt.

Provtagning har genomförts på fisk- och algolja gällande deklarerad halt för omega-3 samt hälsopåståenden för DHA och EPA. 15 prover köptes in och samtliga innehöll de mängder de utlovade enligt märkning på produkt och inom felmarginaler. Vissa avvikelser gällande hälsopåståenden för DHA och EPA samt Omega-3.

Kontroll av nyregistrerade anläggningar

	<i>Plan</i>	<i>Utfall</i>
<i>Antal nyregistrerade anläggningar</i>	1000	1156
<i>Antal kontroller</i>	900	850

Målet är att kontrollera nya livsmedelsanläggningar inom två månader efter att verksamheten startat.

Uppföljande kontroll vid konstaterade avvikelser

	<i>Förväntat utfall</i>	<i>Utfall</i>
<i>Antal uppföljande kontroller</i>	1500	1397

Att följa upp att avvikelser blir åtgärdade är helt avgörande för en myndighet som bedriver livsmedelskontroll. Förvaltningen följer Livsmedelsverkets kontrollprocess för att säkerställa att hanteringen av avvikelser blir likvärdig med andra kontrollmyndigheter. Alla sanktioner rapporteras till nämnden regelbundet.

Kontroll och handläggning i utredningsärenden

Utredningsärenden är händelsestyrda och därför beroende av omvärlden, men tillgängligheten för kontakt med livsmedelskontrollen är också av betydelse för hur många ärenden som kommer in.

Misstänkta matförgiftningar

	<i>Förväntat /mål</i>	<i>Utfall</i>
<i>Antal inkomna ärenden</i>	1000	1614
<i>Antal ärenden där utredning startats</i>	200	175
<i>Antal kontroller</i>	100	62

Utredning startas när tillräcklig information finns, samt att det räknas som ett utbrott dvs att två eller fler anmält att de blivit sjuka.

Under året hanterades ett ovanligt utbrott av *Listeria* i restaurangmiljö. Tidigare utbrott av *Listeria* i restaurang är okänd, många personer insjuknade ovanligt snabbt och insjuknade personer ingår inte i de normala riskgrupperna för *Listeria*.

Utredningen inklusive det mediala tryck som uppstod tog mycket resurser i anspråk, framförallt arbetstid och kostnader för handläggning samt provtagning. Den mycket omfattade provtagningen bedöms ha gett viktig kunskap om smittspridningen. Ett nära samarbete inom förvaltningen och externt med Smittskydd Stockholm samt Livsmedelsverket har medfört att utredningen fungerat på ett bra sätt bland annat avseende utgående information. Berörda verksamhetsutövare har också samarbetat på ett sätt som har underlättat utredningen. En lärdom är att snabbare sätta samman en utredningsgrupp i enlighet med vår beredskapsplan och att knyta avdelningens funktion ”Arkiv & registratur” till utredningsgruppen.

Klagomål och information om avvikelser

	Förväntat/ mål	Utfall
<i>Antal inkomna ärenden</i>	1000	1284
<i>Antal ärenden där utredning startats</i>	400	480

Antalet ärenden rörande utredning av information om avvikelser fortsätter öka. I de fall som utredning av klagomålet inte startas följs uppgifternas som inkommit normalt upp i ordinarie kontroll eller i ett annat pågående kontrollärende.

RASFF

	Förväntat	Utfall
<i>Antal ärenden</i>	200	150

RASFF är namnet på ett system för att vidarebefordra och skapa larm om osäkra livsmedel mellan myndigheter i Sverige och kontrollmyndigheter inom EU. Systemet är numera webb-baserat.

Uppföljning och utvärdering av kontrollen

Internrevisioner och revisionsutbyte

För uppföljning av verksamhetens kvalitet har avdelningen en kvalitetssäkringsgrupp som löpande arbetar med att säkerställa att rutiner för arbetet finns, är kända av alla medarbetare och följs i det dagliga arbetet. Kvalitetssäkringsgruppen genomför internrevisioner varje år, både av den egna verksamheten och i utbyte med andra myndigheter.

Under 2025 har granskning utförts med fokus på rutiner för hantering av misstänkt matförgiftning. Granskningen konstaterade att förvaltningen bedöms hantera matförgiftningsärenden i enlighet med gällande lagstiftning.

Bilaga 5. Personalberättelse 2025

Personalberättelsen innehåller en beskrivning av personalstrukturen och en redogörelse och uppföljning av det personalstrategiska arbetet under 2025. Personalnyckeltal och statistik är hämtat från stadens centrala rapporter i beslutsstöd. Förvaltningens nyckeltal ser på det stora hela bra ut.

Antal medarbetare

Genomsnittligt antal tillsvidareanställda per månad under 2025 var 282 stycken, jämfört med 268 stycken föregående år. Antalet anställda i november uppgick till 297 (282), varav 286 (271) tillsvidareanställda och 11 (11) tidsbegränsat anställda. Siffror inom parentes avser föregående år. Detta motsvarar en ökning av genomsnittligt antal tillsvidareanställda med cirka fem procent jämfört med föregående år. Utökning har främst skett inom tillsynen och bland projektledande roller, där förvaltningen förstärkt verksamheten för att möta nya eller utökade mål och uppdrag. Exempel på sådana områden är samordnad tillsyn, välfärdsbrottslighet, uppföljning av miljöprogrammet, samordning kring utökade upphandlingskrav, stärkt fastighetsägartillsyn samt riktad bostadstillsyn.

Kvinnor och män

Sett till fördelningen mellan kvinnor och män på förvaltningen var i november 2025 70 procent av medarbetarna kvinnor och 30 procent män, vilket är densamma som tidigare år. Könsfördelningen reflekterar en skev könsfördelning som finns redan på inspektörsutbildningar runtom i landet, och likt föregående år så anställs fler kvinnor än män. Förvaltningen tillämpar kompetensbaserad rekrytering men allt annat lika går underrepresenterat kön före.

Ålder

Åldersstrukturen på förvaltningen är som helhet bra med förhållandevis många unga och få som står inför pensionsavgång. Medelåldern för samtliga anställda är i december 2025 45 år, vilket är samma som föregående år. Medelåldern bland kvinnorna är 45 år och bland männen 46 år. Andelen kvinnor är fler inom samtliga åldersgrupper, med undantag för medarbetare i åldersgruppen 20–29 år och över 65 år där fördelningen är jämn.

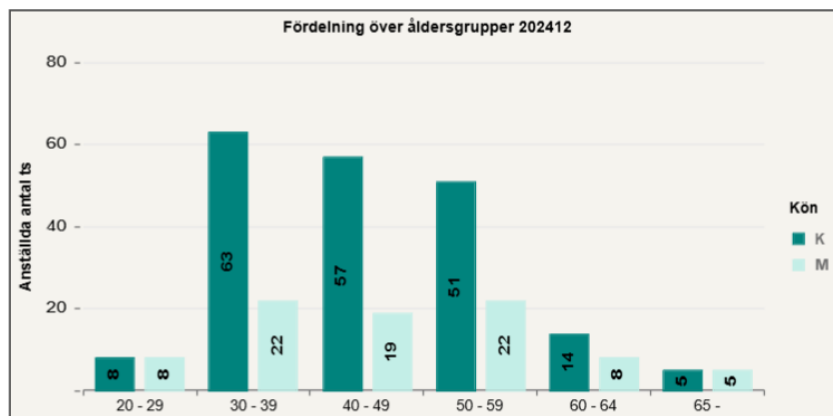

Diagram: Åldersfördelning för månadsavlönade (tillsvidare och tidsbegränsat)

Personalomsättning

Under perioden januari-november har andelen externa avgångar legat kvar på ungefär samma nivå som tidigare (17 stycken 2024 jämfört med 20 stycken 2025). Även andelen externa rekryteringar ligger på en stabil nivå (25 stycken 2024 jämfört med 26 stycken 2025).

Förvaltningens personalomsättning ligger fortsatt på en rimlig nivå.

Personalomsättning	2025	2024	2023	2022	2021	2020
	7,10 %	5,22 %	6,05 %	7,14 %	5,47 %	7,23 %

Personalomsättning beräknas enligt: Det lägsta talet av avgångar eller rekryteringar av tillsvidareanställningar under året ställs mot det genomsnittliga antalet tillsvidareanställningar per befattning under året. Statistiken visar den externa rörligheten, dvs. de som rekryterats från annan arbetsgivare samt de som slutat i staden.

Sjukfrånvaro

Förvaltningen har ett mål på 3,5 procent och vid oktober månad 2025 hade miljöförvaltningen en total sjukfrånvaro på 2,6 procent per rullande 12 månader, vilket är 1,5 procent lägre jämfört med samma period föregående år.

I staden i stort ligger sjukfrånvaron på 6,1 procent och för fackförvaltningarna på 4,9 procent.

Kvinnors långtidssjukfrånvaro ligger på 2,4 procent och männens på 0,3 procent, vilket är en sänkning jämfört med samma period föregående år (3,4 procent respektive 1,5 procent). Kvinnors korttidssjukfrånvaro ligger på 0,9 procent och männens på 0,7 procent, även det en sänkning jämfört med samma period föregående år (1,4 procent respektive 0,6 procent). Den totala korttidssjukfrånvaron per rullande 12 månader

ligger på 0,8 procent, vilket är 0,7 procent lägre än årsmålet.

Oavsett orsak till sjukskrivningen har alla långtidssjukskrivna en plan för återgång i ordinarie arbete. Planerna varierar från anpassning av arbetet till olika former av insatser från företagshälsovården.

Miljöförvaltningen arbetar enligt stadens rehabiliteringsprocess och samarbete sker med bland annat företagshälsovården. Respektive avdelning följer upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i ILS för att upptäcka och åtgärda risker i den fysiska, psykosociala och organisatoriska arbetsmiljön. Risker fångas också upp i de årliga medarbetarsamtalen samt i löpande avstämningar mellan medarbetare och chef. Ett omfattande friskvårdsprogram finns för att förebygga sjukfrånvaro.

Personalstrategiskt arbete

Miljöförvaltningen ska vara en bra arbetsgivare med trygga anställningar, goda anställningsvillkor och stora möjligheter att utvecklas i yrket. Genom närvarande ledarskap baserat på tillit ökar medarbetarnas delaktighet, engagemang och trivsel i arbetet vilket bidrar till en arbetsmiljö som uppmuntrar till lärande, samverkan och prestation. Genom att tillämpa flextid och flexibelt arbetssätt, exempelvis genom möjligheten att delvis arbeta hemifrån, fortsätter förvaltningen vara en attraktiv arbetsgivare som underlättar för medarbetarna att kombinera arbete, fritid och familjeliv.

Förvaltningen satsar på kompetensutveckling, friskvårdsförmåner och ledningsutveckling i enlighet med stadens chefsprofil. Detta har gett mätbara resultat med engagerade medarbetare, låg sjukfrånvaro samt fortsatt höga resultat i den medarbetarenkät som genomförs i början på varje år.

Den sammanfattande indikatorn, det så kallade Aktivt medskapandeindex (AMI) uppmättes 2025 till 84 (83 år 2024). Förvaltningens AMI har varit högre än stadens genomsnitt sedan 2014 och framåt och 2025 låg förvaltningen fyra punkter högre än staden som helhet. På delindexet ledarskap uppnår förvaltningen fortsatt ett mycket högt resultat: 87 poäng 2025 (88 poäng 2024). Delindexet styrning ligger på 81 poäng och motivation på 82 poäng.

Bland förbättringsområdena, de frågor som värderats lägre i enkäten, finns ”min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt” samt ”På min arbetsplats har vi stockholmarnas fokus i allt vi gör” Efter varje medarbetarenkät följs resultatet upp av respektive chef och medarbetare på enhets- och avdelningsnivå och en handlingsplan tas fram.

Handläggare

Johan Dykhoff Sternelius
Telefon: 08-508 28 998

Till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av intern kontroll 2025, Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Innehållsförteckning

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	3
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	4
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	4
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	4
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	5
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	5

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att den interna kontrollen under 2025 har varit tillräcklig.

Internkontrollarbetet har bedrivits enligt plan. Utöver kontrollerna som framgår i internkontrollplanen görs löpande kontroller avseende ekonomi, prognosarbete, personalrelaterade frågor med mera och inga väsentliga avvikelser har noterats.

Med utgångspunkt i revisionskontorets rekommendationer från 2024, vilka redovisades i den revisionsrapport som behandlades av miljö- och hälsoskyddsnämnden i juni 2025, har förvaltningen vidtagit åtgärder för att stärka internkontrollarbetet samt för att säkerställa att avdelningscheferna involveras i arbetet med riskidentifiering. Detta har genomförts inom ramen för framtagandet av internkontrollplanen för 2026.

En ytterligare rekommendation avsåg att säkerställa att medarbetare rapporterar händelser av otillåten påverkan i incidentrapporteringssystemet (IA) i enlighet med förvaltningens rutin för hantering av hot. Rekommendationen har beaktats genom att området ingår som en kontroll i internkontrollplanen för 2026. Därutöver har särskilda aktiviteter planerats under 2026 i syfte att säkerställa att händelser av otillåten påverkan rapporteras i incidentrapporteringssystemet i än högre grad.

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Process: IT-funktionalitet

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Löpande systemförvaltning	Regelbunden dialog med leverantörer om kontinuerlig drift.	Aktiv uppföljning – i styrgrupp och förvaltningsgrupp – vad gäller driftstörningar i ECOS. Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Ett kontinuerligt förbättringsarbete bedrivs i syfte att stärka prestanda och driftsäkerhet i förvaltningens verksamhetssystem (Ecos). Driftsäkerheten har förbättrats under det senaste året, vilket har medfört ett minskat antal driftavbrott. Jämfört med motsvarande period föregående år är antalet avbrott väsentligt lägre. Prestandarelaterade problem lyfts numera till systemleverantörens ledning och ett gemensamt utvecklingsprojekt mellan förvaltningen och leverantören planeras att inledas under våren 2026. Förvaltningen tillhandahåller även underlag till systemleverantören avseende de delar av systemet där användare upplever brister, i syfte att förbättra systemets prestanda och svarstider. Löpande uppföljning och mätning av systemanvändningen sker i realtid med hjälp av ett särskilt verktyg, vilket även används för att följa upp genomförda åtgärder avseende prestandaförbättringar.

Process: Uppföljning av projektekonomi.

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontroll av intäkter och kostnader.	Löpande uppföljning genom månatliga prognoser, m.m.	Djupare analys i samband med T2 och årsbokslut. Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Förvaltningen bedriver ett utvecklingsarbete i syfte att ta fram och implementera tydliga, standardiserade och effektiva rutiner för budgetering och ekonomisk uppföljning av projekt. Syftet är bland annat att minimera risken för oförutsedda ekonomiska konsekvenser, förenkla administrationen samt säkerställa att förvaltningen inte blir återbetalningsskyldig till följd av bristande efterlevnad av projektvillkor. Detta blir än viktigare i och med den stadsövergripande ambition som finns att öka den externa finansieringen från staten och EU. Tydliga framsteg har gjorts under 2025, men ytterligare arbete återstår. Under 2025 har inga avvikelser eller felaktigheter i projektens ekonomi identifierats som har inneburit, eller bedöms kunna innebära, betydande ekonomiska påfrestningar för förvaltningen.

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Process: Inköp och avtalstrohet

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontroll av leverantörer, vid upphandling och inköp, utifrån syftet att motverka välfärdsbrottslighet.	Kontroll av leverantör ska göras mot Svensk Handels varningslista.	Kontroll av samtliga leverantörer Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: En kontroll av förvaltningens betalda fakturor under perioden september-december 2025 visar att inga fakturor har betalats till leverantörer som återfinns på Svensk Handels varningslista. Även kontrollen som gjordes tidigare i år, avseende perioden januari-augusti, visade att inga fakturor har betalats till varningslistade leverantörer.

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Process: Förebygga otillåten påverkan

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Vid introduktion av nyanställda samt vid löpande uppföljning genom medarbetarsamtal och APT.	Rapportering, samt regelbunden uppföljning, av händelser i incidentrapporterings systemet (IA).	Chefer följer upp med inspektörer. Samtal hålls kontinuerligt på avdelningsmöten och i medarbetarsamtal. Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Förvaltningen genomför årligen återkommande utbildningsinsatser kopplat till frågor om försök till påverkan av beslut genom exempelvis hot, aggressiva beteenden eller andra former av otillåten påverkan. Förvaltningen har även en rutin för hantering av hot och våld i samband med kontroller och inspektioner. Stadens policy för mutor och jäv aktualiseras återkommande; i samband med nyanställning, på APT och i samband med medarbetarsamtal. Förvaltningen har under 2025 genomfört en kartläggning med analys av möjliga kompetenshöjande insatser, exempelvis e-utbildningar och workshops. Förvaltningen konstaterar att flera utbildningar inom otillåten påverkan kommer att publiceras under 2026, bland annat en webbaserad utbildning om otillåten påverkan i den offentliga förvaltningen från Statskontoret samt utbildningsmaterial från stadsledningskontoret. Förvaltningen ämnar ta del av dessa. Under våren 2026 planeras även en workshop om otillåten påverkan för förvaltningens chefer. Utöver detta håller förvaltningen på att förtydliga rapporteringsvägarna gällande otillåten påverkan.

GDPR årsrapport

År 2025

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

**GDPR årsrapport
Januari 2026**

**Dnr: 2025-23761
Utgivningsdatum: 2026-01-08
Kontaktperson: Sofia Rohdin, Dataskyddsombud**

Sammanfattning

GDPR, eller dataskyddsförordningen, syftar till att skydda individers grundläggande rättigheter och friheter, med särskilt fokus på rätten till skydd av personuppgifter. Ett dataskyddsombud har i uppdrag att oberoende granska verksamhetens efterlevnad av dataskyddsförordningen. I denna rapport redovisar dataskyddsombudet årets granskning av Miljö- och hälsoskyddsnämndens dataskyddsarbete samt lämnar rekommendationer på åtgärder för att ytterligare stärka dataskyddet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppvisar god mognad i dataskyddsarbetet med välfungerande registerförteckning, etablerade styrdokument, regelbunden utbildning och ändamålsenliga incidentrutiner. En ytterligare styrka är Miljö- och hälsoskyddsnämndens interna GDPR-grupp som har stor kunskap om dataskyddsarbete och är ett bra stöd för verksamheten. Samtidigt kvarstår betydande brister som påverkar registrerades rättigheter och nämndens möjlighet att visa efterlevnad. Sammantaget bedöms den sammanlagda risken som medelhög. Styrkorna väger upp flera områden, men några centrala risker kräver åtgärder.

De största riskerna enligt dataskyddsombudets bedömning rör principen om öppenhet, i form av registrerades rätt till tillgång (art 15) och registrerades rätt till information (art 13–14). Stickprov har visat att registerutdrag saknar faktiska personuppgifter och komplett information. DSO:s granskning visar även att det finns en betydande risk kopplad till otydlig fördelning av det kommuninterna personuppgiftsansvaret. Nämndens begränsade faktiska rådighet över vissa personuppgiftsbehandlingar som de anses ha personuppgiftsansvaret för och otydligheten påverkar förmågan att uppfylla flera grundläggande krav i GDPR så som ansvarsskyldigheten (art 5.2, art 24 GDPR), registrerades rättigheter (art 12-22) och säkerhet. Dataskyddsombudet vill i sammanhanget påpeka att arbete för att minska den här risken förutsätter samarbete, åtminstone med t ex Stadsledningskontoret, och risken inte kan mitigeras av Miljö- och hälsoskyddsnämnden på egen hand.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppfyller GDPR i väsentliga delar, men behöver vidta åtgärder för att stärka transparens och öppenhet mot registrerade och verka för att tydliggöra det kommuninterna personuppgiftsansvaret.

Störst risker enligt dataskyddsombudets bedömning:

Fråga/kontroll	Risk	Rekommenderad åtgärd/åtgärder
<i>Ändamålsenliga mallar och rutiner för hantering av registrerades rättigheter samt om svar till de registrerade uppfyller lagkrav</i>		DSO rekommenderar att uppdatera rutiner samt ta fram ändamålsenlig mall för svar.
<i>Kommuninternt personuppgiftsansvar – otydlig fördelning begränsar förmåga att följa GDPR</i>		DSO rekommenderar flera åtgärder, bland annat att driva klarläggande med SLK och att verka för upprättande av stadeninterna instruktioner. Se granskningen i sin helhet i bilaga 3.
<i>Information till registrerade (anställda, användare av e-tjänster)</i>		DSO rekommenderar att uppdatera information om personuppgiftsbehandling till anställda och användare av två av Miljö- och hälsoskyddsnämndens e-tjänster i enlighet med artiklar 12–14 samt relevant praxis och vägledning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning.....	3
Dataskyddsombudets uppgift	3
Granskning av dataskyddsarbetet 2025.....	4
Kontroll av obligatoriska områden	4
Resultatsammanställning och centrala iakttagelser inom dataskyddsarbetet	5
Register över personuppgiftsbehandlingar.....	6
Säkerhet i samband med behandlingen	7
Konsekvensbedömning avseende dataskydd	8
Den registrerades rättigheter	10
Personuppgiftsincidenter	11
Överföring till tredje land.....	12
Bilagor	14
Bilaga 1 - Detaljerad redovisning av dataskyddsombudets granskning...	15
1. Register över personuppgiftsbehandlingar.....	15
2. Säkerhet i samband med behandlingen.....	17
3. Konsekvensbedömning avseende dataskydd	20
4. Den registrerades rättigheter.....	22
5. Personuppgiftsincidenter	25
6. Överföring till tredje land.....	28
Bilaga 2 – Andra genomförda granskningar och omvärldsbevakning	31
Granskning 1 – Översyn av det kommuninterna personuppgiftsansvaret	31
Granskning 2 – Personuppgiftsbiträdesavtal.....	31
Granskning 3 – Implementering av åtgärder från GDPR Årsrapport 2024	32
Dataskyddsombudets rekommendationer.....	37
Bilaga 3 Översyn av det kommuninterna personuppgiftsansvaret.....	38
<i>Inledning</i> 38	
<i>Resultatet av granskningen</i>	39
<i>Dataskyddsombudets bedömning</i>	45
<i>DSO:s rekommendationer</i>	46
Bilaga 4. Granskning av personuppgiftsbiträdesavtal	47
<i>Bakgrund och kraven i GDPR</i>	47
<i>Genomförande</i>	48
<i>Omfattning och avgränsning</i>	49
<i>Resultat</i> 49	
<i>Slutsats och rekommendationer</i>	53

Inledning

GDPR, eller dataskyddsförordningen, syftar till att skydda individers grundläggande rättigheter och friheter, med särskilt fokus på rätten till skydd av personuppgifter.

Dataskyddsreglerna (*kallas GDPR fortsättningsvis*) sätter tydliga ramar för hur personuppgifter får behandlas för att minimera risken för skada och säkerställa att hanteringen sker ansvarsfullt och rättvist. GDPR har sin grund i de mänskliga rättigheterna, där varje individ har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv samt skydd av sina personuppgifter.

I Stockholms stad är varje nämnd och styrelse ansvarig för personuppgiftsbehandlingar som sker i den egna verksamheten.

Dataskyddsombudets uppgift

Varje personuppgiftsansvarig (nämnd eller styrelse) ska utse ett dataskyddsombud. Dataskyddsombudets uppgifter framgår direkt av lagstiftningen. Ombudets roll är att kontrollera att GDPR följs inom organisationen. Det innebär bland annat att ge råd, rekommendationer och informera om frågor som rör behandlingar av personuppgifter. Dataskyddsombudet har även i uppdrag att oberoende granska verksamheternas arbete med dataskyddsfrågor för att säkerställa att dataskyddslagstiftningen efterlevs. DSO ska rapportera direkt till högsta förvaltnings-/bolagsnivå. I Stockholms stad innebär det att dataskyddsombudet rapporterar till nämnder och styrelser.

Dataskyddsombudet lämnar årligen en rapport om verksamhetens dataskyddsarbete till varje nämnd och styrelse. Genom rapporten kan nämnd och styrelse ta emot de råd och rekommendationer som dataskyddsombudet lämnar. Årsrapporten syftar till att nämnd/styrelse ska kunna fatta beslut om prioriteringar, resurser och initiativ framåt. Årsrapporten är ett medel för nämnds/styrelsens uppföljning och styrning av verksamhetens systematiska integritets- och dataskyddsarbete.

Granskning av dataskyddsarbetet 2025

Kontroll av obligatoriska områden

Dataskyddsombudet har granskat verksamhetens dataskyddarbete utifrån sex obligatoriska områden. De sex områdena har identifierats genom en analys av kraven i GDPR om hur verksamheter bör arbeta systematiskt med dataskydd. Varje område innehåller ett antal kontrollfrågor som ger en bild av verksamhetens dataskyddarbete. Dessa områden överensstämmer med de delar som enligt Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) utgör grunden för en verksamhets systematiska och rättssäkra hantering av personuppgifter.

I rapporten används en riskmodell med fyra nivåer av risk. Modellen hjälper dataskyddsombudet att visa vilken bedömning hen gör av verksamhetens dataskyddsrisiker utifrån de iakttagelser som gjorts i granskningen.

Risknivå	Beskrivning
Hög risk 	Iakttagelsen avser en brist som kan leda till betydande risker för de registrerades rättigheter och friheter. Bristen kräver omgående åtgärd och korrigering.
Medelhög risk 	Iakttagelsen avser en brist som kan leda till risker för de registrerades rättigheter och friheter. Bristen bör åtgärdas skyndsamt, men kräver inte omedelbar korrigering.
Låg risk 	Iakttagelsen avser en brist som kan leda till mindre risker för de registrerades rättigheter och friheter. Bristen bör åtgärdas, men kräver inte omedelbar korrigering.
Inget att anmärka 	Dataskyddsombudet har inga brister att rapportera avseende denna del.
Notera att risken för att tilldelas en sanktion vid tillsyn är större desto högre risken är.	

Resultatsammanställning och centrala iakttagelser inom dataskyddsarbetet

I detta avsnitt presenteras en sammanställning av den bedömda risknivån för verksamhetens dataskyddsarbete, grundat på kontrollfrågorna inom de sex obligatoriska områdena. Vidare redovisas dataskyddsombudets centrala iakttagelser, inklusive områden där verksamheten uppvisar goda resultat och bör upprätthålla sitt arbete, samt identifierade brister som kan utgöra dataskyddsrisker. Avsnittet innehåller även dataskyddsombudets rekommenderade åtgärder för att hantera dessa risker och stärka dataskyddsarbetet.

En fullständig redovisning av dataskyddsombudets underlag och resultat från granskningen av de sex obligatoriska områdena finns att läsa i bilaga 1. Bilagan innehåller även en beskrivning av syftet och bakgrunden för varje område.

Register över personuppgiftsbehandlingar

Sammanfattning

DSO har inte noterat några brister kopplade till registerförteckningen. Registerförteckningen har utökats med sju behandlingar sedan 2024 års kontroll. Rutinerna och samordning av uppdatering sker på samma sätt som tidigare år. Allting tyder på att verksamheten har goda rutiner för att hålla förteckningen uppdaterad och korrekt, genom medvetandegörande hos de som äger informationsmängder och/eller processer, samordning av uppdatering årligen och vid behov och överlag en god struktur.

Bedömning av risknivå och rekommendationer från dataskyddsombudet

Fråga/kontroll	Risk	Rekommendationer
Antal behandlingar som är registrerade?		139 behandlingar registrerade (år 2024: 132). DSO rekommenderar att den personuppgiftsansvarige fortsätter hålla registerförteckningen uppdaterad och korrekt.
Har verksamheten ändamålsenliga rutiner för att registrera nya/förändrade behandlingar?		Verksamheten har ändamålsenliga rutiner. DSO rekommenderar att fortsätta hålla i dessa rutiner och medvetenheten om registerförteckningen.
Registreras/uppdateras behandlingar i den omfattning som krävs för att registret ska innehålla de behandlingar som personuppgiftsansvarig utför?		En gång om året genomförs en stor genomlysning, och utöver det uppdateras registerförteckningen vid förändrade eller nya behandlingar. DSO konstaterar att dessa rutiner är välfungerande och rekommenderar att hålla i dessa.
Har de uppgifter som är obligatoriska enligt artikel 30 besvarats kopplat till de registrerade behandlingarna?		DSO har granskat registerförteckningen och konstaterar att den innehåller vad som krävs enligt artikel 30 GDPR, och mer information därutöver.

Säkerhet i samband med behandlingen

Sammanfattning

DSO har inte identifierat några höga risker på området. I intervjuer med verksamheten (GDPR-gruppen och ett antal objektledare) har det framkommit att verksamheten anser att rutiner och styrande dokument kopplade till personuppgiftsbehandling, där genomförande av informationsklassningar är en rutin, är välfungerande. Under året har registraturen kartlagt informationsklassningar och refererat relevanta klassningar i registerförteckningen för att säkerställa att alla personuppgiftsbehandlingar har informationsklassats enligt stadens riktlinjer för informationssäkerhet. I informationsklassningarna ingår även att beakta känsligheten av de personuppgifter som behandlas.

Bedömning av risknivå och rekommendationer från dataskyddsombudet

Fråga/kontroll	Risk	Rekommendationer
Efter ett antal stickprov på genomförda informationsklassningar, bedömer DSO att resultatet i genomförda informationsklassningar i tillräcklig utsträckning tar hänsyn till olika kategorier av personuppgifter?		Dataskyddsombudet har gjort tre stickprov där två av tre visar att verksamheten har beaktat graden av känslighet för personuppgifterna vid informationsklassningsarbetet. Den tredje klassningen har genomförts i KLASSA enligt Miljöförvaltningen. DSO har tagit emot ett aggregerat resultat av aktuell klassning. I en informationsklassning saknas information om eventuella skyddade personuppgifter behandlas. DSO rekommenderar att fortsätta arbeta med informationsklassningar regelbundet i enlighet med styrande dokument, samt att uppdatera klassningen för ärendehanteringssystemet Ecos då den är något föråldrad (2023) och Ecos är verksamhetskritiskt med omfattande personuppgiftsbehandling.
Avseende de styrande dokument och rutiner om dataskydd (som finns skriftligt), bedömer DSO att det finns tillräckligt mycket reglerat och tillräckligt stöd?		DSO har inte identifierat några brister i styrande dokument och verksamheten har i ett flertal intervjuer uppgett att dokumenten ger tillräckligt stöd.
Avseende de skriftligt styrande dokument och rutiner som finns, bedömer DSO att de är tillräckligt implementerade och kända?		DSO bedömer att verksamheten har en relativt hög mognad på dataskyddsområdet. Genom utbildning och regelbundna påminnelser om säkerhet och dataskydd verkar verksamheten ha gjort dokument och rutiner implementerade och kända på ett bra sätt. Särskilt Miljöförvaltningens GDPR-grupp är en viktig del av detta. Finns visst

		behov av implementering av rollerna inom systemförvaltningen. DSO rekommenderar att fortsätta med att utbilda årligen, att enhetschefer påminner i möten med sina medarbetare och att informera genom t ex nyhetsbrev och intranätet. DSO rekommenderar även att kommunicera till de med roller inom systemförvaltningen vad deras arbetsuppgifter och ansvarsområden är.
--	--	--

Konsekvensbedömning avseende dataskydd

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har goda rutiner och mallar för tröskelanalyser och konsekvensbedömningar, men inga nya tröskelanalyser har genomförts och tidigare rekommendationer om behandling av anställdas personuppgifter har ännu inte följts. Det senare beror på att verksamheten avvaktar färdigställandet av en utredning om personuppgiftsansvar av SLK. Det finns sannolikt behov av en konsekvensbedömning för behandling av anställdas känsliga personuppgifter (exklusive flexitidsredovisningssystemet) och en översyn av befintliga bedömningar, som inte har uppdaterats sedan de gjordes. Införandet av AI-assistenten kan innebära ny personuppgiftsbehandling och kräver därför en tröskelanalys.

DSO rekommenderar att genomföra tröskelanalyser och revidera befintliga konsekvensbedömningar i den mån det behövs efter en översyn.

Bedömning av risknivå och rekommendationer från dataskyddsombudet

Fråga/kontroll	Risk	Rekommendationer
Finns det ändamålsenliga rutiner för att vid nya/förändrade personuppgiftsbehandlingar genomföra tröskelanalys?		Miljöförvaltningen uppger att verksamhetens arbete i stort ser likadant ut varje år. När det inkommer nya uppdrag eller arbete förändras finns rutiner för att fånga upp det. DSO rekommenderar att fortsätta med utbildning, kommunikation och upprätthålla rutiner kring dataskydd. DSO rekommenderar att göra en översyn av befintliga konsekvensbedömningar och uppdatera dem om det behövs.

Genomförs tröskelanalyser vid nya/förändrade personuppgiftsbehandlingar?		I dagsläget finns inga dokumenterade tröskelanalyser. Stadsledningskontoret erbjuder en mall för tröskelanalys. Miljöförvaltningen uppger att de hade använt den när de identifierar ett sådant behov. DSO ser inga brister i förevarande kategori (se dock nedan)
Finns det en ändamålsenlig mall samt rutiner för genomförande av konsekvensbedömning avseende dataskydd?		Verksamheten använder Stadsledningskontorets mall för konsekvensbedömning avseende dataskydd. Verksamheten har också en egen rutin för konsekvensbedömningar.
Genomförs konsekvensbedömning avseende dataskydd i de fall det krävs?		Se nedan.
Har personuppgiftsansvarig identifierat samtliga personuppgiftsbehandlingar som kräver att en konsekvensbedömning avseende dataskydd görs samt genomfört detta?		DSO rekommenderade verksamheten i GDPR årsrapport 2024 att genomföra en tröskelanalys för den del av behandling av anställdas personuppgifter som omfattar känsliga personuppgifter. Verksamheten har avvaktat utredning/vägledning från SLK och har ännu inte genomfört åtgärden. DSO rekommenderar att verksamheten genomför en tröskelanalys och, i det fall det krävs, en konsekvensbedömning avseende dataskydd.

Den registrerades rättigheter

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har rutiner och mallar för att hantera begäranden från registrerade, men stickprov visar brister i registerutdrag enligt artikel 15, där faktiska personuppgifter och fullständig information saknas. Under året inkom tre begäranden om tillgång, en begäran om radering och ett klagomål, alla besvarade inom en månad. Förmågan bedöms som huvudsakligen god, men rutiner har inte följts, vilket är allvarligt då rätten till tillgång är central i GDPR. DSO rekommenderar bland annat att säkerställa användning av rutiner och ta fram exempelmallar för kompletta registerutdrag.

Bedömning av risknivå och rekommendationer från dataskyddsombudet:

Fråga/kontroll	Risk	Rekommendationer
Finns det ändamålsenliga mallar samt rutiner för besvarande av begäran från den registrerade?		Stickprov visar att en registrerad inte har fått tillgång till de personuppgifter som behandlas vid begäran om registerutdrag. DSO:s granskning visar att rutin och mall för hantering av begäranden är bristfälliga. DSO rekommenderar att ta fram rutiner och mallar som skapar förutsättningar för registerutdrag för de kategorier av registrerade som behandlas, i synnerhet anställda.
Hur många begäranden (om registerutdrag, begränsning, radering etc.) har under året inkommit från de registrerade?		Antal begäranden: 4
Hur många av de inkomna begärandena har besvarats av verksamheten inom en månad?		I intervjuer med Miljöförvaltningen framgår att begäranden från registrerade har besvarats inom en månad, vilket uppfyller kraven i enlighet med GDPR.
Baserat på ett antal stickprov genomförda av dataskyddsombudet, uppfyller svaren till de registrerade lagkraven?		DSO har tagit del av ett stickprov som avsåg begäran om tillgång (registerutdrag). Stickprovet visar att registerutdraget saknar en kopia på behandling i enlighet med kravet i artikel 15 GDPR. Öppenhet och transparens är en av GDPR:s grundläggande principer, vilket innebär att risken är betydande. DSO rekommenderar verksamheten att ta fram rutiner och mallar som skapar förutsättningar för registerutdrag för de kategorier av

registrerade som behandlas, i synnerhet anställda.

Personuppgiftsincidenter

Sammanfattning

Den personuppgiftsansvarige har goda rutiner och genomför flera insatser för att höja kunskapen om personuppgiftsincidenter, bland annat årliga utbildningar, intranätinformation och påminnelser. Rutiner för hantering av incidenter är ändamålsenliga och följs, och lämpliga riskanalyser görs vid utredning av incidenter. Under året har 12 incidenter dokumenterats och en har anmälts till IMY, kopplad till cyberangreppet mot Miljödata i Karlskrona AB, vilken belyser riskerna med den otydliga fördelningen och regleringen av det kommuninterna personuppgiftsansvaret. DSO bedömer att hanteringen är god och rekommenderar fortsatt kunskapsspridning, användning av verkliga incidenter i kommunikation samt att verka för förtydligande av personuppgiftsansvaret tillsammans med Stadsledningskontoret.

Bedömning av risknivå och rekommendationer från dataskyddsombudet

Fråga/kontroll	Risk	Rekommendationer
Hur säkerställs det att samtliga medarbetare har den kunskap som behövs för att veta hur denne ska agera vid en personuppgiftsincident?		Medarbetarna får utbildning, information och påminnelser om personuppgiftsincidenter regelbundet (utbildning, e-utbildning, information på intranätet och påminnelser i respektive enhet). DSO rekommenderar att fortsätta med detta.
Finns det ändamålsenliga rutiner för att hantera händelser som kan utgöra potentiella personuppgiftsincidenter? Följs dessa?		DSO bedömer att verksamheten har goda rutiner och förutsättningar för att upptäcka och hantera personuppgiftsincidenter. DSO rekommenderar att fortsätta utbilda och medvetandegöra anställda om personuppgiftsincidenter.
Hur många personuppgiftsincidenter har dokumenterats under året?		Antal: 12
Hur många personuppgiftsincidenter har anmälts till IMY under året?		Antal: 1 personuppgiftsincident har anmälts till IMY. Incidenten avsåg testmiljön i systemet för arbetsmiljöincidenter, Stella, som hanterades av Stadsledningskontoret.

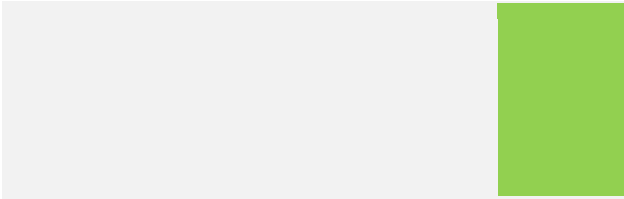
Överföring till tredje land

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har i registerförteckningen dokumenterat tredjelandsöverföringar kopplat till användning av sociala medier (Facebook, LinkedIn, Instagram, Flickr). Överföringarna omfattas huvudsakligen av EU:s adekvansbeslut för USA och Storbritannien. Lagring av information, inklusive personuppgifter, för Miljöförvaltningens kärnverksamhet är inom Sverige, eller åtminstone EU/EES, vilket ger ett högt skydd för personuppgifter. DSO bedömer att överföringar sker i mycket begränsad omfattning, men rekommenderar att dokumentera saknade uppgifter i registerförteckningen (två behandlingar) samt ställa frågan till Stadsledningskontoret om kartläggning av överföringar till länder utan adekvansbeslut vid användning av sociala medier.

Bedömning av risknivå och rekommendationer från dataskyddsombudet

Fråga/kontroll	Risk	Rekommendationer
Har personuppgiftsansvarig identifierat de tredjelandsöverföringar som utförs?		Förekomsten eller avsaknaden av tredjelandsöverföring dokumenteras i registerförteckningen. Två behandlingar saknas information om eventuell tredjelandsöverföring. Det bör åtgärdas. Utöver det rekommenderas den personuppgiftsansvarige att fortsätta dokumentera eventuell tredjelandsöverföring så som redan sker.
Tillämpar personuppgiftsansvarig ett överföringsverktyg på de tredjelandsöverföringar som utförs?		Tredjelandsöverföring sker i mycket begränsad omfattning. Två behandlingar innebär tredjelandsöverföring (sociala medier). Här saknas dokumentation om överföringsverktyg. Den personuppgiftsansvarige bör komplettera dokumentationen med information om detta.
Har personuppgiftsansvarig gjort en nödvändig bedömning, "Transfer Impact Assessment" (TIA), avseende tredjelandsöverföringar?		Granskningen visar att TIA inte har genomförts för användningen av sociala medier. Huvudsakligen sker dock överföring till länder som omfattas av adekvansbeslut. SLK har ett inriktningsbeslut och information på intranätet. DSO rekommenderar Miljöförvaltningen att fråga SLK om det finns en kartläggning av överföring till andra tredjeländer. Om inte utgör detta en risk.

DSO rekommenderar att bevaka
adekvansbeslutens giltighet (Storbritannien,
USA).

Bilagor

Bilaga 1: Detaljerad redovisning av dataskyddsombudets granskning

Bilaga 2: Andra genomförda granskningar och omvärldsbevakning

Bilaga 3: Översyn av det kommuninterna personuppgiftsansvaret

Bilaga 4: Granskning av personuppgiftsbiträdesavtal

Bilaga 5: Omvärldsbevakning

Bilaga 1 - Detaljerad redovisning av dataskyddsombudets granskning

Denna bilaga innehåller en beskrivning av syftet med respektive obligatoriskt område samt en mer detaljerad redovisning av dataskyddsombudets granskning och slutsatser. Här framgår vilka iakttagelser som gjorts och vilken information som samlats in under granskningsarbetet av de sex obligatoriska rapporteringsområdena. För varje område redovisas de underlag som har använts, de iakttagelser som har gjorts samt hur dessa har utgjort grunden för dataskyddsombudets riskbedömning och rekommenderade åtgärder.

1. Register över personuppgiftsbehandlingar

Syftet med området

I GDPR framkommer det att personuppgiftsansvariga (och personuppgiftsbiträden) ska föra ett register över sina personuppgiftsbehandlingar. Registret brukar benämnas ”behandlingsregister” eller ”registerförteckning”. Registret ska finnas tillgängligt i elektronisk form och ska omfatta samtliga personuppgiftsbehandlingar som personuppgiftsansvarig utför. Det ska hållas uppdaterat vilket innebär att det ska uppdateras vid nya eller förändrade personuppgiftsbehandlingar.

Syftet med detta rapporteringsområde är att rapportera om verksamheten har ändamålsenliga rutiner som möjliggör att nya/förändrade personuppgiftsbehandlingar registreras, huruvida personuppgiftsbehandlingar registreras/uppdateras såsom det krävs samt huruvida de uppgifter som är obligatoriska har besvarats kopplat till de registrerade personuppgiftsbehandlingarna.

Kontroller och iakttagelser gjord av dataskyddsombudet

Antal behandlingar som är registrerade?

139 behandlingar har registrerats i registerförteckningen den 3:e november 2025.

Har verksamheten ändamålsenliga rutiner som möjliggör att nya/förändrade behandlingar registreras?

Verksamheten har dokumenterade rutiner för arbetet med att hålla registerförteckningen uppdaterad och korrekt. I intervjuer i samband med granskningen har det framgått att uppdatering genomförs vid behov och att en översyn görs årligen, vilket överensstämmer med vad som framgår av den dokumenterade rutinen. Att förteckningen är uppdaterad nyligen och att DSO inte har noterat något som uppenbart saknas talar också för att rutinerna är välfungerande.

DSO bedömer att rutinerna är lämpliga för att hålla registerförteckningen uppdaterad.

Registreras/uppdateras behandlingar i den omfattning som krävs för att registret ska innehålla de behandlingar som personuppgiftsansvarig utför?

Den senaste versionen av registerförteckningen som har tillhandahållits DSO är daterad till den 3:e november 2025. Under årets intervjuer med arkivarien som ansvarar för samordningen av registerförteckningen har det framgått att uppdatering av registerförteckningen är välfungerande. DSO har inte noterat något som saknas i registerförteckningen och bedömer mot bakgrund av ovanstående att nödvändiga uppdateringar har gjorts.

Har de uppgifter som är obligatoriska enligt artikel 30 besvarats kopplat till de registrerade behandlingarna?

Registerförteckningen innehåller samtliga obligatoriska kategorier av uppgifter som krävs enligt artikel 30 GDPR. Utöver detta innehåller förteckningen också information om relevanta informationsklassningar, var personuppgifterna finns (system), handlingstyper och allmän beskrivning av säkerhetsåtgärder.

Kontrollen visar att registerförteckningen är fullständig.

Dataskyddsombudets jämförelse med föregående års resultat

Skiljer sig resultatet åt från föregående år och hur i så fall?

Föregående år konstaterade DSO att det inte fanns några risker att rapportera på området, vilket är också år 2025 års slutsats. Ett par behandlingar har tillkommit i förteckningen, vilket DSO tolkar som ett tecken på att förteckningen uppdateras i enlighet med rutiner.

Föregående år rekommenderades verksamheten att dokumentera genomförda informationsklassningar i registerförteckningen, vilket har gjorts under året. Resultatet av insatsen är att det finns en överblick över vilka informationsklassningar som har genomförts, och hur dessa kan hittas vid behov.

Dataskyddsombudets bedömning samt rekommendationer

DSO bedömer att den personuppgiftsansvarige har mycket ändamålsenliga rutiner som följs genom året. Samordningen av uppdateringen är välfungerande och kvaliteten på registerförteckningen är, utifrån DSO:s bedömning, god.

Registerförteckningen är omfattande, och föregående år rekommenderades verksamheten att formatera om registret till tabellformat för bättre överblick och sökbarhet. Rekommendationen kvarstår.

DSO rekommenderar att verksamheten fortsätter arbeta med registerförteckningen systematiskt på så sätt som redan görs, och upprätthåller den medvetenhet som finns i verksamheten om anmälan om ny personuppgiftsbehandling. Det är till exempel bra att avdelningschefer och enhetschefer påminns, och DSO rekommenderar att dessa påminnelser och information ska fortsätta.

2. Säkerhet i samband med behandlingen

Bakgrund och syfte

Personuppgiftsansvarig ska tillse att personuppgifter skyddas med lämpliga säkerhetsåtgärder, detta för att till exempel undvika att obehöriga får tillgång till uppgifterna eller att uppgifterna förloras.

Personuppgiftsansvarig behöver bedöma vilka tekniska- och organisatoriska säkerhetsåtgärder som ska vidtas för de behandlingar som utförs. Till tekniska säkerhetsåtgärder räknas till exempel kryptering, pseudonymisering och säkerhetskopiering. Organisatoriska säkerhetsåtgärder avser till exempel interna riktlinjer och rutiner.

För att skapa förutsättningar för att skydda information (inklusive personuppgifter) med rätt slags skydd ska verksamheten informationsklassa sin information. Stadens riktlinjer för informationssäkerhet föreskriver att alla stadens informationstillgångar ska vara klassade med stöd av SKR:s verktyg KLASSA. Ansvar för att informationsklassning genomförs ligger på den del av verksamheten som är informationsägare. Genom riskanalyser identifierar informationsägaren risker och väljer åtgärder för att minska riskerna. Risker i samband med personuppgiftsbehandling är en typ av risk som informationsägaren behöver omhänderta i riskanalyser.

Att det finns skriftliga, beslutade och kommunicerade styrdokument samt kända rutiner medför att medarbetarna vet hur de ska agera avseende frågor som rör dataskydd. Den personuppgiftsansvariga måste kunna visa hur GDPR efterlevs och att det finns styrdokument och rutiner är en viktig del i detta.

Syftet med detta rapporteringsområde är därmed att rapportera huruvida DSO bedömer att det tas hänsyn till risker för den registrerade och om dessa beaktas i tillräcklig mån i genomförda informationsklassningar och riskanalyser. Vidare bedömer DSO huruvida det finns tillräckligt mycket reglerat om dataskydd i styrdokument och rutiner samt om dessa är tillräckligt implementerade och kända.

Kontroller och iakttagelser gjord av dataskyddsombudet

Efter ett antal stickprov på genomförda informationsklassningar, bedömer DSO att resultatet i genomförda informationsklassningar i tillräcklig utsträckning tar hänsyn till olika kategorier av personuppgifter?

DSO har gjort tre stickprov vilket omfattade informationsklassningar av Ecos (ärendehanteringssystem), Agresso (ekonomi- och inköpssystem) samt LISA (HR-system).

Informationsklassningsprotokollen för Agresso och LISA Självservice beaktar personuppgifter. DSO bedömer att KRT¹ i individperspektivet har en lämplig klassificering med hänsyn till vilka personuppgifter som behandlas och i vilken kontext. Protokollet för

¹ Konfidentialitet, Riktighet, Tillgänglighet.

Agresso saknar dock information om huruvida skyddade personuppgifter behandlas. Bägge protokoll är från 2025 vilket DSO ser som ett tecken på att de är uppdaterade.

Ecos är Miljöförvaltningens ärendehanteringssystem och utgör ett centralt system som stödjer Miljöförvaltningens kärnverksamhet. Miljöförvaltningen meddelar att informationsklassningen för Ecos har gjorts i KLASSA. DSO har tagit emot ett aggregerat resultat över klassningen där det framgår att det sammantaget är klassat 2, 2, 2 för KRT². Det är sannolikt en rimlig klassning. DSO har dock inte haft möjlighet att kontrollera klassningen i sin helhet. Informationssäkerhetssamordnare uppger dock att de lägger mycket tid på klassning av Ecos och dataskydd och konfidentialitet för personuppgifterna där. DSO har ingen anledning att tvivla på detta.

Datumstämpeln för resultatet av klassningen av Ecos är 2023, vilket innebär att klassningen är genomförd för drygt två och ett halvt år sedan. Det framgår av resultatet att flera rekommenderade åtgärder så som behörighetshantering, åtkomstbegränsning och spårbarhet inte är uppfyllda vilket utgör en risk om verksamheten inte har åtgärdat detta. I intervjuer framgår dock till exempel att behörighetshantering sker löpande när medarbetare börjar och slutar.

Mot bakgrund av hur centralt systemet är, att det kan hantera känsliga personuppgifter och innebär en relativt omfattande behandling (åtminstone avseende mängden ärenden) är det viktigt att säkerhetsåtgärder för systemet genomförs om de ännu inte gjort det. Utöver det är klassningen aningen föråldrad och DSO rekommenderar att verksamheten uppdaterar den, eftersom klassningar bör ses över regelbundet.

Avseende de skriftligt styrande dokument och rutiner som finns, bedömer DSO att det finns tillräckligt mycket reglerat och tillräckligt stöd?

Stockholms stads informationssäkerhetsarbete är nära förankrat med, och stödjer, dataskyddsarbetet och införandet av lämpliga tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder i enlighet med artikel 32 GDPR. Informationssäkerhetsarbetet vid Miljöförvaltningen styrs bland annat genom Riktlinje för informationssäkerhet i Stockholms stad³ och Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet⁴. Stadens centrala tillämpningsanvisning kompletteras av Lokal anvisning för informationssäkerhet (beslutad 2023-12-15)⁵.

En organisatorisk skyddsåtgärd är att det finns väl utformade personuppgiftsbiträdesavtal, inklusive instruktioner, i de fall Miljöförvaltningen använder externa aktörer som personuppgiftsbiträden. Lokal anvisning för informationssäkerhet saknar information om vem

² Konfidentialitet, Riktighet, Tillgänglighet,

³ Riktlinje för informationssäkerhet i Stockholms stad, <https://intranat.stockholm.se/globalassets/stod-i-arbetet/rattsfragor-och-juridiskt-stod/informationssakerhet-i-staden/informationssakerhet/stadsledningskontoret/riktlinje-for-informationssakerhet.pdf>, hämtad 2025-12-15.

⁴ Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet, <https://intranat.stockholm.se/globalassets/stod-i-arbetet/rattsfragor-och-juridiskt-stod/informationssakerhet-i-staden/informationssakerhet/stadsledningskontoret/tillampningsanvisning-informationssakerhet-v-1-3.pdf>, hämtad 2025-12-15.

⁵ Lokal anvisning för informationssäkerhet, Miljöförvaltningen, [lokal-anvisning-for-informationssakerhet-miljoforvaltningen-2024-03-04.pdf](https://intranat.stockholm.se/globalassets/stod-i-arbetet/rattsfragor-och-juridiskt-stod/informationssakerhet-i-staden/informationssakerhet/stadsledningskontoret/lokal-anvisning-for-informationssakerhet-miljoforvaltningen-2024-03-04.pdf), hämtad 2025-12-15.

som är ansvarig för att tillse att personuppgiftsbiträdesavtal tecknas i det fall det krävs⁶. Ansvarsfördelningen framgår dock av den centrala tillämpningsanvisningen⁷ och den lokala anvisningen innehåller en generell hänvisning till tillämpningsanvisningen.⁸

Avseende de skriftligt styrande dokument och rutiner som finns, bedömer DSO att de är tillräckligt implementerade och kända?

DSO bedömer att de styrande dokumenten och rutinerna väsentligen är implementerade och kända. Verksamheten har i intervjuer under granskningsperioden berättat att de har kommit långt med utbildning, checklistor och informationsmaterial. Relevanta rutiner och mallar har gjorts tillgängliga på intranätet. Utöver det är GDPR-gruppen tillgängliga för frågor, vilka de tar emot löpande.

DSO har i årets granskning identifierat att det kan finnas ett behov av att ytterligare kommunicera om ansvaret och arbetsuppgifterna för objektledare och objektägare. DSO rekommenderar mot bakgrund av detta att informationssäkerhetsarbetet – som också syftar till att stärka dataskyddsarbetet avseende t ex tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder – stärks genom att utbilda och kommunicera tydligt om rollerna inom IT-förvaltning/systemförvaltning för dem det är aktuellt för. Detta för att ytterligare stärka dataskyddsarbetet.

Dataskyddsombudets jämförelse med föregående års resultat

Skiljer sig resultatet åt från föregående år och hur i så fall?

I förra årets årsrapport rekommenderade DSO verksamheten att utreda om samtliga personuppgiftsbehandlingar har informationsklassats. Den åtgärden har vidtagits under året. DSO bedömde överlag att styrande dokument var överskådliga, lättillgängliga, omfattande och utformade för att kunna användas av alla anställda. DSO bedömer fortsatt att rutinerna och styrdokumentet ger ett bra stöd för dataskyddsarbetet och bedömningen av risken är fortsatt ”gul”.

Dataskyddsombudets bedömning samt rekommendationer

DSO bedömer att de organisatoriska skyddsåtgärderna i Miljöförvaltningen, så som informationsmaterial, kommunikation, utbildning och styrdokument, är goda. Som framgår ovan kan arbetet med systemförvaltning och leverantörshantering stärkas, t ex genom att påminna om vilka ansvarsområden som finns för respektive roller.

⁶ Ibid, s 8 och 13, hämtad 2025-12-15.

⁷ Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet, s 29, hämtad 2025-12-15.

⁸ I Lokal anvisning för informationssäkerhet, s 8, framgår: *Att tillse att stadens riktlinjer och tillämpningsanvisningar följs vad gäller informationssäkerhet för it-tjänster.*

Arbetet med kartläggningen av informationsklassningar som har genomförts under året stärker strukturen i dataskyddsarbetet.

DSO är positivt inställd till de resurser som förvaltningen lägger på utbildning och *awareness*. DSO rekommenderar att fortsätta med alla de initiativ som förvaltningen redan genomför (e-utbildning, årlig utbildning, påminnelser i mejl). Utbildning är centralt för att bygga en stark dataskyddskultur och medvetenhet om rutiner och risker.

DSO rekommenderar verksamheten att uppdatera informationsklassningen för Ecos då granskningen har visat att den senaste klassningen är gjord 2023.

3. Konsekvensbedömning avseende dataskydd

Bakgrund och syfte

En konsekvensbedömning avseende dataskydd krävs när personuppgiftsansvarig planerar att inleda en personuppgiftsbehandling som innebär hög risk för de registrerade. Huruvida en behandling innebär hög risk eller inte behöver personuppgiftsansvarig avgöra genom att genomföra en s.k. tröskelanalys.

En konsekvensbedömning ska vara genomförd för samtliga behandlingar som innebär hög risk, vilket innebär att personuppgiftsansvarig även behöver kontrollera huruvida denne utför befintliga behandlingar som innebär hög risk. Om högriskbehandlingar utförs för vilka en konsekvensbedömning inte har gjorts, behöver personuppgiftsansvarig genomföra en sådan.

Genom att genomföra en konsekvensbedömning kan personuppgiftsansvarig identifiera risker med en personuppgiftsbehandling, hantera riskerna genom åtgärder och rutiner samt påvisa ansvarsskyldighet. Genom konsekvensbedömningar kan risker identifieras och förebyggas.

Syftet med detta rapporteringsområde är att rapportera huruvida verksamheten har ändamålsenliga rutiner som möjliggör att tröskelanalyser och konsekvensbedömningar genomförs, huruvida sådana genomförs när det krävs samt huruvida personuppgiftsansvarig har genomfört konsekvensbedömningar för de behandlingar som kräver det.

Kontroller och iakttagelser gjord av dataskyddsombudet

Finns det ändamålsenliga rutiner för att vid nya/förändrade personuppgiftsbehandlingar genomföra tröskelanalys?

DSO har i intervjuer blivit informerad om att det är ovanligt att Miljöförvaltningen ändrar befintliga eller genomför nya personuppgiftsbehandlingar. I de fall det händer får GDPR-gruppen reda på det och är stöd till verksamheten.

Det finns en mall för tröskelanalys på intranätet och rutin för genomförande av konsekvensbedömning, där det framgår när en konsekvensbedömning behöver genomföras. DSO bedömer att rutinerna är goda och har inga rekommendationer på området.

Genomförs tröskelanalyser vid nya/förändrade personuppgiftsbehandlingar?

Verksamheten uppger att de kommer att genomföra tröskelanalyser i det fall nya eller förändrade personuppgiftsbehandlingar aktualiseras. I dagsläget har ingen tröskelanalys genomförts för nya eller förändrade personuppgiftsbehandlingar. DSO noterade 2024 att verksamheten inte har gjort en tröskelanalys (eller konsekvensbedömning) för behandling av anställdas personuppgifter, bortsett från för flexitidsredovisningssystemet. DSO rekommenderade då att genomföra en tröskelanalys. Verksamheten har ännu inte färdigställt någon tröskelanalys. Anledningen är att verksamheten bedömer att det är osäkert hur personuppgiftsansvaret är fördelat och inväntar en utredning som leds av juridiska avdelningen vid Stadsledningskontoret.

I intervjuer har verksamheten informerat DSO om ett pågående införlivande av en AI-assistent (Intric) i Miljöförvaltningen. DSO rekommenderar verksamheten att genomföra en tröskelanalys med anledning av en möjlig ny personuppgiftsbehandling, beroende på hur verktyget används. Användning av AI-verktyg uppfyller åtminstone ett av kriterierna i IMY:s förteckning över när en konsekvensbedömning krävs.⁹ Om en behandling uppfyller två kriterier är den personuppgiftsansvarige skyldig att genomföra en konsekvensbedömning.

Finns det en ändamålsenlig mall samt rutiner för genomförande av konsekvensbedömning avseende dataskydd?

Miljöförvaltningen använder Stadsledningskontorets mall. DSO bedömer att den håller god kvalitet och uppfyller kraven för en konsekvensbedömning enligt artikel 35. Utöver det har Miljöförvaltningen även en rutin för konsekvensbedömning.¹⁰ I denna framgår bland annat när en konsekvensbedömning behöver genomföras och vem som har ansvar för att genomföra en. DSO bedömer att mallar och rutiner håller god kvalitet.

Genomförs konsekvensbedömning avseende dataskydd i de fall det krävs?

DSO konstaterade i årsrapporten 2024 att det sannolikt saknas en konsekvensbedömning avseende dataskydd för behandling av anställdas personuppgifter (särskilt de känsliga personuppgifterna enligt artikel 9). DSO rekommenderade 2024 att genomföra en tröskelanalys för att bedöma om det krävs, eller om det finns något tillämpligt undantag.

DSO rekommenderar att genomföra tröskelanalysen avseende behandling av anställdas personuppgifter och vidta nödvändiga åtgärder med anledning av resultatet.

⁹ Integritetsskyddsmyndigheten, [Förteckning enligt artikel 35.4 i Dataskyddsförordningen](#), diarienummer 2018-13200, 2019-01-16.

¹⁰ Rutin för konsekvensbedömning enligt artikel 35 dataskyddsförordningen, <https://intranat.stockholm.se/globalassets/stod-i-arbetet/rattsfragor-och-juridiskt-stod/informationssakerhet-i-staden/gdpr/gdpr-och-personuppgifter/miljoforvaltningen/rutin-for-konsekvensbedomning-enligt-artikel-35-dataskyddsförordningen-221129.pdf>, ver 1.0, 2021-10-11, hämtad 2025-12-15.

Har personuppgiftsansvarig identifierat samtliga personuppgiftsbehandlingar som kräver att en konsekvensbedömning avseende dataskydd görs samt genomfört detta?

Ja, DSO bedömer att den personuppgiftsansvarige har identifierat alla personuppgiftsbehandlingar som kräver en konsekvensbedömning. Det är dock sannolikt att den personuppgiftsansvarige är skyldig att genomföra en konsekvensbedömning om behandling av anställdas personuppgifter (se ovan).

Dataskyddsombudets jämförelse med föregående års resultat

Skiljer sig resultatet åt från föregående år och hur i så fall?

Föregående år rapporterade DSO samma bedömning och resultat som ovan. DSO rekommenderade i GDPR Årsrapport 2024 även att se över befintliga konsekvensbedömningar, då de ska ses som levande dokument. GDPR-gruppen vid Miljöförvaltningen har informerat DSO om att de ska göra detta årligen från och med 2026, vilket DSO ser positivt på.

Dataskyddsombudets bedömning samt rekommendationer

Dataskyddsombudet konstaterar att Miljöförvaltningens personuppgiftsbehandling framför allt inte omfattar sådan behandling som aktualiserar skyldigheten att genomföra en konsekvensbedömning. Miljöförvaltningen har i all väsentlighet god kontroll på området men konsekvensbedömningar omhändertar till sin natur – bedömning som medför sannolikt höga risker för registrerade – höga risker. Därmed finns det ändå en risk både avseende den konsekvensbedömning som eventuellt saknas och de befintliga konsekvensbedömningarna som inte har genomgått en översyn sedan de genomfördes.

- DSO rekommenderar även att verksamheten genomför en tröskelanalys för den del av behandling av anställdas personuppgifter som omfattar känsliga personuppgifter, i enlighet med rekommendationen i GDPR Årsrapport 2024.
- DSO rekommenderar att verksamheten gör en översyn av befintliga konsekvensbedömningar i syfte att kontrollera om någon av dem behöver revideras, i enlighet med rekommendationen i GDPR Årsrapport 2024.
- DSO rekommenderar att verksamheten genomför en tröskelanalys av eventuell personuppgiftsbehandling kopplat till införlivandet av AI-assistenten.

4. Den registrerades rättigheter

Bakgrund och syfte

Den registrerade har ett antal rättigheter enligt GDPR. Den registrerade kan bland annat begära tillgång (registerutdrag), rättelse eller radering. Den som är personuppgiftsansvarig har att tillmötesgå en begäran enligt de krav som finns.

Syftet med detta rapporteringsområde är att kontrollera huruvida det finns ändamålsenliga mallar samt rutiner för besvarande av rättighetsbegäran, huruvida inkomna begäranden har

hanterats inom den tidsram som finns att förhålla sig till samt huruvida svaren till de registrerade, baserat på ett antal stickprov, uppfyller lagkraven.

Kontroller och iakttagelser gjord av dataskyddsombudet

Finns det ändamålsenliga mallar samt rutiner för besvarande av begäran från den registrerade?

Miljöförvaltningen har som stöd i sitt arbete flera rutiner och stöddokument:

- Rutin för tillvaratagande av de registrerades rättigheter enligt artiklarna 16-22 dataskyddsförordningen (ver 1.2, rev 2025-05-14)
- Rutin vid begäran om registerutdrag (rev. 2022-11-23)
- Mall för information vid registerutdrag

Rutinen för tillvaratagande av de registrerades rättigheter ger ett bra stöd för hantering av registrerades rättigheter enligt de artiklar som omfattas. Rätten till tillgång omfattas inte av rutinen. Rutinen vid begäran om registerutdrag är en praktisk genomgång om hur man går till väga för att hantera en begäran om registerutdrag med t ex slagningar i olika system. Begärandena ska hanteras av Arkiv och registratur, och ska skickas till funktionen om en annan anställd tar emot dem.

Mallen för information vid registerutdrag ger förutsättningar för att ge den registrerade tillgång till information om behandlingen (ändamål, kategorier, mottagare, varaktighet etc). Det finns dock inget utrymme i mallen för att tillhandahålla de faktiska personuppgifterna (kopia på behandlingen). DSO förutsätter att dessa normalt skickas i en bilaga vid sidan av den ifyllda mallen med beskrivningen.

Mot bakgrund av ovanstående har den personuppgiftsansvarige förutsättningar att tillgodose registrerades rättigheter. Möjligtvis kan förutsättningarna förbättras genom att skapa ifyllda mallar för de vanliga typerna av registrerade som stöd vid registerutdrag. Till exempel en mall för medborgare, en för Miljöförvaltningens vanligaste ”kunder” och en för anställda.

Hur många begäranden (om registerutdrag, begränsning, radering etc.) har under året inkommit från de registrerade?

Miljöförvaltningen har tagit emot tre registerutdrag, en begäran om radering och ett klagomål om felaktig behandling. Klagomålet ledde till en uppdatering av en rutin.

Hur många av de inkomna begärandena har besvarats av verksamheten inom en månad?

Begärandena har besvarats inom en månad.

Baserat på ett antal stickprov genomförda av dataskyddsombudet, uppfyller svaren till de registrerade lagkraven?

DSO har gjort ett stickprov på svaren till de registrerade, ett registerutdrag. Begäran om registerutdrag gjordes av en anställd. I det aktuella fallet sammanställde

Stadsledningskontoret en del av registerutdraget, och Miljöförvaltningen en annan del.¹¹ DSO har tagit del av den del som Miljöförvaltningen sammanställde. Nedanstående avser således enbart det.

Den registrerade har använt sin rätt till tillgång enligt artikel 15. En begäran om registerutdrag, eller rätten till tillgång, består av tre komponenter:

- bekräftelse om huruvida personuppgifter har behandlats
- tillgång till **dessa personuppgifter**
- tillgång till information om behandlingen, t ex ändamål kategorier av personuppgifter och mottagare, behandlingens varaktighet, de registrerades rättigheter och om relevant lämpliga skyddsåtgärder vid överföringar till tredjeland

Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) skriver i sin vägledning om rätten till tillgång¹² att detta kan omfatta en obegränsad mängd uppgifter. Tillgång till personuppgifter syftar på tillgången till de faktiska personuppgifterna, inte bara en allmän beskrivning av uppgifterna eller enbart en hänvisning till de kategorier av personuppgifter som behandlas av den personuppgiftsansvarige. Syftet är att den registrerade ska få information om den faktiska behandlingen, för att kunna kontrollera till exempel riktigheten och lagligheten. Den personuppgiftsansvarige behöver således tillhandahålla en kopia av de personuppgifter som behandlingen avser (artikel 15.3). Det är dock inte nödvändigt med en kopia på själva handlingen (det är inte samma sak som utlämnande av allmän handling), utan en kopia av de personuppgifter som behandlas.

Den tredje delen av rätten till tillgång är information om behandlingen enligt artikel 15.1 a-h och i relevanta fall 15.2 (tredjelandsöverföring). Den här informationen kan t ex hämtas från registerförteckningen.

Det är inte tillräckligt att skicka information om de kategorier av personuppgifter som behandlas så som "namn", "adress".¹³

Miljöförvaltningens registerutdrag till den registrerade har innehållit kategorier av personuppgifter. Registerutdraget saknar tillgång till information om behandling och tillgång till de faktiska personuppgifterna. Registerutdraget är därmed ofullkomligt och har stora brister i förhållande till GDPR:s krav, vägledning på området från Europeiska dataskyddsstyrelsen och DSO:s rekommendation.¹⁴

¹¹ På grund av att anställdas personuppgifter behandlades i en miljö som Miljö- och hälsoskyddsnämnden inte hade åtkomst till (Stella).

¹² Riktlinjer 01/2022 om registrerades rättigheter – rätt till tillgång, ver 2.1, Europeiska dataskyddsstyrelsen.

¹³ Ovanstående har även kommunicerats till den personuppgiftsansvarige i svar på mejl om rätten till tillgång 2025-09-18.

¹⁴ Mejl till den personuppgiftsansvarige, 2025-09-18.

Dataskyddsbudets jämförelse med föregående års resultat

Skiljer sig resultatet åt från föregående år och hur i så fall?

I föregående årsrapport bedömde DSO att verksamhetens förmåga och förutsättningar att hantera begäranden från registrerade var god. DSO rekommenderade att komplettera en rutin med information om radering från backups (vid begäran av radering). Under förevarande granskning har stickprov visat att registerutdrag inte hanteras i enlighet med GDPR. DSO bedömer fortsatt att styrdokument och stödmaterial är tillräckliga.

Dataskyddsbudets bedömning samt rekommendationer

DSO bedömer att verksamhetens förmåga att hantera begärandena huvudsakligen är god. Ett stickprov har dock visat att rutiner och mallar inte har följts, vilket resulterade i att en registrerad inte fick sina rättigheter tillgodosedda enligt GDPR artikel 15 (rätten till tillgång). Registrerades rätt till tillgång är central i GDPR eftersom det är ett sätt för den registrerade att kontrollera att personuppgifter som behandlas är korrekta samt att det sker på ett lagligt sätt och som den registrerade kan förvänta sig. Om den personuppgiftsansvarige brister i rätten tillgång innebär det därmed att de registrerade förlorar möjligheten att kontrollera behandlingars laglighet, korrekthet och riktighet (bland annat). Därför ser DSO allvarligt på att stickprovet har visat att rätten till tillgång inte har tillgodosetts korrekt.

DSO rekommenderar den personuppgiftsansvarige att vidta åtgärder för att tillse att rutiner och mallar används för att tillgodose begäranden om rätten till tillgång. Exempelvis kan den personuppgiftsansvarige ta fram exempel på hur registerutdrag kan se ut för de vanligaste kategorier av registrerade som verksamheten hanterar.

5. Personuppgiftsincidenter

Bakgrund och syfte

Med begreppet personuppgiftsincident avses en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.

Om en inträffad personuppgiftsincident medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska den anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) inom 72 timmar från upptäckt. Om personuppgiftsincidenten sannolikt leder till hög risk för de registrerade måste de informeras utan onödigt dröjsmål.

Om en personuppgiftsincident inte bedöms vara anmälningspliktig ska den dokumenteras.

Syftet med detta rapporteringsområde är att kontrollera huruvida det säkerställs att samtliga medarbetare har den kunskap som krävs om personuppgiftsincidenter, huruvida det finns ändamålsenliga rutiner för att hantera händelser som kan utgöra personuppgiftsincidenter och huruvida dessa rutiner följs.

Kontroller och iakttagelser gjord av dataskyddsombudet

Hur säkerställs det att samtliga medarbetare har den kunskap som behövs för att veta hur denne ska agera vid en personuppgiftsincident?

I intervjuer har framgått att den personuppgiftsansvarige genomför flera åtgärder för att säkerställa att medarbetare har kunskap om personuppgiftsincidenter och hur de ska rapporteras:

- Årlig utbildning om GDPR där personuppgiftsincidenter ingår,
- Instruktioner och information på intranätet.
- Påminnelser till avdelningschefer om att informera sina medarbetare.
- Kommunikation i enhetsmöten.
- Stadens centrala e-utbildningar.

DSO bedömer att den personuppgiftsansvarige gör goda insatser för att tillhandahålla medarbetare med kunskap och förutsättningar för att upptäcka och rapportera personuppgiftsincidenter.

Finns det ändamålsenliga rutiner för att hantera händelser som kan utgöra potentiella personuppgiftsincidenter? Följs dessa?

DSO konstaterar att det finns information på intranätet inklusive ”Rutin och vägledning vid händelse av en personuppgiftsincident”.¹⁵ DSO bedömer att dessa rutiner är ändamålsenliga och skapar goda förutsättningar för korrekt hantering av personuppgiftsincidenter. DSO har även under året blivit informerad om personuppgiftsincidenter löpande. Dokumentationen visar att den personuppgiftsansvarige gör lämpliga riskanalyser och tar hänsyn till de registrerade vid bedömning av risken.

Hur många personuppgiftsincidenter har dokumenterats under året?

Under 2025 har den personuppgiftsansvarige dokumenterat 12 personuppgiftsincidenter. Föregående år var antalet 6.

Hur många personuppgiftsincidenter har anmälts till IMY under året?

En personuppgiftsincident har anmälts till IMY. Incidenten avsåg cyberangreppet mot systemleverantören Miljödata i Karlskrona Aktiebolag (Miljödata) som tillhandahåller ett system för hantering av arbetsmiljöincidenter – Stella. Systemet Stella är inte i produktion hos Stockholms stad, utan för Stockholms stads del gällde det en testmiljö där anställdas personuppgifter behandlades för att verifiera integrationen mellan stadens IT-miljö och Stella. Stadsledningskontoret har haft i uppdrag att upphandla och tillhandahålla ett sådant system och vid införandet har Stadsledningskontoret för verifieringsändamål skapat en integration som inneburit att samtliga anställdas personuppgifter har överförts till Stella.

¹⁵ Rutin och vägledning vid händelse av en personuppgiftsincident, rev. 2020-12-18.

Det råder sedan tidigare osäkerhet kring det kommuninterna personuppgiftsansvarets fördelning. I dagsläget förhåller det sig så att kommunstyrelsen (Stadsledningskontoret) tecknar personuppgiftsbiträdesavtal å nämndernas vägnar. På grund av det hanterades personuppgiftsincidenten i enlighet med det förhållningssättet, trots att Miljö- och hälsoskyddsnämnden varken har haft uppdraget att upphandla ett system för arbetsmiljöincidenter, eller har haft rådighet över eller insyn i arbetet med uppdraget.

Mot bakgrund av detta gjorde Miljö- och hälsoskyddsnämnden en anmälan till IMY om incidenten, informerade anställda och dokumenterade incidenten internt.

DSO ställer sig frågande till att det är Miljö- och hälsoskyddsnämnden som är den personuppgiftsansvarige för behandlingen som har skett för verifiering av ett system som Stadsledningskontoret har haft i uppdrag att införa, och som ännu inte är i drift hos nämnderna.

Cyberattacken mot Miljödata omfattade flera organisationer och ledde till att personuppgifter om över en miljon svenskar, inklusive anställda vid Stockholms stad, offentliggjordes på darknet.¹⁶ Säkerhetsåtgärderna i Stockholms stads testmiljö har varit utformade för att motsvara produktionsmiljöns nivå. Med anledning av incidenten genomför IMY tillsyn av Miljödata för att granska om det har funnits åtgärder för att för att bedöma om lämpliga säkerhetsåtgärder har vidtagits med hänsyn till de risker som är förknippade med den behandling av personuppgifter som utförs inom deras tjänster.¹⁷ Personuppgiftsincidenter kan inträffa trots väl implementerade skyddsåtgärder. DSO uttalar sig inte om säkerhetsåtgärdernas effektivitet då insyn saknas.

Det konstateras dock att bristande tydlighet kring det interna ansvaret för personuppgifter har lett till att Miljö- och hälsoskyddsnämnden inte varit informerad om hanteringen av de personuppgifter de ansvarar för. Detta har resulterat i att berörda registrerade, exempelvis anställda, inte har fått information om hur deras personuppgifter behandlas, särskilt när behandlingen sker i testmiljö. Denna brist är inte begränsad till Stella. DSO utvecklar det här i granskningen i bilaga 3.

Utredning om personuppgiftsansvarets fördelning pågår hos den juridiska avdelningen vid Stadsledningskontoret.¹⁸

DSO anser att Miljö- och hälsoskyddsnämnden har hanterat incidenten bra med de förutsättningar som har funnits.

Dataskyddsombudets jämförelse med föregående års resultat

Skiljer sig resultatet åt från föregående år och hur i så fall?

I 2024 års rapport bedömde DSO att verksamhetens hantering av incidenter är välfungerande, med dokumenterade rutiner, kunskapshöjande insatser och i övrigt goda förutsättningar. DSO

¹⁶ SVT Nyheter, [Cyberattack mot Miljödata | SVT Nyheter](#), hämtad 2025-12-15.

¹⁷ Integritetsskyddsmyndigheten, [Tillsyn: Miljödata i Karlskrona AB](#), hämtad 2025-12-15.

¹⁸ Enligt mejl till DSO från representant vid Stadsledningskontorets juridiska avdelning, 2025-12-09.

noterade att antalet rapporterade personuppgiftsincidenter är lågt vilket kan innebära ett mörkertal. DSO rekommenderade därför den personuppgiftsansvarige att lägga särskild fokus på utbildning och att sprida kunskap.

I år är antalet dokumenterade personuppgiftsincidenter det dubbla, jämfört med 2024. Ett ökat antal kan antingen tillskrivas god dataskyddskultur och medvetenhet, eller mer slarv, sämre säkerhet och/eller högre hot. DSO bedömer att Miljöförvaltningens kunskapshöjande och medvetandegörande insatser är goda och vill med viss försiktighet utgå från att antalet har dubblerats med anledning av det förra.

DSO bedömer fortsättningsvis att de genomförda insatserna för att höja kunskapen och medvetenheten är bra. Verksamheten kan dock göra ännu mer (se ovan under första rubriken, stycke 4).

Dataskyddsombudets bedömning samt rekommendationer

Verksamheten hanterar personuppgiftsincidenter på ett sätt som tyder på hög dataskyddsmognad. DSO rekommenderar att den personuppgiftsansvarige fortsätter sprida kunskap, medvetenhet och information om personuppgiftsincenter och vill uppmuntra om att påminna flera gånger om året.

Ett sätt att öka medvetenheten och förmågan hos medarbetare ytterligare är att använda personuppgiftsincidenter som anmäls i kommunikationsmaterial. När personuppgiftsincidenten är utredd och hanterad kan verksamheten berätta för medarbetare om incidenten, varför det var en incident och hur den bedömdes. På så sätt konkretiseras personuppgiftsincidenter i Miljöförvaltningens sammanhang.

Vad gäller personuppgiftsincidenten hos Miljödata belyser den risker som uppstår för registrerade när personuppgiftsansvaret är oklart eller otillräckligt utrett och fastställt. En nämnd bör endast ha ett personuppgiftsansvar inom kommunen för den behandling av personuppgifter som de faktiskt kan påverka och som faller inom dess faktiska kontroll, det vill säga vad de bestämmer ändamål och medel för enligt artikel 4.7 GDPR. Förvaltningen bör gemensamt med främst stadsledningskontoret kräva förtydligande av personuppgiftsansvaret, särskilt i de fall där nämnden saknar beslutsrätt för hela eller delar av personuppgiftsbehandlingen.

DSO rekommenderar följaktligen den personuppgiftsansvarige att:

- Verka för förtydligande av det kommuninterna personuppgiftsansvarets fördelning,
- Fortsätta med kunskapshöjande insatser och medvetandegörande för anställda om personuppgiftsincidenter, till exempel genom att använda verkliga exempel i kommunikation.

6. Överföring till tredje land

Bakgrund och syfte

För att säkerställa att den nivå av skydd för personuppgifter som ställs i GDPR inte undergrävs får överföringar av personuppgifter till länder utanför EU/EES (tredje land) endast ske under särskilda förutsättningar. Det innebär att sådan överföring måste stödjas på antingen ett beslut från EU-kommissionen om att landet ifråga upprätthåller en adekvat skyddsnivå, att

överföringen omfattas av en lämplig skyddsåtgärd eller i särskilda undantagsfall. Vidare behöver även kompletterade skyddsåtgärder, utöver de lämpliga skyddsåtgärderna, vidtas i vissa fall.¹⁹

Syftet med detta rapporteringsområde är att rapportera huruvida personuppgiftsansvarig har identifierat de tredjELandsöverföringar som utförs, huruvida personuppgiftsansvarig tillämpar överföringsverktyg på de tredjELandsöverföringar som utförs och om nödvändiga bedömningar har gjorts avseende tredjELandsöverföringarna.

Kontroller och iakttagelser gjord av dataskyddsbudet

Har personuppgiftsansvarig identifierat de tredjELandsöverföringar som utförs?

Den personuppgiftsansvarige dokumenterar tredjELandsöverföringar i registerförteckningen. Registerförteckningen håller god kvalitet. Miljöförvaltningen uppger i intervjuer att de undviker att använda tjänster som innebär tredjELandsöverföring. Mot bakgrund av det är det mycket få behandlingar som innebär tredjELandsöverföring.

Två behandlingar avser behandling som sker vid användning av sociala medier för marknadsföring och kommunikation. Miljöförvaltningen använder enligt registerförteckningen Flickr, Instagram, Facebook och LinkedIn. Instagram och Facebook ägs av det amerikanska företaget Meta. LinkedIn ägs av det amerikanska företaget LinkedIn Corporation (som ägs av Microsoft). Användning av LinkedIn innebär tredjELandsöverföring till USA och Storbritannien (ej EU/EES). Både Meta och LinkedIn Corporation är certifierade enligt Data Privacy Framework²⁰ vilket innebär att de omfattas av EU:s adekvansbeslut för USA.²¹ Användningen av Meta kan innebära överföring till fler länder. DSO gör den bedömningen mot bakgrund av Metas egen lista över underbiträden där t ex Filippinerna och Singapore framgår.²²

Två behandlingar i registerförteckningen saknar information om tredjELandsöverföring sker.

Tillämpar personuppgiftsansvarig ett överföringsverktyg på de tredjELandsöverföringar som utförs?

Miljöförvaltningen tillämpar adekvansbeslut som överföringsverktyg för användningen av sociala medier, som huvudsakligen innebär överföring till Storbritannien och USA. DSO påminner om att adekvansbeslutet enbart kan vara överföringsverktyg till länder som omfattas

¹⁹ Europeiska dataskyddsstyrelsens (EDPB) Rekommendationer 01/2020 om åtgärder som komplement till överföringsverktyg för att säkerställa överensstämmelsen med EU-nivån för skydd av personuppgifter, Version 2.0, Antagna den 18 juni 2021.

²⁰ [Data Privacy Framework](#), uppgift hämtad 2025-12-15.

²¹ EU-kommissionen, [Data protection adequacy for non-EU countries](#), hämtad 2025-12-15.

²² [Meta for Work list of sub-processors and subcontractors](#), hämtad 2025-12-15.

av adekvansbeslutet. Andra överföringar kan vara aktuella vid användning av Facebook och Instagram.

Staden informerar på intranätet sidan *GDPR och sociala medier* att adekvansbeslutet för USA möjliggör stadens närvaro i sociala medier.²³ Staden har också ett inriktningsbeslut avseende tredjelandsoverföringar till USA.²⁴ Utöver detta har verksamheten i intervjuer under granskningsperioden informerat att de använder sociala medier mycket restriktivt och med sunt förnuft.

Har nödvändig bedömning, "Transfer Impact Assessment" (TIA), gjorts avseende tredjelandsoverföringarna?

DSO noterar ett visst behov av att kartlägga, eller utesluta, tredjelandsoverföringar till länder utan adekvansbeslut vid användning av Metas sociala medier.

Dataskyddsombudets jämförelse med föregående års resultat

Skiljer sig resultatet åt från föregående år och hur i så fall?

Området ingick inte i DSO:s formella granskning föregående år.

Dataskyddsombudets bedömning samt rekommendationer

Dataskyddsombudet bedömer att den personuppgiftsansvariges behandling av personuppgifter i mycket begränsad omfattning innebär tredjelandsoverföring. Kärnverksamheten för Miljöförvaltningen sker med lagring i Sverige, eller åtminstone inom EU/EES. DSO uppmuntrar Miljöförvaltningen att fortsätta prioritera behandling av personuppgifter inom EU/EES eftersom detta säkerställer full tillämpning av GDPR, tillsyn av europeiska dataskyddsmyndigheter och ett högt, rättssäkert skydd för de registrerades personuppgifter.

I den mån personuppgifter överförs till tredjeland är det huvudsakligen till länder som omfattas av adekvansbeslut (Storbritannien, USA) vid användning av sociala medier. Det kan vara nödvändigt att utreda eventuella ytterligare tredjelandsoverföringar. Staden har dock centralt informerat om sociala medier, adekvansbeslut för USA²⁵ och vad det innebär för användning av sociala medier. Såvitt DSO vet har ingen TIA genomförts av Stadsledningskontoret å hela stadens vägnar. DSO rekommenderar ändå den personuppgiftsansvarige att ställa frågan till Stadsledningskontoret om de har kartlagt överföringar till länder utan adekvansbeslut vid användning av sociala medier. DSO rekommenderar även den personuppgiftsansvarige att dokumentera tredjelandsoverföring eller avsaknaden av sådan där dokumentation saknas.²⁶

²³ [GDPR och sociala medier](#), hämtad 2025-12-15.

²⁴ [Reviderat inriktningsbeslut avseende tredjelandsoverföringar till USA](#), KS 2023/241, 2023-09-14.

²⁵ Data Privacy Framework-certifierade organisationer i USA.

²⁶ Rad 108 och 178 i Miljöförvaltningens registerförteckning ver 2025-11-03.

Bilaga 2 – Andra genomförda granskningar och omvärldsbevakning

Andra granskningar som dataskyddsombudet har genomfört under året.

Granskning 1 – Översyn av det kommuninterna personuppgiftsansvaret

Miljö- och hälsoskyddsnämnden och DSO har sedan tidigare uppmärksammat otydligheter kring fördelningen av personuppgiftsansvaret inom Stockholms stad (så kallat kommuninternt eller stadeninternt personuppgiftsansvar). Granskningen finns i sin helhet i bilaga 3 och visar att Miljö- och hälsoskyddsnämnden saknar rådighet över vissa behandlingar, vilket leder till svårigheter i att uppfylla de skyldigheter den personuppgiftsansvarige har enligt GDPR. Detta skapar risker för bristande efterlevnad av GDPR, exempelvis avseende ansvarsskyldigheten och uppfyllandet av registrerades rättigheter, i synnerhet rätten till information. Avtal finns med externa leverantörer, men stadeninterna instruktioner mellan kommunstyrelsen och Miljö- och hälsoskyddsnämnden saknas, vilket förstärker osäkerheten.

Fråga/kontroll	Risk	Kommentar
Kommuninternt personuppgiftsansvar – otydlig fördelning begränsar förmåga att följa GDPR		Sammantaget bedömer DSO att risken som resultaten av otydligheten av det kommuninterna personuppgiftsansvaret innebär är medelhög. Incidenten som berörde Stella (Miljödata) belyste vilka risker som uppstår vid oklar ansvarsfördelning. Rekommendationerna inkluderar bland annat att verka för att reglera personuppgiftsansvaret mellan kommunstyrelsen och Miljö- och hälsoskyddsnämnden, färdigställa instruktion som reglerar förhållandet mellan Servicenämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt att ta del av objektplaner och delta i normerande klassningar.

Granskning 2 – Personuppgiftsbiträdesavtal

Granskningen av personuppgiftsbiträdesavtal finns i sin helhet i bilaga 4. Resultatet av granskningen är att personuppgiftsbiträdesavtalen uppfyller kraven i artikel 28 GDPR. Granskningen visar även att den personuppgiftsansvarige inte har genomfört uppföljning av sina personuppgiftsbiträden. DSO bedömer sammantaget att risken på området är förhållandevis låg vad gäller personuppgiftsbiträdesavtalen. Arbete med uppföljning är dock viktigt för att säkerställa att personuppgiftsbiträden och leverantörer lever upp till krav på dataskydd och informationssäkerhet, utifrån GDPR och snart även Cybersäkerhetslagen som träder i kraft 15:e januari 2026.

Fråga/kontroll	Risk	Rekommendationer
Personuppgiftsbiträdesavtal		DSO har granskat personuppgiftsbiträdesavtal. Avtalen uppfyller kraven i artikel 28 GDPR.

Leverantörsuppföljning		Det finns möjliga förbättringsområden som DSO beskriver i sin helhet i granskningen.
		Objektägare har inte genomfört leverantörsuppföljning på de personuppgiftsbiträden de har ansvar för. DSO rekommenderar den personuppgiftsansvarige att ta fram rutin och mall för leverantörsuppföljning.

Granskning 3 – Implementering av åtgärder från GDPR Årsrapport 2024

DSO gav i GDPR Årsrapport för 2024 ett flertal rekommendationer för att minska risken för de registrerades fri- och rättigheter vid behandling av deras personuppgifter.

Sprida information om tillåten och otillåten användning av AI till medarbetare

Miljöförvaltningen har informerat om säker användning i ett nyhetsbrev och den årliga GDPR-utbildningen som hålls av förvaltningen.²⁷ Utöver det finns information om AI på intranätet där det bland annat framgår att det inte är tillåtet att ladda upp personuppgifter i AI-plattformar utan att skyddsåtgärder vidtagits. DSO bedömer att åtgärderna är tillräckliga för närvarande och att den rekommenderade åtgärden är vidtagen.

Utreda att samtliga personuppgiftsbehandlingar omfattas av en informationsklassning

Miljöförvaltningens Arkiv och registratur-funktion har kartlagt informationsklassningarna och identifierat till vilken personuppgiftsbehandling de hör. Det här har sedan dokumenterats i registerförteckningen. Åtgärden har inte inkluderat bedömning av om informationsklassningarna beaktar personuppgifter på ett lämpligt sätt. Miljöförvaltningens mall för informationsklassning och verktyget KLASSA omfattar bedömning av personuppgifter. DSO bedömer att kartläggningen skapar ännu mer struktur i dataskyddsarbetet och konstaterar att de vidtagna åtgärderna är tillräckliga.

Översyn av befintliga konsekvensbedömningar

DSO rekommenderade att se över befintliga konsekvensbedömningar för att det inte har genomförts någon sådan granskning eller uppdatering av genomförda konsekvensbedömningar. Miljöförvaltningen har inte vidtagit några åtgärder under 2025. Däremot planerar Miljöförvaltningens GDPR-grupp att införa en rutin att årligen gå igenom konsekvensbedömningar. DSO rekommenderar att rutinen implementeras.

Tröskelanalys av behandling av anställdas personuppgifter

DSO rekommenderade att genomföra en tröskelanalys av behandling av anställdas personuppgifter för att bedöma om det finns en skyldighet att genomföra en konsekvensbedömning. Mot bakgrund av att det råder osäkerhet kring det kommuninterna

²⁷ Nyhetsbrev från verksamhetsstöd 2025:3, skickat 22 september 2025.

personuppgiftsansvarets fördelning har verksamheten mött svårigheter i att definiera vilka delar Miljö- och hälsoskyddsnämnden är den personuppgiftsansvarige för. Därför har tröskelanalysen inte färdigställts ännu. Verksamheten uppger att man avvaktar en utredning från Stadsledningskontoret.

DSO rekommenderar att färdigställa tröskelanalysen, och genomföra en konsekvensbedömning om den skyldigheten finns.

Radering från backups

DSO rekommenderade verksamheten att säkerställa att eventuella begäranden om radering från registrerade kan hanteras, specifikt radering från backups.

Miljöförvaltningen har under året uppdaterat sin rutin för tillvaratagande av registrerades rättigheter²⁸ som bland annat innehåller en rutin för hantering av begäran om radering. Rutinen innehåller nu information om att radering även ska ske från eventuella backups.

Risken har i och med Miljöförvaltningens åtgärder mitigerats och inga vidare åtgärder rekommenderas.

Information om personuppgiftsbehandling till anställda

DSO granskade under 2024 information till anställda om behandlingen av deras personuppgifter och identifierade brister. DSO rekommenderade med anledning av detta att informationen uppdateras med mer specifik information.

Under 2024 har GDPR-gruppen på Miljöförvaltningen arbetat med att ta fram en ny text. Texten är dock inte färdig. En av anledningarna till att texten inte har färdigställts är oklarheter kring det kommuninterna personuppgiftsansvaret. Miljöförvaltningen inväntar stadens utredning om det kommuninterna personuppgiftsansvaret. Stadsledningskontoret leder utredningen.

DSO ser risker att anställda inte får sina rättigheter enligt artiklar 13-14 tillgodosedda. Även bristen i stickprovet avseende registerutdrag talar för detta. Det är av stor vikt att Miljöförvaltningen prioriterar att uppdatera informationen. I den mån det råder oklarheter kring ansvaret bör Miljöförvaltningen vända sig till, till exempel, Stadsledningskontoret och Serviceförvaltningen för att få klarhet i hur de behandlar personuppgifter om anställda, och om de i så fall i någon mån gör det som självständigt personuppgiftsansvariga.

Något som förmildrar risken är att Stadsledningskontorets dataskyddsfunktion har publicerat en text om behandling av personuppgifter om anställda på intranätet.²⁹

Tydlig information till anställda om användning av e-post

I årsrapporten från 2023 rekommenderade DSO att ge anställda tydlig information om hur de ska hantera sin e-post i förhållande till dataskyddsförordningen och allmänna handlingar, vilket kan ske genom exempelvis regelbundna utbildningar. DSO påminde om detta i GDPR Årsrapport 2024. Miljöförvaltningen har i intervjuer under granskningsperioden informerat att

²⁸ Rutin för tillvaratagande av de registrerades rättigheter enligt artiklarna 16-22 dataskyddsförordningen, 2025-05-14, v 1.2.

²⁹ [Så hanterar Stockholms stad dina personuppgifter som anställd](#), senast uppdaterad 2025-09-19.

de inte har utbildat eller informerat om hur anställda ska hantera e-post med anledning av rekommendationen. Det kommer dock framgå av e-utbildningen som verksamheten arbetar med att ta fram.³⁰ E-utbildningen skulle kunna kompletteras med en skriftlig rutin för att möjliggöra att anställda kan gå tillbaka till informationen på ett enkelt sätt.

DSO rekommenderar att vidta åtgärder i enlighet med rekommendationen 2023.

Information om personuppgiftsbehandling i e-tjänsterna

DSO identifierade en brist i informationen till registrerade i GDPR Årsrapport 2024 avseende e-tjänsterna Anmälan om matförgiftning och Anmälan om brister i livsmedelshantering. Bägge saknade information om personuppgiftsbehandling. DSO rekommenderade verksamheten att komplettera de nämnda e-tjänsterna med kort information om personuppgiftsbehandling och hänvisning med länk till den fullständiga informationen.

Verksamheten har kompletterat e-tjänsterna med en länk till Stockholms stads övergripande information om personuppgiftsbehandling.³¹ Texten är mycket allmänt hållen för att omfatta all personuppgiftsbehandling staden gör och innehåller inte information om till exempel användningen av Miljöförvaltningens e-tjänster.

Rätten till information som framgår av 12–14 GDPR materialiserar den grundläggande principen i GDPR om öppenhet och transparens. Artikel 12 stadgar att information ska vara koncis, klar och tydlig, begriplig och lätt tillgänglig. I Artikel 29-gruppens riktlinjer om öppenhet³² (som har antagits av Europeiska dataskyddsstyrelsen, EDPB) rekommenderas den personuppgiftsansvarige om hur den personuppgiftsansvarige i praktiken kan uppfylla skyldigheterna om öppenhet och transparens enligt GDPR. I digitala miljöer rekommenderas den personuppgiftsansvarige att tillhandahålla information i lager för att inte överväldiga den registrerade, men ändå tillhandahålla informationen som krävs. Första lagret – det vill säga där den personuppgiftsansvarige ”möter” den registrerade – bör innehålla ändamålen för personuppgiftsbehandlingen, vem den personuppgiftsansvarige är och information om den registrerades rättigheter.

DSO rekommenderar att verksamheten både byter ut länken i respektive e-tjänst till Miljöförvaltningens information om personuppgiftsbehandling,³³ och tillhandahåller en kort information om den personuppgiftsansvarige, ändamålen för personuppgiftsbehandlingen och om den registrerades rättigheter i enlighet med artikel 29-gruppens, och sedermera EDPB:s, riktlinjer, för att uppfylla artikel 12-14 GDPR.

Eftersom öppenhet och transparens är en grundläggande princip i GDPR är det centralt att informationsskyldigheten uppfylls. Den befintliga informationen uppfyller inte artiklar 12-14 på grund av att den registrerade inte får specifik information om behandlingen i e-tjänsten, eller den personuppgiftsansvariges identitet. Det här utgör en brist.

³⁰ Se nedan under avsnittet Utbildning av anställda.

³¹ Den här texten: [Personuppgifter och dataskydd - Stockholms stad](#).

³² Article 29 Working Party, WP260 rev.01, Guidelines on transparency under Regulation 2016/679.

³³ Den här texten: [Behandling av personuppgifter på miljöförvaltningen - Stockholms stad](#).

Utbildning av anställda

DSO rekommenderade verksamheten att fortsätta utbilda anställda om dataskydd och GDPR. Under året har Miljöförvaltningen hållit sin årliga GDPR-utbildningen för samtliga anställda vid förvaltningen. Utöver det går de anställda också de digitala utbildningarna som erbjuds alla stadens medarbetare.

Vid intervjuer under granskningsperioden har miljöförvaltningen informerat om att de håller på att ta fram en ny e-utbildning om diarieföring, arkivering, utlämnande, offentlighet och sekretess samt hantering av e-post. E-utbildningen planeras lanseras under Q1 2026.

DSO ser positivt på att Miljöförvaltningen lägger mycket resurser på utbildning och medvetandegörande genom olika kanaler som hela förvaltningen, enhetsmöten, nyhetsbrev och digitala utbildningar och rekommenderar verksamheten att fortsätta med detta för att upprätthålla en god dataskyddskultur.

Fråga/kontroll	Risk	Rekommendationer
Rutin för granskning av befintliga konsekvensbedömningar		Verksamheten har meddelat att rutinen kommer att införas under nästa år, och DSO ser ingen orsak att tvivla på detta. DSO rekommenderar att rutinen dokumenteras och implementeras.
Tröskelanalys avseende behandling av anställdas personuppgifter		DSO rekommenderar att tröskelanalysen avseende behandling av anställdas personuppgifter färdigställs i enlighet med ovan. Om tröskelanalysen visar en skyldighet att genomföra en konsekvensbedömning rekommenderas den personuppgiftsansvarige att genomföra detta.
Information till registrerade (anställda, användare av e-tjänst)		DSO har noterat att informationen inte har uppdaterats, dels på grund av väntan på en utredning (anställda). DSO rekommenderar att uppdatera informationen till anställda, samt informationen till användare av e-tjänster i enlighet med ovanstående.
Tydlig information till anställda om e-post		DSO har tidigare rekommenderat att ge anställda tydlig information om hantering av e-post i enlighet med bl.a. GDPR. Verksamheten uppger att detta ska genomföras våren 2026 genom e-utbildning. DSO rekommenderar att på lämpligt sätt ge anställda tydlig information om hur de ska hantera sin e-post i förhållande till GDPR och

allmänna handlingar, i enlighet med tidigare rekommendation.

Dataskyddsbudets rekommendationer

Dataskyddsbudets rekommendationer baserat på iakttagelserna ovan.

Dataskyddsbudets rekommendationer

1. *Säkerställa att relevanta personer har kunskap om hur objekten styrs och hur PM3-modellen ser ut (t ex genom utbildning om PM3-modellen och/eller inläsning).*
2. *Säkerställa att relevanta personer (t ex objektägare, objektledare) läser objektplaner, särskilt för de större objekten (som hanterar bl.a. LISA, Agresso).*
3. *Färdigställa den stadeninterna instruktionen som reglerar den personuppgiftsbehandling som Servicenämnden gör för Miljö- och hälsoskyddsnämndens räkning.*
4. *Verka tillsammans med SLK (och andra relevanta nämnder) för att Kommunstyrelsen förtydligar personuppgiftsansvarets fördelning, särskilt vad gäller behandling av anställdas personuppgifter.*
5. *Verka för att reglera personuppgiftsansvaret mellan Kommunstyrelsen och Miljö- och hälsoskyddsnämnden.*
6. *I de fall möjlighet ges, och det anses relevant för Miljöförvaltningens verksamhet, prioritera att delta i normerande klassningar för att på så sätt vara delaktiga i beslut.*
7. *DSO rekommenderar den personuppgiftsansvarige att ta fram rutin och mall för leverantörsuppföljning.*
8. *DSO rekommenderar att dokumentera och implementera rutinen för granskning av befintliga konsekvensbedömningar.*
9. *DSO rekommenderar att färdigställa tröskelanalysen avseende behandling av anställdas personuppgifter (som inte täcks av konsekvensbedömningen om flexitidsredovisningssystemet), och att genomföra en konsekvensbedömning om den skyldigheten finns.*
10. *DSO rekommenderar att uppdatera informationen till anställda om behandling av deras personuppgifter i enlighet med artiklar 12–14 GDPR, relevant praxis och vägledning.*
11. *DSO rekommenderar att ge anställda tydlig information om hur de ska hantera sin e-post i förhållande till GDPR och allmänna handlingar.*
12. *DSO rekommenderar att uppdatera hur registrerade ges information i två e-tjänster i enlighet med ovan.³⁴*

³⁴ Se avsnittet om Information om personuppgiftsbehandling i e-tjänsterna.

Bilaga 3 Översyn av det kommuninterna personuppgiftsansvaret

Inledning

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt dataskyddsombudet ("DSO") har under flera år uppmärksammat utmaningar gällande tydligheten kring fördelningen av det kommuninterna personuppgiftsansvaret och konsekvenserna av det. Detta har sin huvudsakliga grund i att varje nämnd inom staden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som behandlas inom den egna verksamheten.³⁵

DSO rekommenderade redan i årsrapporten 2021 att arbetet med att lösa dessa kommuninterna personuppgiftsansvarsfrågor bör fortsätta.³⁶ Denna rekommendation har därefter kvarstått i samtliga efterföljande årsrapporter. Mot denna bakgrund beslutade DSO att genomföra en granskning av hur det kommuninterna personuppgiftsansvaret är fördelat, reglerat och fungerar i praktiken.

Dataskyddsombudets granskning

Syfte och mål

Förevarande granskning syftar till att göra en översyn av och analysera det kommuninterna personuppgiftsansvarets fördelning och hanteringen av detta. Syftet med granskningen är att identifiera eventuella otydligheter och brister i hanteringen av ansvaret. Målet är att ge förslag på förbättringar till verksamheten som säkerställer att Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppfyller de krav som ställs på nämnden i egenskap av personuppgiftsansvarig, samt identifiera de krav som verksamheten kan ställa på kommuninterna personuppgiftsbiträden och relevanta objekt i Stockholms stad. Detta inkluderar bland annat att reda ut vilka objekt som behandlar de personuppgifter som Miljö- och hälsoskyddsnämnden hanterar.

Genomförande

Dataskyddsombudet har för att genomföra förevarande granskning gjort följande:

- Intervjuat dataskyddshandläggaren vid Servicenämnden
- Haft mejlkontakt med:
 - Systemutvecklingsenheten, som har objektansvaret för Agresso
 - Enheten för HR-system, som har objektansvaret för LISA och Jobba i Staden (Varbi)
- Intervjuat objektledare inom Miljöförvaltningen, för objekten:
 - Jobba i Staden, Varbi
 - IA, incidentrapporteringssystem
 - LISA, HR-system
 - Agresso, ekonomi- och inköpssystem
 - Kommers, upphandlingssystem

³⁵ Kommunal författningssamling för Stockholm, 2023:09, Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder, Dnr KS 2022/1230, 5 §.

³⁶ Miljö- och hälsoskyddsnämnden, GDPR årsrapport 2021, dnr 2022-802.

- EDok, ärende- och dokumenthanteringssystem³⁷
- E-arkiv, stadens gemensamma system för att lagra och bevara digitala handlingar
- Lime
- Kartlagt och analyserat befintliga avtal som reglerar personuppgiftsbehandlingen inom Stockholms stad och leverantörer av gemensam IT till Stockholms stad.
- Granskat styrdokument och vägledning.

Resultatet av granskningen

Personuppgiftsansvar enligt GDPR

Personuppgiftsansvar

Enligt artikel 4.7 GDPR avses med personuppgiftsansvarig:

”en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter”.

I enlighet med definitionen ska Miljö- och hälsoskyddsnämnden anses vara den personuppgiftsansvarige för den del där nämnden styr över ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifterna. På samma sätt blir andra nämnder och bolag personuppgiftsansvariga när de behandlar personuppgifter för egna ändamål och bestämmer medlen för hur uppgifterna därmed ska behandlas. Vid bedömning av vem som bestämmer ändamålen och medlen ska man följaktligen ta ställning till vem som bestämmer:

- varför behandlingen ska ske och i vilket syfte; och
- hur behandlingen kommer att ske.

Av personuppgiftsansvaret följer flera olika skyldigheter enligt GDPR. Till exempel ansvarar den personuppgiftsansvarige för efterlevnaden av GDPR:s grundläggande principer som beskrivs i artikel 5.1 GDPR och att den personuppgiftsansvarige ska kunna *bevisa* efterlevnaden av principerna som beskrivs i artikel 5.1, enligt artikel 5.2 GDPR.³⁸ Därtill har den personuppgiftsansvarige flera andra skyldigheter så som att säkerställa uppfyllandet av de registrerades rättigheter enligt artiklarna 13-22 GDPR, föra register över personuppgiftsbehandling enligt artikel 30 och vidta lämpliga säkerhetsåtgärder enligt artikel 32. DSO konstaterar att många av dessa skyldigheter är svåra, om inte omöjliga, för en aktör att uppfylla om den inte i faktiskt mening bestämmer ändamål och medel för personuppgiftsbehandling, eller i övrigt inte har rådighet över behandlingen – varför skyldigheterna måste falla på den personuppgiftsansvarige.

³⁷ Miljöförvaltningen använder systemet mycket sparsamt, t ex för att svara på remisser.

³⁸ EDPB, Riktlinjer 07/2020 angående begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde i GDPR, ver 2.0, antaget den 7:e juli 2021, s 9.

Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) resonerar i en riktlinje³⁹ om byggstenarna i begreppet personuppgiftsansvarig. En av byggstenarna är att den personuppgiftsansvarige ska ha inflytande över behandlingen. Den ska besluta över vissa nyckelelement i behandlingen. De utvecklar att analysen ska utgå från faktiska omständigheter, snarare än vad som bestämts i avtal. Omständigheter som ger upphov till kontroll kan till exempel härröra från bestämmelser i lag⁴⁰ eller faktiskt inflytande. EDPB noterar här att en och samma enhet kan vara personuppgiftsansvarig för vissa personuppgiftsbehandlingar, och personuppgiftsbiträde för andra, och att detta ska bedömas med hänsyn till varje specifik del av behandlingen.⁴¹

Personuppgiftsbiträde

En annan ansvarsroll vid behandling av personuppgifter är personuppgiftsbiträde. Enligt artikel 4.8 GDPR avses med personuppgiftsbiträde:

” en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning”.

Ett personuppgiftsbiträde kan i sin tur med godkännande av den personuppgiftsansvariga anlita underbiträden för att utföra vissa delar av tjänsten.

Gemensamt personuppgiftsansvar

Vidare kan det finnas situationer där ansvaret delas mellan flera aktörer. Ett sådant s.k. gemensamt personuppgiftsansvar uppstår när två eller flera personuppgiftsansvariga gemensamt beslutar om både ändamålet och medlen för behandlingen, eller när deras beslut om ändamålet och medlen konvergerar.⁴² Däremot uppstår inte ett gemensamt personuppgiftsansvar när fler personuppgiftsansvariga separat fattar beslut om ändamål och/eller medel med en behandling, även om företagen behandlar samma personuppgifter. En bedömning av om det finns ett gemensamt ansvar för behandlingen bör utföras utifrån en saklig analys av det faktiska inflytandet över de ändamål och medel för behandlingen som vardera parten har. Analysen utgår i dessa fall från en processbeskrivning av den aktuella personuppgiftsbehandlingen där ansvarsfördelningen för de enskilda stegen i behandlingen utreds. Resultatet av utredningen dokumenteras i ett avtal om ansvarsfördelningen mellan de som är gemensamt personuppgiftsansvariga för behandlingen.⁴³

³⁹ EDPB, Riktlinjer 07/2020 angående begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde i GDPR, ver 2.0, antaget den 7:e juli 2021, s 11 ff.

⁴⁰ Jämför t ex vårdgivares personuppgiftsansvar som fastställs i patientdatalagen (2008:355).

⁴¹ EDPB, Riktlinjer 07/2020 angående begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde i GDPR, ver 2.0, antaget den 7:e juli 2021, s 13.

⁴² Artikel 26 i GDPR, mål C-604/22 p. 59.

⁴³ Artikel 26 GDPR.

Personuppgiftsansvar i Stockholms stad enligt reglemente, styrdokument och vägledning

I det här avsnittet beskrivs vad som finns reglerat om personuppgiftsansvar för Stockholms stad i författningar, interna styrdokument, och vägledning som har tagits fram av Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret ("SLK").

I Stockholms stad är respektive nämnd och styrelse personuppgiftsansvariga för sin verksamhets personuppgiftsbehandling.⁴⁴ Det här framgår bland annat av Reglementet med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder 5 §:

*"Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden behandlar i sin verksamhet. Nämnden kan också vara personuppgiftsbiträde åt en annan nämnd eller gemensamt personuppgiftsansvarig tillsammans med en annan nämnd, varvid de inbördes ansvarsförhållandena ska regleras. Vid ett biträdesförhållande ska den personuppgiftsansvariga nämnden ge instruktioner om behandlingen till den personuppgiftsbiträdande nämnden. Om gemensamt personuppgiftsansvar förekommer ska fördelningen av ansvar regleras mellan nämnderna, bl.a. avseende den registrerades rättigheter och tillhandahållande av information till den registrerade."*⁴⁵

I tillämpningsanvisningen till stadens riktlinje för informationssäkerhet beskrivs att som ett resultat av detta, att respektive nämnd och styrelse är personuppgiftsansvarig, uppstår det ett internt personuppgiftsbiträdesförhållande enligt gällande dataskyddspraxis när en nämnd/styrelse inom staden behandlar personuppgifter för en annan nämnds/styrelsens räkning.

Ett resultat av det här är att Servicenämnden är personuppgiftsbiträde till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för behandling av personuppgifter för t ex hantering av ekonomiadministration och löne- och pensionsadministration.⁴⁶

Personuppgiftsansvarets fördelning enligt avtal och stadens interna instruktion

I det här avsnittet beskrivs hur avtalen och eventuella stadeninterna instruktioner reglerar personuppgiftsansvaret när flera nämnder delar på gemensam IT.

Enligt stadens tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet gäller att för IT-tjänster som ingår i avtal som är centralt upphandlade genom kommunstyrelsen ansvarar SLK för framtagande och förvaltning av personuppgiftsbiträdesavtal med leverantörerna.⁴⁷

⁴⁴ Framgår bland annat av Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet, s 4.

⁴⁵ Kommunal författningssamling för Stockholm, 2023:09, Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder, Dnr KS 2022/1230, 5 §.

⁴⁶ Enligt utkast för stadenintern instruktion mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Servicenämnden.

⁴⁷ Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet.

Personuppgiftsansvarets fördelning och Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden använder flera tjänster, bland annat IT-tjänster, som är gemensamma för Stockholms stad.

Ett exempel är leverantören Vivicta (tidigare Tietoevry AB) som tillhandahåller IT-drift till Stockholms stad. För Miljö- och hälsoskyddsnämndens del innebär det att IT-driften för systemet Ecos⁴⁸ sköts av Vivicta. Vivicta sköter även IT-driften av LISA (HR-system) och Agresso (inköps- och ekonomisystem).

Vivicta tillhandahåller drift av verksamhetssystem, lagring av data, applikationsförvaltning, support och konsulttjänster kopplade till verksamhetssystem, samt olika stödtjänster. Det finns ett stadsövergripande systemtjänsteavtal som gäller för alla förvaltningar och bolag inom staden. Avtalet förvaltas centralt av avdelningen för it och digitalisering på SLK.⁴⁹ Till systemtjänsteavtalet finns ett PUB-avtal⁵⁰ där det framgår att personuppgiftsansvariga är nämnderna som har förtecknats i bilaga 2 till systemtjänsteavtalet (där Miljö- och hälsoskyddsnämnden ingår).⁵¹ Avtalet är således centralt hanterat, men varje nämnd, styrelse, stiftelse och bolag är part i PUB-avtalet med Vivicta på så sätt att de identifieras som personuppgiftsansvariga. SLK (kommunstyrelsen) betraktas således inte som ett stadeninternt personuppgiftsbiträde till nämnderna för tillhandahållandet av IT-driften från Vivicta.

Utöver detta finns det flera PUB-instruktioner för Systemtjänsteavtalet, som reglerar personuppgiftsbehandlingen.⁵² En instruktion finns för personalsystem och omfattar bland annat LISA bas och LISA självservice. Det är Enheten för HR-system, som har objektansvaret för objektet Centrala HR-system, där LISA ingår, och som ansvarar för den instruktionen. Liksom PUB-avtalet är Miljö- och hälsoskyddsnämnden markerad som personuppgiftsansvarig i PUB-instruktionen.

En annan instruktion är den som gäller för bl.a. Agresso, som är framtagen av objektorganisationen för objektet ekonomi och inköpssystem.⁵³ Agresso ligger i stadens miljö hos Vivicta. Det är SLK:s systemutvecklingsenhet som har objektansvaret för objektet.⁵⁴ Även här är PUB-instruktionen framtagen centralt, å alla⁵⁵ nämnders, bolags och stiftelsers vägnar.

⁴⁸ Ecos är Miljöförvaltningens ärendehanteringssystem.

⁴⁹ Stockholms stads intranät, [Systemtjänsteavtal](#), hämtad 2025-12-19. Systemtjänsteavtal, dnr: KS 2021/1326.

⁵⁰ Personuppgiftsbiträdesavtal, bilaga 16 till Systemtjänsteavtalet, dnr KS 2021/1327.

⁵¹ Bilaga 2 Deltagande Förvaltningar, Bolag och Stiftelser, dnr KS 2021/1326, ver 1.2.

⁵² Instruktion till Personuppgiftsbiträdesavtal, upprättad 2022-12-22, dns KS 2021/1326, för personalsystem.

⁵³ Instruktion till personuppgiftsbiträdesavtal; upprättad 2024-04-09, dnr KS 2021/1326, för Stockholms stads koncerngemensamma ekonomi och inköpssystem.

⁵⁴ Enligt mejl från Systemutvecklingsenheten till DSO 2025-12-04. Se även objektplan för Agresso på intranätet: [Om Agresso](#).

⁵⁵ Nämnda i Bilaga 2 Deltagande Förvaltningar, Bolag och Stiftelser, dnr KS 2021/1326, ver 1.2.

Utöver ovanstående har Miljöförvaltningen tagit fram PUB-instruktioner till Vivicta som gäller för Ecos och geodataplattformen.⁵⁶

Sammanfattningsvis är det, liksom framgår av tillämpningsanvisningen till stadens riktlinje om informationssäkerhet, SLK som ansvarar för framtagande och förvaltning av personuppgiftsbiträdesavtal när det gäller centralt upphandlade tjänster. SLK (kommunstyrelsen) betraktas dock *inte* som ett stadeninternt personuppgiftsbiträde för detta, utan respektive nämnd, inklusive Miljö- och hälsoskyddsnämnden, är själv utpekad som ”part” i avtalen. Avtal och stadenintern instruktion mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och SLK som reglerar behandling av personuppgifter saknas.

Avtalen

Avtalen finns att hitta i Kommers:

- Agresso, Unit4: [Kommers Stockholms Stad](#)
- Agresso, Vivicta: [Kommers Stockholms Stad](#)
- LISA, Vivicta: [Kommers Stockholms Stad](#)
- Kommers, Antirio System AB: [Kommers Stockholms Stad](#)
- Jobba i Staden, Varbi: [Kommers Stockholms Stad](#)
- Lime, Insight Technology Solutions AB: [Kommers Stockholms stad](#)

Pågående arbete vid Stadsledningskontoret

I skrivande stund pågår arbete på olika delar av SLK med att utreda personuppgiftsansvarets fördelning. På SLK pågår ett arbete för att utreda personuppgiftsansvaret som kan ge verksamheterna vägledning för behandling och dokumentation av personuppgiftsansvaret.⁵⁷

Enheten för HR-system har meddelat att de arbetar med en överenskommelse för ett gemensamt personuppgiftsansvar, som enheten hoppas blir färdigställd till våren 2026.⁵⁸ DSO ser, i dagsläget, inte att en sådan överenskommelse kommer att lösa osäkerheterna kring personuppgiftsansvarets fördelning.

Resultat av intervjuer med objektledare inom Miljöförvaltningen

DSO har under granskningsperioden haft intervjuer med fyra objektledare vid Miljöförvaltningen. Syftet med intervjuerna var att kunna bilda sig en uppfattning om hur objektledaruppdraget fungerar, vilken informationsöverföring som sker från den centrala förvaltningen till den lokala objektledaren (hos Miljö- och hälsoskyddsnämnden) från objekten till objektledarna och om objektledarna upplever några utmaningar med objektledarskapet.

Objektledarna har lokalt ansvar för system som styrs i objekt i staden. En objektledares ansvar framgår dels av tillämpningsanvisningen respektive lokala anvisningen om

⁵⁶ Bilaga till PUB-avtal (Systemtjänsteavtalet), dnr KS 2021/1326, Instruktion till Personuppgiftsbiträdesavtal; upprättad 2025-01-15 (Diarium, ärende- och dokumenthanteringssystem) samt Instruktion till Personuppgiftsbiträdesavtal; upprättad 2025-01-15 (Geodataplattform).

⁵⁷ Enligt mejl till DSO från stadsledningskontorets funktionsbrevlåda för juridiska avdelningen, 2025-12-09.

⁵⁸ Enligt mejl till DSO från stadsledningskontorets funktionsbrevlåda för enheten för hr-system, 2025-12-02.

informationssäkerhet. I Miljö- och hälsoskyddsnämndens lokala anvisning för informationssäkerhet beskrivs objektledare som den som säkerställer att information är uppdaterad och korrekt, att dokumentation om systemet finns och är tillgänglig för dem som behöver den och uppdaterar vid behov (t ex objektplan), samt dokumenterar viktiga förändringar eller händelser kring systemet, t ex uppgraderingar, större textförändringar eller incidenter.

Generellt sätt är objektledarna nöjda med systemen och uppger att rollen som objektledare fungerar bra. Vissa nämnde att specialanpassning av system hade kunnat vara en fördel. Angående information från objektet som ansvarar för systemet nämner objektledarna att kommunikationen är god. Kommunikation kan ske både genom nätverk och forum, direktkontakt med systemägare, möten och referensgrupper och informationsutskick. Alla objektledare uppger att de vet vem de ska vända sig till vid frågor, och att objektet är bra på att kommunicera t ex om förändringar. I intervjuer har tre av fyra objektledare uppgett att objekten centralt kommunicerar mycket bra om förändringar och sådant som påverkar Miljöförvaltningen.⁵⁹

I vissa fall finns det lokala rutiner och objektplaner gjorda vid Miljöförvaltningen, i andra fall saknas det och finns enbart centralt. Det här har inte uppmärksammats som problematiskt av de intervjuade objektledarna.

Konsekvenser av otydlig fördelning av personuppgiftsansvar

Den personuppgiftsansvarige har många skyldigheter som följer av GDPR.⁶⁰ Dessa skyldigheter spänner över områden som informationsskyldighet till individer, att vidta lämpliga säkerhetsåtgärder och hantera incidenter. När en personuppgiftsincident 2025, som avsåg ett cyberangrepp mot systemleverantören Miljödata i Karlskrona AB, ledde till att anställda vid stadens personuppgifter spreds på ”darknet” satte det frågor om personuppgiftsansvarets fördelning på sin spets.

Det var SLK som hade haft ett uppdrag att upphandla, och sedan tillhandahålla, ett system för rapportering och uppföljning av arbetsmiljöincidenter. SLK beslutade att använda personuppgifter om anställda vid respektive nämnd för att kunna verifierings- och acceptanstesta en integration.⁶¹

Enligt Miljöförvaltningen⁶² har förvaltningen varken informerats, eller tillfrågats om, att använda personuppgifter om anställda vid Miljöförvaltningen i samband med detta test av verifiering och acceptans. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, som anses vara den personuppgiftsansvarige, har inte haft någon insyn eller rådighet över hur personuppgifterna hanteras centralt av staden. Under de omständigheterna bedömer DSO att Miljö- och hälsoskyddsnämnden inte i faktisk mening har beretts några förutsättningar att uppfylla den

⁵⁹ Objektledare för LIME, ett nyhetsbrevsverktyg, har ingen kontakt med det centrala objektet, men har inte heller något behov av det.

⁶⁰ Se ovan under rubriken ”Personuppgiftsansvar enligt GDPR”.

⁶¹ Enligt mejl till DSO från enhetschef vid enheten för hr-system, 2025-09-16.

⁶² Enligt möte med Miljöförvaltningens objektledare för LISA, 2025-11-25, samt mejl till DSO från avdelningschefen vid verksamhetsstöd, 2025-08-28.

personuppgiftsansvariges skyldigheter. I ljuset av detta bör inte heller Miljö- och hälsoskyddsnämnden anses vara den personuppgiftsansvarige enligt GDPR.

För att förtydliga konsekvenserna har resultatet blivit att Miljö- och hälsoskyddsnämnden bl.a.:

- Inte har haft möjlighet att informera registrerade innan personuppgiftsbehandlingen (enligt art 13-14 GDPR).
- Inte har kunnat besvara frågor från registrerade med säkerhet, särskilt avseende deras rättigheter enligt artikel 15-22 GDPR.
- Inte har kunnat göra en bedömning av rättslig grund eller uppfyllande av GDPR:s principer (innan behandling)⁶³

Dessa brister har i sin tur negativt påverkat de registrerades fri- och rättigheter, särskilt med hänsyn till principen om öppenhet och transparens, och registrerades rätt till information.

Dataskyddsombudets bedömning

Granskningen visar att otydligheter i fördelningen av det kommuninterna personuppgiftsansvaret medför betydande risker ur ett dataskyddsperspektiv, särskilt för de registrerade. När ansvarsförhållanden inte är klart definierade finns en risk att grundläggande skyldigheter enligt GDPR – såsom informationsskyldighet, säkerhetsåtgärder och hantering av registrerades rättigheter – inte uppfylls. Det uppstår även strukturell osäkerhet och tilltagande press hos Miljö- och hälsoskyddsnämnden, som inte vet var deras ansvar börjar eller slutar avseende dataskydd.

Det finns visserligen personuppgiftsbiträdesavtal med externa leverantörer, men det saknas avtalsförhållanden och instruktioner mellan Kommunstyrelsen (SLK) och Miljö- och hälsoskyddsnämnden som reglerar ansvarsfördelningen internt. Denna avsaknad förstärker osäkerheten kring vem som har kontroll över behandlingen och därmed vem som ska uppfylla skyldigheterna enligt GDPR.

Slutsats: Granskningen visar att Miljö- och hälsoskyddsnämnden i vissa situationer saknar faktisk rådgivning över personuppgiftsbehandlingen, trots att nämnden såväl enligt lagens bokstav som enligt interna styrdokument är personuppgiftsansvarig. I vissa fall är det tvärtom så att Miljö- och hälsoskyddsnämnden är den utsedda personuppgiftsansvarige enligt stadenintern praxis eller instruktion, men har varken bestämt ändamål eller medel för personuppgiftsbehandlingen enligt artikel 4.7. Sammantaget skapar det här en strukturell brist som gör det svårt, och i vissa fall omöjligt, att uppfylla de krav som följer av GDPR. Slutsatsen är att nuvarande ordning inte ger tillräckliga förutsättningar för att säkerställa efterlevnad och att risken för bristande dataskydd är påtaglig.

⁶³ Stadsledningskontoret har meddelat att de har en referenskonsekvensbedömning avseende införandet av Stella. I september hade referenskonsekvensbedömningen dock inte färdigställts. DSO har hittills inte fått ta del av referenskonsekvensbedömningen av SLK.

DSO:s rekommendationer

DSO konstaterar inledningsvis att otydligheterna med det kommuninterna personuppgiftsansvarsförhållandet inte är möjligt att lösa av Miljö- och hälsoskyddsnämnden själv, utan kräver samverkan.

Dataskyddsombudet rekommenderar Miljö- och hälsoskyddsnämnden att:

- Säkerställa att relevanta personer har kunskap om hur objekten styrs och hur PM3-modellen ser ut (t ex genom utbildning om PM3-modellen och/eller inläsning).
- Säkerställa att relevanta personer (t ex objektägare, objektledare) läser objektplaner, särskilt för de större objekten (som hanterar bl.a. LISA, Agresso).
- Färdigställa den stadeninterna instruktionen som reglerar den personuppgiftsbehandling som Servicenämnden gör för Miljö- och hälsoskyddsnämndens räkning.
- Verka tillsammans med SLK (och andra relevanta nämnder) för att Kommunstyrelsen förtydligar personuppgiftsansvarets fördelning, särskilt vad gäller behandling av anställdas personuppgifter.
- Verka för att reglera personuppgiftsansvaret mellan Kommunstyrelsen (SLK) och Miljö- och hälsoskyddsnämnden.
- I de fall möjlighet ges, och det anses relevant för Miljöförvaltningens verksamhet, prioritera att delta i normerande klassningar för att på så sätt vara delaktiga i beslut.

Bilaga 4. Granskning av personuppgiftsbiträdesavtal

Bakgrund och kraven i GDPR

DSO har genomfört en granskning av Miljöförvaltningens personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal), vilket annonserades i GDPR Årsrapport 2024. Syftet med granskningen var att bedöma om PUB-avtalen uppfyller de krav som ställs i GDPR artikel 28. PUB-avtal är en grundläggande del av att reglera och säkerställa ett korrekt och säkert samarbete med externa leverantörer. Korrekt hantering av PUB-avtal minskar bland annat risken för bristande säkerhet.

Krav om personuppgiftsbiträdesavtal i GDPR

GDPR ställer särskilda krav på vad ett PUB-avtal ska innehålla. Dessa krav framgår av artikel 28 och kortfattat ska ett PUB-avtal innehålla följande krav:

- Att PUB ska enbart behandla uppgifter enligt den Personuppgiftsansvariges dokumenterade instruktioner.
- Att PUB ska säkerställa att personer som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning ska iaktta konfidentialitet eller omfattas av lagstadgad tystnadsplikt
- Att PUB ska skydda personuppgifter med lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder enligt artikel 32.
- Att PUB ska hjälpa den personuppgiftsansvarige att fullgöra sina skyldigheter, dels för att svara på registrerades begäranden om utövande av rättigheter, dels enligt artiklar 32-36 om hantering av konsekvensbedömning, personuppgiftsincidenter och säkerhet.
- Att PUB ska radera eller återlämna personuppgifter vid avslutad relation.
- Att PUB ska ge den personuppgiftsansvarige information som krävs för att visa att de uppfyller alla skyldigheter enligt artikel 28, samt möjliggöra bland annat granskningar och inspektioner som genomförs av den personuppgiftsansvarige.
- Reglering om underbiträden, t ex villkor för vad PUB behöver göra innan anlitande av ett annat personuppgiftsbiträde (inhämta tillstånd, informera, ålägga personuppgiftsbiträdet skyldigheter i avtal).

Andra relevanta krav i GDPR

Den personuppgiftsansvarige har andra skyldigheter som är relevanta i förhållande till anlitande av personuppgiftsbiträden och hanteringen av dem, bortsett från vad ett personuppgiftsbiträdesavtal ska innehålla.

Den personuppgiftsansvarige ska enligt artikel 28.1 enbart anlita personuppgiftsbiträden som kan ge tillräckliga garantier om att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att uppfylla kraven i GDPR och skydda registrerades rättigheter. Det här fastslår den personuppgiftsansvariges så kallade omsorgsplikt att vid anlitande av biträde.

Den grundläggande principen om ansvarsskyldighet (art. 5.2 GDPR) fastslår att den personuppgiftsansvarige ska kunna visa att principerna i GDPR följs. Vidare fastställer artikel 24 GDPR den personuppgiftsansvariges skyldighet att både genomföra och kunna visa att personuppgiftsbehandlingen utförs i enlighet med GDPR.

Mot bakgrund av detta är löpande granskning av personuppgiftsbiträden en naturlig följd av artiklarna 24 och 5.2 GDPR, som kräver att den personuppgiftsansvariga kan *säkerställa och*

visa efterlevnad, samt artikel 28, som förutsätter att biträden fortsatt ger tillräckliga garantier. Utan återkommande uppföljning kan dessa skyldigheter inte uppfyllas i praktiken.⁶⁴

Krav i Stockholms stads interna styrdokument

Dataskyddsarbetet i Stockholms stad styrs bland annat genom Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet och Lokal anvisning för informationssäkerhet (Miljöförvaltningen) som också inkorporerar kraven i GDPR. Av den lokala anvisningen framgår bland annat att PUB-avtal krävs om den personuppgiftsansvarige anlitar någon annan för att behandla personuppgifter enligt vissa instruktioner, t ex en systemleverantör.⁶⁵ Av tillämpningsanvisningen framgår att objektägaren är ansvarig för att upprätta personuppgiftsbiträdesavtal.⁶⁶

När man anlitar ett personuppgiftsbiträde ska man välja ett biträde som ger tillräckliga garantier om att de har förmåga att följa GDPR och vidtar lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter (artikel 28). Personuppgiftsansvaret kan aldrig delegeras till ett biträde, utan det är enbart uppgiften i fråga som genomförs av biträdet. Därför behöver den personuppgiftsansvarige följa upp att personuppgiftsbehandlingen genomförs på så sätt man avtalat och instruerat. Av tillämpningsanvisningen framgår det att det är objektägaren som är ansvarig för att tillse att rutiner upprättas för regelbunden uppföljning av hur en leverantör lever upp till de ställda informationssäkerhetskraven.⁶⁷

På stadens intranät finns också mallar och vägledning gällande personuppgiftsbiträdesavtal med instruktion, inkluderat stadenintern instruktion som ska användas när en nämnd behandlar personuppgifter för en annan nämnds räkning.⁶⁸

Utöver ovanstående framgår av stadens tillämpningsanvisning att för **it-tjänster**⁶⁹ som ingår i avtal som är centralt upphandlade genom kommunstyrelsen ansvarar stadsledningskontoret för framtagande och förvaltning av personuppgiftsbiträdesavtal med leverantörerna.⁷⁰

Genomförande

DSO beskrev i GDPR Årsrapport 2024 att granskningen kommer att innebära följande:

⁶⁴ Mer läsning: Personuppgiftsansvariges ansvar för personuppgiftsbiträden beskrivs även i [Yttrande 22/2024](#) av EDPB. IMY tar upp bristfällande kontroll och uppföljning av leverantörer som en del i riskhanteringen vid en konsekvensbedömning ([se här](#)).

⁶⁵ Lokal anvisning för informationssäkerhet, Miljöförvaltningen, s 13.

⁶⁶ Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet, s 29.

⁶⁷ Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet, s 30.

⁶⁸ [GDPR och personuppgifter](#), hämtad 2025-12-15.

⁶⁹ Notera att det formuleras specifikt it-tjänster, och därmed eventuellt utesluter andra typer av tjänster.

⁷⁰ Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet.

- En genomgång av befintliga PUB-avtal för att säkerställa att alla avtal inkluderar de krav som anges i artikel 28 i dataskyddsförordningen, så som tydliga instruktioner om behandling, säkerhetsåtgärder och biträdets skyldigheter.
- En översyn av hur verksamheten följer upp att leverantörer lever upp till avtalsvillkor.

Granskningen har genomförts genom att DSO har gjort en översyn av registerförteckningen och noterade mottagare/personuppgiftsbiträden i den. PUB-avtalen för dessa personuppgiftsbiträden har begärts ut från registraturen. Därefter har DSO granskat PUB-avtalen utifrån kraven i artikel 28. Utöver detta har DSO kontaktat objektägare, tillika avtalsägare, för respektive avtal för att kontrollera om leverantörsgranskning har genomförts under avtalstiden.

Omfattning och avgränsning

Granskningen har omfattat externa leverantörer som framgår som personuppgiftsbiträden i den personuppgiftsansvariges registerförteckning. Dessa inkluderar:

- Sokigo AB
- Avista Time AB
- Entergate AB
- Feelgood Företagshälsovård AB
- Gullers Grupp AB
- Antura AB

Personuppgiftsbiträdesavtal som Stadsledningskontoret ansvarar för i enlighet med Tillämpningsanvisning till stadens riktlinje för informationssäkerhet har inte ingått i granskningen.

Resultat

Sammanställning

I tabellen nedan finns en sammanställning över vilka leverantörer som har omfattats av granskningen och resultatet av granskningen.

Leverantör	Avtal	Resultat artikel 28.3 GDPR	Leverantörsuppföljning
1. Antura AB	Samverkans-överenskommelse inom EKR och datadelningsavtal inom EKR.	PUB-avtal med Antura AB har inte granskats. Datadelningsavtalet håller god kvalitet.	Ej relevant.
2. Avista Time AB	Avtal + PUB-avtal finns.	Uppfyller kraven	Har inte genomförts.
3. Entergate AB	Avtal + PUB-avtal finns.	Uppfyller kraven	Har inte genomförts.

4. Feelgood Företagshälsovård AB	Ramavtal centralt. PUB-avtal krävs ej.	Ej relevant.	Ej relevant.
5. Gullers Grupp AB	Ramavtal centralt. PUB-avtal finns.	Uppfyller kraven.	Har inte genomförts.
6. Sokigo AB	Avtal + PUB-avtal finns.	Uppfyller kraven	Har inte genomförts.

1. Datadelningsavtal avseende Antura AB

Stockholms stad har en samverkansöverenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län ("Storsthlm") avseende den regionala Energi- och klimatrådgivningen i Stockholms län. Målsättningen är att skapa förutsättningar för en effektiv användning av de resurser som tillfaller kommunerna i Stockholms län för EKR-verksamhet via statsbidrag. Syftet är att minska regionens negativa klimatpåverkan.⁷¹ För samverkan finns ett datadelningsavtal som gäller personuppgiftsbehandling som sker inom ramen för rådgivningen.

I datadelningsavtalet framgår bland annat parternas åtaganden, reglering om underbiträden, beskrivning av behandlingen av personuppgifter och respektive parts skyldighet att informera registrerade.⁷² DSO bedömer att datadelningsavtalet håller god kvalitet.

För samarbetet används, enligt mejl från Arkiv och registratur vid miljöförvaltningen, Antura Projects som tillhandahålls av Antura AB via Järfälla kommun. Arkiv och registratur informerar att Järfälla kommun har tecknat ett personuppgiftsbiträdesavtal med Antura AB. Det framgår av datadelningsavtalet att den som anlitar ett personuppgiftsbiträde själv ska svara för underbiträdets utförda arbete som om denne själv utfört arbetet enligt datadelningsavtalet.

DSO anser att regleringen av det gemensamma personuppgiftsansvaret är tillräckligt tydligt, och konstaterar att det är Järfälla kommuns ansvar att avtalet med Antura AB följer kraven i GDPR. DSO lämnar inga ytterligare rekommendationer om förevarande leverantör.

2. Personuppgiftsbiträdesavtal med Avista Time AB

Avista Time AB är leverantör av flextidsredovisningssystemet som används på Miljöförvaltningen. Personuppgiftsbehandlingen omfattar identifierande uppgifter, uppgifter relaterade till anställning så som yrkesbeteckning och frånvaro samt inloggningsinformation. Känsliga personuppgifter enligt artikel 9 GDPR omfattas inte.

⁷¹ Enligt Samverkansöverenskommelse för regionala Energi- och klimatrådgivningen 1-2 §§, S/25/0052-5, 2025-06-16.

⁷² *Notis: Huruvida Miljö- och hälsoskyddsnämnden har uppfyllt sin informationsskyldighet har inte omfattats av DSO:s granskning.*

Personuppgiftsbiträdesavtalet

Granskningen av personuppgiftsbiträdesavtalet (från 2022) mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Avista Time AB visar att avtalet huvudsakligen uppfyller artikel 28 GDPR, men att vissa punkter skulle kunna förtydligas för att minska riskerna ytterligare.

- Incidentrapportering
Incidentrapporteringen regleras väl, men tidsfrist saknas ('utan onödigt dröjsmål'). DSO rekommenderar att vid omförhandling av avtal inkludera en tydlig tidsfrist för att kunna uppfylla sin anmälningsplikt och information till registrerade.
- Säkerhetskraven
Säkerhetskraven är allmänt hållna och hänvisar till artikel 32, huvudavtalet och att PUB ska införa de skyddsåtgärder som följer av Miljöförvaltningens informationsklassning. Utöver det ska PUB även utföra åtaganden enligt Miljöförvaltningens riktlinjer för it-säkerhet och informationssäkerhet. DSO saknar krav om skyddsåtgärder från informationsklassning och riktlinjer om it- och informationssäkerhet har förmedlats till personuppgiftsbiträdet. DSO rekommenderar att säkerhetsåtgärder som Miljöförvaltningen bedömer lämpliga dokumenteras mer preciserat i instruktionerna som tillhör personuppgiftsbiträdesavtalet för att säkerställa en lämplig skyddsnivå för personuppgifterna. Ett alternativ är att bilägga riktlinjer om it- och informationssäkerhet.

Leverantörsuppföljning

Leverantörsgranskning har inte genomförts för att följa upp och kontrollera att leverantören lever upp till avtalet och GDPR.

3. Personuppgiftsbiträdesavtal med Entergate AB

Entergate AB är leverantör av programvaran Esmaker som är en tjänst för enkäthantering som används av Miljöförvaltningen. Personuppgiftsbehandlingen omfattar enligt PUB-avtalet identifierande uppgifter, kontaktuppgifter och uppgifter som samlas in genom enkäter/anmälningsformulär, vilka enligt avtalet kan avse t ex allmänheten, anställda och företrädare för andra organisationer.

Personuppgiftsbiträdesavtalet

Granskningen av personuppgiftsbiträdesavtalet (från 2018) mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Entergate AB har visat att avtalet uppfyller kraven i artikel 28 GDPR.

Lagring och annan behandling av personuppgifter sker i Sverige.

Personuppgiftsbehandlingens natur, omfattning och karaktär är inte känslig mot bakgrund av att det är ett enkätverktyg. I det fall integritetskänsliga uppgifter hanteras är det om själva enkäten handlar om någonting av känsligare grad. DSO har inte fått information om att det används för någonting annat än t ex anmälningar till event.

Mot bakgrund av ovanstående, att behandlingen inte utgör någon hög risk för registrerade och att PUB-avtalet uppfyller kraven i artikel 28, ger DSO inga rekommendationer. DSO vill dock påminna om att se över personuppgiftsbiträdesavtal regelbundet för att tillse att till exempel säkerställa att instruktioner är uppdaterade.

Leverantörsuppföljning

Leverantörsgranskning har inte genomförts för att följa upp och kontrollera att leverantören lever upp till avtalet och GDPR.

4. Feelgood Företagshälsovård AB

Feelgood Företagshälsovård AB (Feelgood) tillhandahåller företagshälsovård till flera nämnder vid Stockholms stad via ett ramavtal som ägs av Stadsledningskontoret.

Personuppgiftsbiträdesavtal finns inte, utan Feelgood agerar som självständigt personuppgiftsansvariga. Anledningen till att personuppgiftsbiträdesavtal inte finns är att Stadsledningskontorets juridiska avdelning har bedömt att Feelgood är personuppgiftsansvarig hela vägen i kontakter med stadens medarbetare och chefer. DSO utgår från att den slutsatsen är ett resultat av att Feelgood tillhandahåller tjänster där de anses vara vårdgivare (vårdgivare är självständigt personuppgiftsansvariga), och/eller att Feelgood bestämmer ändamål och medel själva enligt artikel 4. Mot bakgrund av juridiska avdelningens beslut, och att DSO inte har sett tecken på att bedömningen inte stämmer, har DSO valt att inte gå vidare med granskningen.

5. Personuppgiftsbiträdesavtal med Gullers Grupp AB

Gullers Grupp AB tillhandahåller strategiska kommunikationstjänster till Stockholms stad genom ett ramavtal. Ändamålet med personuppgiftsbehandlingen hos personuppgiftsbiträdet för Miljöförvaltningen är bland annat att informera bostadsrättsföreningar och mindre fastighetsägare av flerbostadshus om gällande lagkrav kring energieffektivisering. Behandlingen omfattar namn, roll, adress, telefonnummer och innebär således inte en behandling av personuppgifter som innebär hög risk för registrerade.

Personuppgiftsbiträdesavtalet

Granskningen av personuppgiftsbiträdesavtalet mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Gullers Grupp AB har visat att avtalet uppfyller alla krav i artikel 28 GDPR. Miljöförvaltningen har använt stadens mall för personuppgiftsbiträdesavtal. PUB-avtalet innehåller instruktioner till biträdet så som radering, för vilka ändamål biträdet får behandla personuppgifter, vilka personuppgifter som ska behandlas och relevanta säkerhetsåtgärder. Även stadens riktlinje för informationssäkerhet och tillämpningsanvisning för informationssäkerhet är bilagda avtalet. Det saknas en fast tidsfrist för incidentrapportering ("utan onödigt dröjsmål"), vilket skulle kunna åtgärdas vid nytt avtal.

Leverantörsuppföljning

Leverantörsgranskning har inte genomförts för att följa upp och kontrollera att leverantören lever upp till avtalet och GDPR.

6. Personuppgiftsbiträdesavtal med Sokigo AB

Sokigo AB är leverantör av licenserna för systemet Ecos. Systemet är installerat lokalt i Stockholms stads IT-miljö (som tillhandahålls av Vivicta Sweden AB, tidigare TietoEvry). Ecos är Miljöförvaltningens ärendehanteringssystem och är centralt för förvaltningens kärnverksamhet. Mot bakgrund av hur betydande systemet är för Miljöförvaltningens verksamhet, och hur omfattande personuppgiftsbehandlingen är i systemet är det viktigt att

personuppgiftsbiträdesavtalet är bra. Sokigo AB kan till exempel få del av personuppgifter vid användning av Sokigos personal för support av systemet.

Personuppgiftsbiträdesavtalet

Granskningen av personuppgiftsbiträdesavtalet mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Sokigo AB har visat att avtalet uppfyller alla krav i artikel 28. Det är välstrukturerat och detaljerat. Avtalet innehåller till exempel detaljerade säkerhetskrav på personuppgiftsbiträdet och en tydlig reglering av anlitan av underbiträden. Det saknas en fast tidsfrist för incidentrapportering ("utan onödigt dröjsmål"), vilket skulle kunna åtgärdas vid nytt avtal.

Leverantörsuppföljning

Leverantörsgranskning har inte genomförts för att följa upp och kontrollera att leverantören lever upp till avtalet och GDPR.

Slutsats och rekommendationer

Sammanfattningsvis visar granskningen av personuppgiftsbiträdesavtalen att avtalen i allt väsentligt uppfyller kraven enligt artikel 28 GDPR. DSO noterar att vissa av avtalen använder Stockholms stads mall för personuppgiftsbiträdesavtal. Genom att använda dessa mallar som grund kan Miljö- och hälsoskyddsnämnden säkerställa att avtalet är granskat av jurister och innehåller lämpliga klausuler. DSO uppmanar att i de fall det är möjligt använda Stockholms stads mall.

I flera avtal saknas en fast tidsfrist för incidentrapportering, vilket kan ses över vid framtida avtal. Det är inget krav med en sådan tidsfrist enligt GDPR, men det kan förbättra förutsättningarna för hantering av incidenter.

En annan brist är att leverantörsgranskning inte har genomförts av Miljöförvaltningens personuppgiftsbiträden, vilket innebär att det saknas en systematisk uppföljning av att leverantörerna verkligen efterlever avtalen och GDPR. För att säkerställa ett fortsatt gott dataskydd bör Miljöförvaltningen införa rutiner för regelbunden leverantörsuppföljning och överväga att inkludera en tydlig tidsfrist för incidentrapportering i framtida avtal.

DSO rekommenderar att skapa förutsättningar för regelbunden, riskbaserad leverantörshantering. Det kan till exempel inkludera att förtydliga den lokala anvisningen för informationssäkerhet med ansvar och rutiner avseende leverantörsgranskning, ställa krav att granskning ska ingå i objektplanen och att ta fram mallar för leverantörsgranskning (självvärdering) eller rutiner för andra metoder av granskning. Hur ofta leverantörsgranskning behöver ske, och hur omfattande en sådan leverantörsgranskning ska vara, är beroende av hur hög risken är för personuppgiftsbehandlingen som personuppgiftsbiträdet gör för den personuppgiftsansvariges räkning.

Handläggare: Johan Dykhoff Sternelius
Telefonnr: 08-508 28 998
Mejladress: joan.dykhoff.sternelius@stockholm.se

Nyckeltal för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nyckeltal 101: Intäktsfinansieringsgrad

	Tillsyns- och kontrollrelaterade intäkter i tkr 2025	Tillsyns- och kontrollrelaterade kostnader i tkr 2025	Intäktsfinansierings- grad 2025	Intäktsfinansierings- grad 2024
Självfinansieringsgrad miljöbalken	66 843	107 777	62%	67%
Självfinansieringsgrad livsmedelskontrollen	46 030	58 906	78%	76%

Kommentarer:

De berörda avdelningarna har lyckats upprätthålla en hög intäktsnivå (dock något lägre än budget för miljöbalken) och samtidigt haft lägre kostnader än budgeterat, inte minst avseende personalkostnader.

Nyckeltal 226: Utförd tillsyn i förhållande till planerad

Tillsynsområde	Direkt debiterbara samt ej debiterbara timmar enligt VP 2025	Direkt debiterbara samt ej debiterbara timmar enligt VB 2025	VB/VP 2025	Levererade timmar i förhållande till planerade 2024
Samtliga områden	58 936	57 435	97%	97%
Avdelningen för stadsmiljö	9 084	8 435	93%	99%
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd	49 852	49 000	98%	96%
	Planerad kontroll enligt kontrollplan 2025 (antal kontroller)	Utförd planerad kontroll enligt uppföljning av kontrollplan 2025 (kontroller)	Utfört/planerat 2025	Levererade kontroller i förhållande till planerade 2024
Avdelningen för livsmedelskontroll	5 600	5 400	96%	99%

Kommentarer:

Nyckeltalet för livsmedelskontrollen avser **antal** planerade respektive utförda **kontroller**, och inte timmar. Tidigare utgjordes planeringen av timmar motsvarande tidigare riskklassningsmodell, men när den nya riskklassningsmodellen nu är införd planeras istället **antal kontroller** för respektive år.

Handläggare: Anna Oljons
Telefonnr: 08-508 28 879
Mejladress: anna.oljons@stockholm.se

Nyckeltal för personalstatistik för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nyckeltal 122: Andel tillsvidareanställda

	Underlag 2025		Nyckeltal 2025
	Antal tillsvidare-anställningar	Totala antalet anställningar	Andel tillsvidare-anställningar
Tillsvidareanställda	290	298	97,3%

Kommentarer:

Nyckeltal 2024
Andel tillsvidareanställda
96,5%

Nyckeltal 123: Andel heltidstjänster

	Underlag 2025		Nyckeltal 2025
	Antal heltids-anställningar	Totala antalet tillsvidare-anställningar	Andel heltids-anställningar
Heltidstjänster	288	290	99,3%

Kommentarer:

Nyckeltal 2024
Andel heltids-anställningar
98,9%

Nyckeltal 124: Personalomsättning

	Underlag 2025		Nyckeltal 2025
	Det lägsta talet av antalet avgångar eller rekryteringar av tillsvidare-anställningar	Genomsnittligt antal tillvidare-anställningar under året	Personalomsätt-ning (%)
Personalomsättning	20	282	7,1%

Kommentarer:

Nyckeltal 2024
Personal-omsättning %
6,3%

Nyckeltal 125: Andelen kvinnliga chefer i förhållande till andelen kvinnor bland de anställda*

	Underlag 2025						Nyckeltal 2025	Nyckeltal 2024
	Antalet anställda kvinnor	Totala antalet anställda	Andel kvinnor (%)	Antalet kvinnor i chefsposition	Totala antalet chefer	Andel kvinnliga chefer (%)	Kvinnliga chefer (kvot)	Kvinnliga chefer (kvot)
Kvinnliga chefer	203	298	68,1%	16	22	72,7%	1,07	1,01

Kommentarer:

Nyckeltal 126: Andelen utrikes födda chefer i förhållande till andelen utrikes födda medarbetare

	Nyckeltal 2025	Nyckeltal 2024
	Utrikes födda chefer (kvot)	Utrikes födda chefer (kvot)
Utrikes födda chefer	0,00	0,00

Kommentarer:

Nyckeltal 127: Korttidsfrånvaro (Sjukfrånvarotimmar dag 1-14 i förhållande till den totalt avtalade arbetstiden)

	Underlag 2025		Nyckeltal 2025	Nyckeltal 2024
	Antal sjukfrånvaro-dagar dag 1-14	Totala antalet dagar av avtalad arbetstid	Andel korttids-sjukfrånvaro	Andel korttids-sjukfrånvaro
Korttidssjukfrånvaro	875	105 697	0,83%	1,10%

Kommentarer:

Nyckeltal 128: Långtidsfrånvaro (Sjukfrånvarotimmar dag 15 och framåt i förhållande till den totalt avtalade arbetstiden)

	Underlag 2025		Nyckeltal 2025	Nyckeltal 2024	
	Antal sjukfrånvaro-timmar dag 15-	Totala antalet dagar av avtalad arbetstid	Andel långtids-sjukfrånvaro	Andel långtids-sjukfrånvaro	
Långtidssjukfrånvaro	1 632	106 209	1,54%		2,76%

Kommentarer:

Nyckeltal 129: Kostnad korttidsfrånvaro per årsarbetare (kostnad utan personalförsäkring (PF))

	Underlag 2025		Nyckeltal 2025	Nyckeltal 2024	
	Kostnad för sjukfrånvaro-dagar dag 2-14 i tkr	Antalet årsarbetare*	Kostnad sjukfrånvaro per årsarbetare, kronor	Kostnad sjukfrånvaro per årsarbetare, kronor	
Kostnad korttidsfrånvaro	1 029	312	3 294		4 480

Kommentarer:

MILJÖFÖRVALTNINGEN övervakar den inre och yttre miljön i Stockholm. Förvaltningen har tillsyn över bland annat livsmedelshantering, inomhusmiljö, miljöfarlig verksamhet som t.ex. industrier och kemikalieanvändning.

Hit hör också miljö- och luftövervakning, bullerfrågor samt bevakning av miljöaspekter i stadens planer för byggande och trafikleder.

Miljöförvaltningen är också ansvarig för att samordna stadens energieffektiviserings- och klimatarbete med bland annat Miljöfordon och hållbara transporter.

start.stockholm/miljoforvaltningen

Dnr: 2025-24615